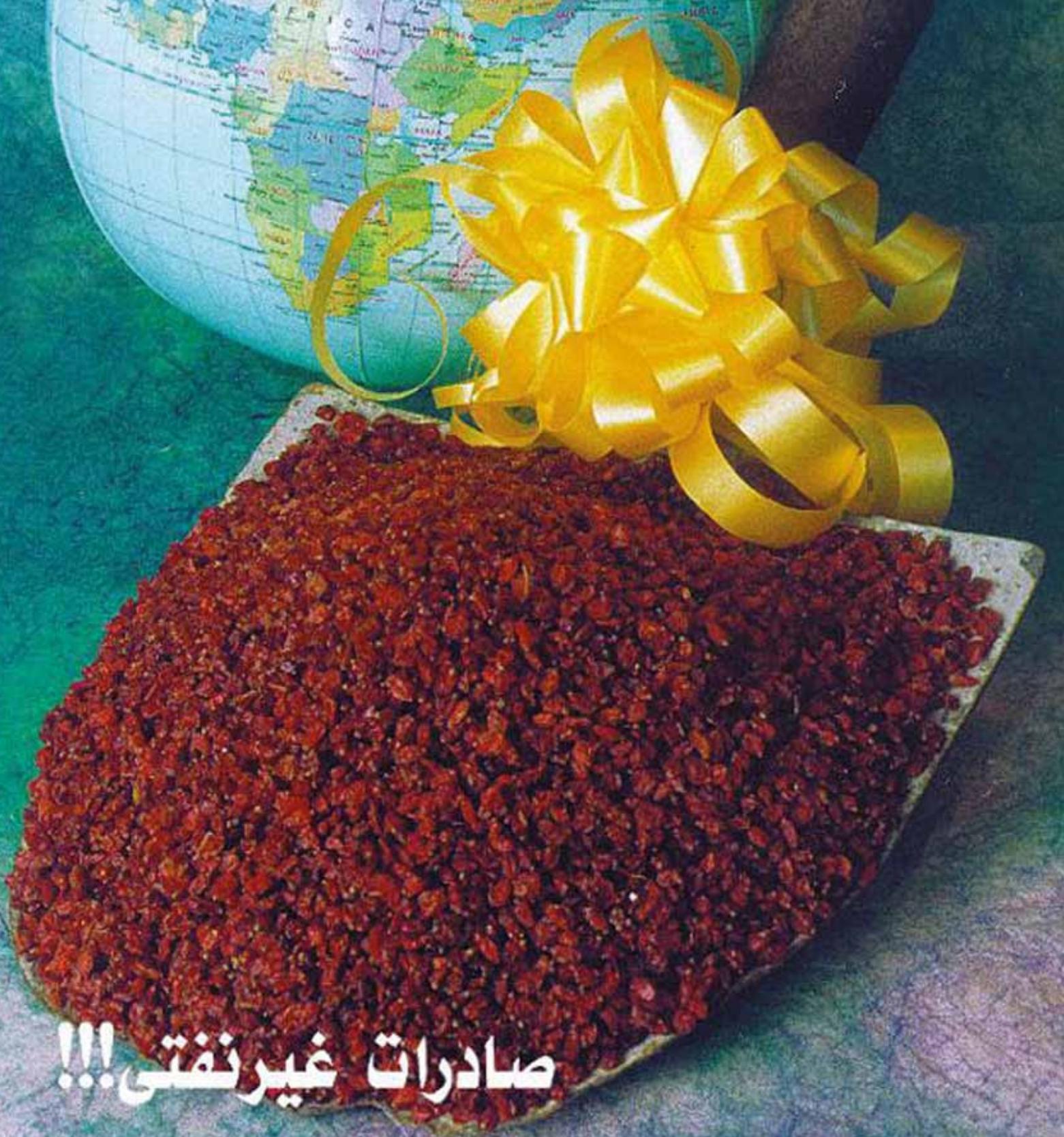

جاپُ بُشْ بُندِی

سال اول

شماره ۵ خرداد ۱۳۷۷

تیکت

صادرات غیرنفعی !!!

شرکت تهران آوا

(تک چاپ سابق)

حاصل سالها تلاش و تجربه = دستاورد جدید صنعت چاپ

درخشنان‌تر از هر پوشش دیگر
برای کلیه کارهای چاپی.
صد درصد تضمین شده.

دفتر مرکزی: خیابان کریم‌خان زند، بین ویلا و آبان، پلاک ۲۴۲ تلفن: ۰۹۰-۹۱۵۳ فاکس: ۰۹۰-۹۳۹۷
کارخانه: جاده مخصوص کرج، کیلومتر ۱۷، روبروی بانک سپه، کوچه کاووه، پلاک ۱ تلفن: ۰۲۶۶۹ (کد ۳۰۰۸)

به نام خداوند بخششده مهربار

ماهنامه چاپ و بسته‌بندی

سال اول شماره ۵ خرداد ۱۳۷۷

صاحب امتیاز، مدیر مستول و سردبیر
رضانورانی

تهران میدان انقلاب، اول کارگر شمالی
کوچه برهانی، کوچه حسینعلی پور
شماره ۱۵ طبقه دوم شرقی
تلفکس: ۶۴۱۰۸۲۴

نمایندگی اصفهان:

تلفکس ۰۳۱ - ۲۵۷۵۱۷

نمایندگی مشهد:

تلفکس ۰۵۱ - ۶۲۷۶۶۴

طرح و برنامه‌ریزی: رویا نورانی

فهرست و خلاصه انگلیسی: هاشم حبیبی

حروفچین: مژگان حوله کیان

فیلم جلد: رام‌گرافیک ۸۷۵۳۳۶۷

لیتوگرافی متن: مهران ۸۰۰۱۶

چاپ رنگی: واژه ۸۰۹۱۵۴

چاپ متن: رشد ۷۵۰۲۹۰۱

ورنی جلد: تهران آوا ۸۹۰۹۱۵۳

مطلوب چاپ شده، لزوماً نقطه نظر این
نشریه نمی‌باشد. نشریه در اصلاح مطالب
وارده، آزاد است.

● سرمقاله (نخستین جشنواره صنعت چاپ) ۲
● از گوش و کنار جشنواره (در حاشیه نخستین جشنواره صنعت چاپ) ۳
● بیانیه هیئت داوران نخستین جشنواره صنعت چاپ ۶
● گفتگویی کوتاه با سید محمود دعائی و احمد مسجدجامعی (در حاشیه نخستین جشنواره صنعت چاپ) ۷
● گفتگو با بعضی‌ها (در حاشیه نخستین جشنواره صنعت چاپ) ۸
● گفتگو با محمد کلاری، رئیس اتحادیه چاپخانه‌داران ۱۲
● از اداره‌کل چاپ و نشر، چه خبر؟ (گفتگو با خسرو طالب‌زاده، مدیرکل چاپ و نشر وزارت ارشاد) ۱۴
● واژه‌های کلیدی صنعت چاپ (قسمت سوم) ۱۸
● از تعاونی طراحان گرافیک، چه خبر؟ ۲۱
● رنگ (قسمت اول) ۲۲
● اگروفود، افت و خیزها (گزارشی از پنجمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع کشاورزی و مواد غذایی) ۲۶
● اظهارات وزیر جهاد سازندگی و معاون وزیر بازرگانی در پنجمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع کشاورزی و مواد غذایی ۳۰
● مشکل چاپ و بسته‌بندی، یکی از مشکلات مهم صادرات بشمار می‌آید. (تشرح اهداف و سیاستهای اجرایی بیست و چهارمین نمایشگاه بین‌المللی بازرگانی تهران) ۳۲
● ضعف در بسته‌بندی، پیمان‌سپاری و تشریفات اداری همچنان باقی است. (اظهارات معاون امور باغبانی وزارت کشاورزی) ۳۳
● نقش دولت در بهبود صنعت بسته‌بندی ۳۴
● بسته‌بندی، پل میان تولیدکننده و مصرف‌کننده (بسته‌بندی فلزی) ۳۸
● نقش بسته‌بندی در فرآورده‌های مختلف غذایی (گوشت) ۴۲
● مؤسسه بازرگانی حصیرچیان (گزارش آگهی) ۴۵
● آغازی از انتهای (قرت بسته‌بندی) ۴۶
● به مناسبت برگزاری نخستین نمایشگاه مواد غذایی و صنایع بسته‌بندی در استان فارس ۴۹
● لزوم نگرش سیستماتیک بر صنعت بسته‌بندی ۵۰
● معرفی چند نمایشگاه ۵۲
● فراخوان برای تشکیل تعاونی صنفی ۵۴

جشنواره جشنواره جشنواره

خیلی‌ها حرف زندو و خیلی‌ها زنده شد.
خیلی طرح‌ها در مغزها خشکید و خیلی
طرحها با یاکانی شد. اما این بار، یک نفر اهل
عمل است، یعنی عملش این طور نشان
می‌دهد من هر فرش. نخستین جشنواره
چاپ برگزار شد و در کنارش خیلی‌ها را
تکان داد، مردم، مسنولین و از همه مهمتر
خود دست اندکاران چاپ را. این یک شعار
نیست. باعث همه کمی جنبیدند.
نشریه‌های چاپ، اتحادیه‌ها و تعاونی‌های
مریبوط به چاپ، مراکز آموزشی چاپ و از
همه مهمتر خود چاپچی‌ها. این یک چراغ
سبز بود که برای یک رقابت سالم روشن
شد. سالیان دراز است دانش‌آموزان در
كتاب درس خود می‌خوانند که نان چکونه
تهیه می‌شود، ولی هیچ کاه کسی به آنها
باد نداد که کتاب چکونه تهیه می‌شود.
كتابها تهیه شدند که یاد دهند نانها چکونه
نهیه می‌شوند. دانش‌آموزان یاد گرفتند که
چکونه شکمشان پر شد، اما کسی نکفت که
چکونه مغز و روحشان متعالی شد.
بیچکس نفهمید که این بهترین دوست
كتاب) از کجا آمد. البته به لطف مردان اهل
عمل کم مردم با قشر زحمتکش چاپ و
ثارشان آشنا می‌شوند.
بودن جشنواره چاپ به عنوان نمایشگاه
برگزیده آثار چاپی، همیشه مانند یک
ضای تاریک، تصویر روشن صنعت چاپ
نشور را لکه‌دار می‌کرد. فردیان ترقی چاپ
ر کشور ما، چند پله کم داشت. آن چند
له، همین جشنواره چاپ یا برگزیده آثار
چاپی بود که الحمد... ترمیم شد. ما از سر

سَمِعَ

مُسْتَكِبْ

جشنواره جشنواره جشنواره

ارشاد اسلامی، وی را در این بازدید همراهی می کرددند.

۰۰۰ بازدید رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع، از جشنواره چاپ مهندس ترکان، رئیس سازمان گسترش و نوسازی صنایع، طی یک بازدید بدون تشریفات از جشنواره چاپ دیدن کرد. وی ضمن توقف کوتاهی در غرفه نشریه چاپ و بسته بندی به گفتگو پیرامون وضعیت اقتصادی و درآمدی این نشریه پرداخت. در این بازدید، خسرو طالبزاده (مدیر کل چاپ و نشر وزارت ارشاد)، وی را همراهی می کرد.

۰۰۰ مراسم تجلیل از پیشکسوتان لیتوگرافی

طی مراسم گرم و صمیمی در روز چهارم خداداد، از پیشکسوتان لیتوگرافی تجلیل شد. به همت اتحادیه صنف لیتوگرافان و اداره کل چاپ و نشر، مراسمی برای تجلیل از پیشکسوتان لیتوگرافی در سالن جشنواره، صنعت چاپ برگزار شد. در این مراسم که تعداد زیادی از لیتوگرافان و علاقمندان و دست‌اندرکاران صنعت چاپ حضور داشتند، خسرو طالبزاده (مدیر کل چاپ و نشر)، سیدعلی مدنی (رئیس هیئت مدیره اتحادیه) و جمعی از اعضای اتحادیه لیتوگرافان به ایراد سخنرانی پرداختند. همچنین جمعی از پیشکسوتان لیتوگرافی با وجود کهولت سن، به ترتیب به پشت تریبون رفته و با دوستان و

۰۰۰ بازدید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی از جشنواره صنعت چاپ

دکتر مهاجرانی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، جشنواره صنعت چاپ و نمایشگاه خدمات نشر را مورد بازدید دقیق خود قرار داد. وی نخست از آثار چاپی شرکت داده شده در جشنواره دیدن کرد. دکتر مهاجرانی با بازدید از غرفه‌های ارگانها و نهادهای شرکت‌کننده در جشنواره چاپ، با برخی از آنها به گفتگو پرداخت.

همچنین در این بازدید، دکتر مهاجرانی از غرفه نشریه چاپ و بسته بندی نیز دیدن کرد و درباره روش و محتوای آن سؤالاتی کرد که پاسخ داده شد. احمد مسجدجامعی (قائم مقام وزیر)، خسرو طالبزاده (مدیر کل چاپ و نشر) و جمع دیگری از مسئولان وزارت فرهنگ و

از گوشه و کنار جشنواره

جشنواره جشنواره جشنواره

لطف سایرین کنند و می‌گذرانند
چاپ و پیش از چاپ همچشم به

خوبی همچو این بخش
جدلی طرح این شصت

نمایم بعده را باید در کل این

شاگردان خود سخن گفتند. سپس به پاس قدردانی از خدمات این عزیزان، هدایایی از سوی اتحادیه لیتوگرافان به ایشان داده شد. این مراسم که در فضایی سرشار از دوستی و صمیمیت برگزار شده بود، تا ساعتی پس از پایان رسمی آن ادامه داشته و میهمانان همچنان گرم گفتگو و دید و بازدید یکدیگر بودند. در این مراسم از آفایان عباس سحاب، علی اسفراجانی، عباس اباسلط، خسرو چگینی، نصیر جعفریان، عبدالرحیم پناهی نژاد، محمد ساعتچی، نادر سیف الهی، خسرو تقی پور، ابراهیم هاشمی، بیوک احمدی و گنجینه تجلیل شد.

۰۰۰ بروپایی برنامه آشنایی با نرم افزارهای نشر رومیزی بعداز ظهر روز ششم خرداد از طرف شرکت کوارتز کامپیوتر، برنامه‌ای تحت عنوان «نشر رومیزی و معرفی نرم افزار زرمک» برگزار شد. طی این برنامه که در محل نمایش فیلم سالن جشنواره چاپ برقرار بود، هومن مهر، مدیر تحقیق و توسعه شرکت کوارتز کامپیوتر، به تشریح تواناییهای نشر رومیزی پرداخته و ویژگیهای این روش بیش از چاپ را بازگو کرد. وی همچنین درباره نرم افزارهای پیچ میکر، فونت، الفبا و زرمک صحبت کرد و به تشریح قابلیتهای آنها پرداخت.

جشنواره جشنواره

بچیه از صفحه ۱۹

امکانات آن و عوامل جنبی، اطلاعات دقیق نداریم، به تازگی کاری را شروع کردیم تا با کمک گروهی از اقتصاددانان بحث آمارگیری صنعت چاپ را پیگیری کنیم و بتوانیم به صورت کامل، عوامل اقتصادی، فنی و فرهنگی را شناسایی کنیم و بعد از آن به یک جمع‌بندی و تجزیه و تحلیل درستی برسیم. ولی همین الان اطلاعات جامعی وجود ندارد تا بتوانیم به این پرسشها بطور دقیق پاسخ دهیم.

همانطور که می‌دانید در رابطه با آموزش عالی چاپ، حرفهای زیادی زده شده است. اما هنوز صنعت چاپ در وزارت فرهنگ و آموزش عالی جایگاهی ندارد. رشته دانشگاهی برای چاپ ایجاد شده، اما نه در وزارت فرهنگ و آموزش عالی، بلکه در وزارت آموزش و پرورش. یک مشکل رشته چاپ در آموزش عالی، مستله گروه‌بایان آن است. گروه علوم انسانی، گروه هنر و گروه ریاضی فنی، هر سه می‌توانند پذیرای رشته چاپ باشند اما هر کدام برای قسمتی از آن. این شبیه همان مستله‌ایست که در رابطه با جایگاه صنعت چاپ در دولت داریم، یعنی قرار گرفتن میان دویا سه وزارتخانه. شما در این رابطه چه نظری دارید؟

به نظر من، مستله آموزش صنعت چاپ، یکی از مهمترین مسائلی است که اگر در آن سرمایه‌گذاری کنیم، شاید بتوانیم بسیاری از زیرساخت‌های غلط این صنعت را تغییر دهیم. ما از نظر مراکز آموزشی هم که در این زمینه فعالیت می‌کنند، مشکل داریم، زیرا اینها بسیار کم بوده و بضاعت اندکی دارند و از دیگر مشکلات اساسی ما کمبود هیئت علمی خبره و استادان فن می‌باشد، کسانی که بتوانند در رشته‌های مختلف به تدریس این فن پردازنند. بحث متون و منابع آموزشی نیز وجود دارد و ما در این زمینه مشکلات جدی داریم. مستله دیگر، مستله کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌های فنی است. می‌خواهیم بگوییم، مجموعه‌ای را که ما برای این کار داریم، برای یک آموزش قوی و پایدار، مجموعه ضعیف و کم‌توان است. یکی از برنامه‌های ما کمک به مجموعه‌های در حال کار است. مجموعه‌هایی که بسختی خود را سر پا نگاه داشته‌اند. برنامه بعدی ما، صحبتی است که با وزارت فرهنگ و آموزش عالی شروع کردایم که به پژوهشگاه صنعت چاپ مربوط می‌شود. این پژوهشگاه برای مقطع کارشناسی برنامه‌ریزی شده است. تعدادی هم سمینارهای آموزشی برای امسال و سال آینده تدارک دیده‌ایم. ما این بحثها را بطور همه‌جانبه در زمینه امکانات فنی، هیئت علمی و نظری آن پیگیری می‌کنیم. اما اکنون مهمترین معضل ما، دانشگاه شهید رجایی است که مشکلات جدی دارد و باید هرچه زودتر آنها را برطرف کرده و برای این قدمی که برداشته شده است، یک فکر اساسی کنیم تا به نتیجه برسد.

*مختص‌مری راجع به برنامه‌های دیگر اداره کل چاپ و نشر بگویید.

- در بخش حمایتی در زمینه ارائه تسهیلات بیشتر به صنعت چاپ، به ویژه تسهیلات بانکی. در حال حاضر، مشغول گفتگو با بانکها هستیم تا سرمایه‌های بیشتری را به سوی صنعت چاپ جذب کنیم.

برنامه‌های دیگر اغلب در صحبت‌های قبلی گفته شد. بطور کلی مهمترین هدف ما احیا و بازسازی هویت و شان صنعت چاپ در ایران است. یعنی ما تلاش می‌کنیم که در قدم اول اهمیت و شان صنعت چاپ را به جامعه معرفی کنیم. جشنواره چاپ از این جهات بسیار موفق بود. بسیاری از افراد که در سطوح بالای مدیریتی کشور بودند، با بازدید از غرفه جشنواره چاپ، ذهنیت جدیدی نسبت به چاپ پیدا کردند. ما باید بخشی از توانمند را بر این بگذاریم که صنعت چاپ را به مردم و جامعه و مسئولان معرفی کنیم و امیدواریم که امسال در حل مشکلات مالی و مسائلی چون وام به نتایج مثبت و خوبی دست پیدا کنیم. ■

در این برنامه از لوازم پیشرفته سمعی بصری، نظیر پروژکتور رومیزی متصل به کامپیوتر استفاده شد که عملیات روی صفحه کامپیوتر را در حدی قابل قبول روی پرده نمایش پخش می‌کرد. این کار باعث بالا رفتن کیفیت اجرای این برنامه آموزشی شده بود.

۰۰۰ اتحادیه لیتوگرافان و

جشنواره چاپ

در غرفه اتحادیه لیتوگرافان هستیم و محمدخانی و شجاع هم نشسته‌اند. از محمدخانی می‌پرسم: جشنواره صنعت چاپ را چطور دیدی؟

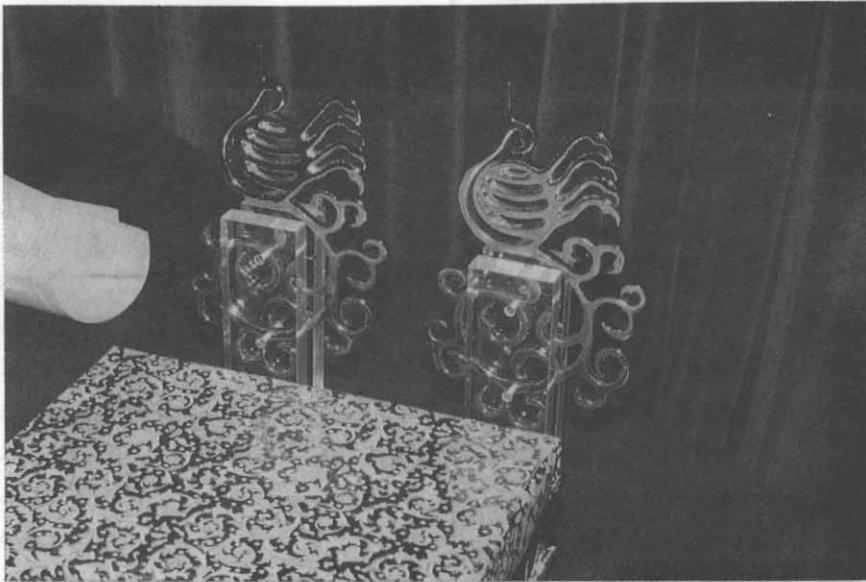
محمدخانی: «خوب. برای دانشجویان رشته چاپ و علاقمندان به چاپ بسیار خوب بوده‌است. نخستین جشنواره چاپ در نوع خود عالی بود و این یک فکر خوب و تشویقی است برای دست‌اندرکاران صنعت چاپ و نشر». ■

وی در رابطه با زمان برگزاری نمایشگاه‌های چاپ گفت: «من معتقد هستم که نمایشگاه چاپ و بسته‌بندی هم در این زمان برگزار شود، چرا که متولی هر دو امر، یک وزارتخانه است».

وی غرفه اتحادیه لیتوگرافان را خوب و فعال، توصیف کرد و اضافه کرد: «در آینده با دستی پرتر از امسال خواهیم آمد. قصد داریم در جشنواره‌های آینده فعالیتهای این حوزه را بیشتر بشناسانیم. امسال چون اولین سال بود، ما درست نمی‌دانستیم که باید چکار کنیم».

هیأت داوران جشنواره دست آوران صنعت چاپ ایران

جشنواره را به شرح زیر اهداء می‌کند:

- ۱- لوح تقدیر، ۳ عدد سکه بهار آزادی به آقای سید ابوالفضل سید قاسمی پور از شرکت مگاپس به عنوان نفر دوم به دلیل کیفیت مطلوب در کیفیت و مونتاژ آثار ارائه شده.
- ۲- طاووس زرین، لوح تقدیر و ۵ عدد سکه بهار آزادی به آقای محمود رسائی به عنوان نفر اول به دلیل کیفیت ایده‌آل در انجام کارهای تفکیک و مونتاژ.

● در بخش چاپ آفست هیأت داوران ضمن تقدیر از آقای قاسمی به دلیل یکدستی و دقت در چاپ نفیس قرآن کریم در هشت رنگ، برگزیدگان این بخش را نفیس معرفی می‌کند:

- ۱- لوح تقدیر و ۲ عدد سکه بهار آزادی به آقای علیرضا جمشیدی از چاپ تدبیس نقره‌ای به عنوان نفر سوم به دلیل چاپ یکدست و نفیس کتاب «آثار علی اکبر صادقی».

۲- لوح تقدیر و ۳ عدد سکه بهار آزادی به آقایان مجید، حمید و مسلم صلاحی از چاپ اصلاحی به عنوان نفرات دوم به دلیل چاپ یکدست، نفیس و با کیفیت ارزشمند مجموعه آثار ارائه شده.

۳- طاووس زرین لوح تقدیر و ۵ عدد سکه بهار آزادی به آقای حسین یغمائی نژاد از چاپ فروغ داش به عنوان نفر اول به دلیل دقت، نظارت و کیفیت ارزشمند مجموعه آثار ارائه شده.

بقیه در صفحه ۳۹

خود را در بخش چاپ سیلک اسکرین بدین شرح اعلام می‌دارد:

- ۱- لوح تقدیر و ۳ عدد سکه بهار آزادی به آقای حمیدرضا شجاعی، مدیر چاپ سیلک نوید به عنوان نفر دوم به دلیل دقت در چاپ و انجام تجربه‌های تازه در زمینه چاپ سیلک اسکرین.

۲- طاووس زرین جشنواره، لوح تقدیر و ۵ عدد سکه بهار آزادی به آقای محجوب محمدیان، مدیر چاپ سیلک ارس به عنوان نفر اول به دلیل تنوع، دقت و انجام تجربه‌های تازه و بدیع و نفاست آثار در این بخش.

● هیأت داوری در بخش چاپ مسطح، ضمن تقدیر از چاپ مسعود مارک و چاپ نقشینه، جوایز جشنواره را به شرح زیر اهداء می‌کند:

- ۱- لوح تقدیر و ۲ عدد سکه بهار آزادی به آقای محمد باقر حمیدی از شرکت فر به عنوان نفر سوم.

۲- لوح تقدیر و ۳ عدد سکه بهار آزادی به آقای محمود عظیم‌زاده از مؤسسه الزهرا به عنوان نفر دوم به دلیل کیفیت مناسب آثار ارائه شده.

۳- طاووس زرین لوح تقدیر و ۵ عدد سکه بهار آزادی به آقای محمد فتاحی از چاپ اعتماد به عنوان نفر اول به دلیل دقت و تلفیق عوامل متعدد در انجام کارهای چاپی.

● در بخش لیتوگرافی هیأت داوری جوایز

□ هیأت داوران نخستین جشنواره

صنعت چاپ، ضمن ارج نهادن به تلاش‌های کارگران، دست‌اندرکاران و دلسوزخان این صنعت و هنر که طی سالیان سال با تولید آثار متنوع، پایه‌های فرهنگ، اندیشه و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشورمان را مستحکم کرده‌اند و با تشکر از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی که با برگزاری این جشنواره قابلیتها و توانمندیهای چاپ کشور را به نمایش گذاشته است، نظر خود را در زمینه آثار ارائه شده به این جشنواره از پس برسی ۱۳۷۳ اثر در شش بخش بدین شرح اعلام می‌دارد:

● در بخش چاپ فلکسو و هلیوگراور ۱- لوح تقدیر و ۲ عدد سکه بهار آزادی به آقای احمد بهنامجو از شرکت سلطان چاپ به عنوان نفر سوم به دلیل چاپ مناسب آثار ارسالی.

۲- لوح تقدیر و ۳ عدد سکه بهار آزادی به آقای رضا رضایی از چاپ آپادانا به عنوان نفر دوم به دلیل چاپ مناسب آثار ارسالی.

۳- طاووس زرین، لوح تقدیر و ۵ عدد سکه بهار آزادی به آقای نجف بیاضیان به عنوان نفر اول به دلیل کیفیت بر جسته مجموعه آثار چاپی.

● هیأت داوری ضمن تقدیر از تلاش‌های آقای صفرخانی از شرکت برچسب‌نگار رأی

جشنواره جشنواره جشنواره

همانطور که در انتشار همزمان روزنامه در داخل و خارج کشور پیشگام بودیم، با توجه به اینکه کشور پهناوری داریم و بسیاری از استانها روزنامه را روز بعد دریافت می‌کنند و متاسفانه بعضی از استانها حتی دو روز بعد دریافت می‌کنند. بتوانیم برای مصرف داخل کشور هم در آن استانها روزنامه‌مان را همزمان به وسیله ماهواره منتشر کنیم. این از برنامه‌هایی است که انشاء... امسال توفیق آن را خواهیم داشت. سعی می‌کنیم با سرمایه‌گذاری در امر ایجاد چاپخانه‌هایی متناسب با چاپ روزنامه یعنی اینکه ماشینهای چاپ روتاتیو به آنها بخورد و با افزایش سرمایه‌گذاری و افزایش آن ماشین‌آلات در استانهای دورافتاده این کار را پیش ببریم. محض اطلاع شما، بگویم که مؤسسه اطلاعات در حال حاضر تمام سیستمهای حروفچینی سربی و صفحه‌بندی روی کاغذ را جمع کرده است و صفحه‌بندی در کامپیوتر انجام می‌شود و مستقیماً فیلم را از همان جا دریافت می‌کند، گام مؤثری بود، هم در سرعت و هم در سلامت و تمیزی کار.

را نخواهد داشت و طبیعتاً مورد استقبال واقع نمی‌شود. اگر خدمت و زحمتی که مستولین تهیه کننده، اعم از حروفچینی، صحفی، چاپ و بسته‌بندی تا مراحل پایانی کار که عرضه دلپسند و مطلوب طالب علم است، انجام دهنده، آن اثر زیبایی خودش را نخواهد داشت. خدمتی را که این دوستان انجام می‌دهند، ارزشمند است و خوشوقت هستیم که برای اولین بار بنا به گفته شما از آنها تقدیر شایسته‌ای به عمل آمد و حق مطلب هم همین بود. به شما هم که در همین زمینه نشریه تخصصی دارید، تبریک می‌گوییم و امیدواریم که موفق باشید.

* شما سپرستی مؤسسه‌ای را دارید که از لحاظ بهره‌وری فنی و رشد تکنولوژی، به سرعت روند پویایی را طی می‌کند. مؤسسه اطلاعات را می‌بینیم که ماشین‌آلات جدید می‌آورد و سیستمهایش را پیشرفته می‌کند. برنامه آینده شما چیست؟

- ما موفق شدیم که بطور همزمان با ایران، در دو قاره بزرگ اروپا و آمریکا روزنامه همه‌روزه منتشر کنیم. برنامه آینده ما این است،

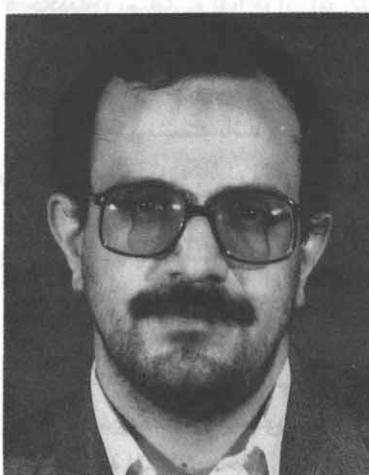

سید محمود دعائی

سپرست مؤسسه اطلاعات

* امروز ما شاهد بودیم که برای اولین بار به برگزیدگان صنعت چاپ جایزه داده‌اند. به نظر شما ارزش دهی به صنعت چاپ چقدر می‌تواند در رشد اقتصادی و فرهنگی کشور مؤثر باشد؟

- به نام خدا. همانطور که توجه دارید، اگر اثر ارزشمندی را به زیبایی و با رعایت تمام تخصصها و ضرورتهای لازم عرضه نکنند، آن اثر گنج است و آن عرضه، عرضه واقعی خود

است. از این روست که ما این تخصصی‌شدن را در حوزه‌های چاپ هم می‌بینیم. الان حوزه‌های مختلف مثل لیتوگرافی، چاپ و صحفی که روزگاری همه آنها یک مقوله بود، حوزه‌هایی جدای از هم شده و نیاز به این مسئله احساس می‌شد که ما در این حوزه بتوانیم تشویقهایی را داشته باشیم. یکی از راههای تشویق هم همین مسابقاتی بود که برگزار شد تا خلاقیتها شناخته شده و در

عرض دید گذاشته شود و نیروهای خلاق بتوانند در جامعه مطرح شوند، موج ایجاد کنند و جهت دهند و به این صورت انشاء... بتوانند به گسترش تفکر نه تنها صنعت چاپ، بلکه به هنر چاپ کمک کنند. این جشنواره اگر اسمش جشنواره صنعت و هنر چاپ بود، اسم جامع‌تری بود، زیرا چاپ، هنر هم هست. شاید بتوان گفت جنبه هنری اش بر جنبه صنعتی اش غلبه داشته باشد. یک نفر که در حوزه چاپ است و در این حوزه نوآوری و

احمد مسجد جامعی
قائم مقام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
* ارزش گذاری بر صنعت چاپ، چقدر در رشد اقتصادی و فرهنگی مردم ایران تأثیر می‌گذارد؟

- مسئله ارزش گذاری بر صنعت چاپ یک مسئله‌ای است که با عموم فعالیتها سر و کار دارد و فقط در حوزه فرهنگ نیست. شما امروز هر فعالیتی را که در حوزه‌های مختلف می‌بینید، صنعت چاپ بنوعی در آن نقش دارد. یعنی صنعت چاپ با زندگی روزمره ما سر و کار دارد. صنعت چاپ البته به صورت گسترده تقریباً در همه مواردی که در زندگی ما هست، همه نیازهای ما به نوعی نقش و جایگاه دارد و خود بخود با توجه به اهمیتی که این مسئله دارد، لازم بود که جایگاه ویژه خود را پیدا کند، بخصوص حالا که حوزه فرهنگ هم به سوی تخصصی‌شدن پیش می‌رود، یعنی فعالیتهای فرهنگی گسترش پیدا کرده

خلافیت می‌کند، یک هنرمند هم است که البته از ابزارهای صنعت هم استفاده می‌کند، یعنی ترکیبی بین هنر و صنعت. به حال ما امیدواریم که این اولین گام بتواند در گسترش روح و معنی صنعت و هنر چاپ در فرهنگ عمومی جامعه، مؤثر باشد. انشاء....

جشنواره جشنواره جشنواره

گفتگو با بعضی‌ها

* شما عضو اتحادیه لیتوگرافها هستید.
آیا فقط داوری لیتوگرافی می‌کردید یا
داوری چاپ را هم انجام می‌دادید؟
- هم در لیتوگرافی داوری می‌کردیم و هم در
چاپ نظر می‌دادیم. در فلکسو هم نظر
می‌دادیم، چون کارها را می‌شناختیم.
همینطور دوستان دیگر هم که در چاپ بودند،
در لیتوگرافی هم نظر می‌دادند. کارها در حد و
اندازه‌ای بود که به راحتی می‌شد راجع به آن
نظر داد و داورها هم واقعاً از نظر دانش در این
کار بالا بودند. خیلی افراد خوبی بودند. کسانی
بودند که سالیان سال دارند کار می‌کنند، چه در
زمینه طراحی، چه در زمینه گرافیک و چه در
زمینه چاپ و لیتوگرافی.

■ ابوالحسن خیرآبادی

مدیر مسئول لاستیکسازی سینا
* در نمایشگاه با چه محصولاتی شرکت
کردید؟

- نوردهای چاپ روی کاغذ، کارتون، سلفون و
چیزهای دیگری که در رابطه با چاپ است. ما
روکش لاستیک نوردهای چاپ را می‌سازیم.
* چه مدت است که شما به تولید نوردهای
کارتون سازی می‌پردازید؟
- حدوداً چهار سال است که شروع کرده‌ایم و
حدود ۲/۵ سال است که به صورت ممتد
انجام می‌دهیم. ۱/۵ سال به صورت آزمایشی
و مرحله آزمایش بوده است.

* آیا جنسی که شما تولید می‌کنید، در
ایران در حال حاضر مشابه خارجی هم
دارد؟

- بله، خیلی گران است.

* آیا از همکاران ایرانی شما کسی هست
که از همین محصول شما تولید کند؟

- بله، زیاد، بطور مشخص ۳ تا ۴ نفر در ایران
هستند. در شهرستانها هم به صورت پراکنده
مشغولند.

اختلاف روشهای چاپ را چگونه
می‌سنجید؟

- آنها را هم در نظر گرفتیم. مضاف بر اینکه
واقعاً در بسته‌بندی تعداد شرکت‌کننده کم بود.
ما همان تعداد را در مقایسه قرار دادیم و
بهترینشان را انتخاب کردیم.

* در جمع‌بندی تکنیک‌های مختلف چاپ
که در نمایشگاه داریم، شما کدام سیستم

چاپ را در ایران موفق تو می‌بینید؟

- چاپ بسته‌بندی رو به رشد است. در
بسته‌بندی سرمایه‌گذاری خوبی در حال انجام
است. علاقه‌مندان بیشتری پیدا کرده و نیاز
جامعه نیز بیشتر شده است.

* منظور این بود که در تمام روشهای

چاپی که در حال حاضر در نمایشگاه وجود
دارد، کدام‌شان موفق تو و کیفیت کارشان

بالاتر است؟

- افست بهتر بود. در چاپ افست، پیشرفت
کارمان خیلی بهتر بوده است ولی در زمینه
سیلک اسکرین نیز بسیار عالی است. ما
نقشه‌ای داریم که با چاپ اسکرین بسیار عالی
چاپ شده است. به هر حال سال اول است و
شرکت‌کننده‌ها کم هستند. زمان مقایسه هم
به نظر من کم بود. ما در پنج جلسه با آن انبوه
کار، باید این قضیه را جمع می‌کردیم. از نظر
من تعداد کارهای ارسال شده برای نمایشگاه
کم بود، خصوصاً در زمینه لیتوگرافی.

لیتوگرافی‌هایی بودند که کارهایشان از نظر من
مقام اول را دارند، ولی شرکت نکردند. به

عنوان لیتوگراف این یک ضعف بود. حال یا
عدم اطمینان بود و یا عدم اطلاع بود که این
لیتوگرافها شرکت نکردند. ولی از نظر من، در
جلسه هم گفتم کار لیتوگرافی که امسال در
جشنواره اول می‌شود، ما بهتر از آن هم
داشتیم. اما چون برای لیتوگرافی شرکت
نکرده بود، متأسفانه نتوانستیم.

■ محمدخانی از داوران صنعت چاپ

* ملاک‌های انتخاب برترینهای جشنواره
چیست؟

- ملاک ما در درجه اول، بهترین اثر چاپی
است. از نظر لیتوگرافی، از نظر چاپ و
کیفیتهایی که بتواند با معیارهای بین‌المللی
قابل مقایسه باشد. به این دلیل اثرهایی که
جنبه هنری داشتند و از نظر تکنیک چاپ هم
بالا بودند، انتخاب کردیم. کارهایی که هم
جنبه هنری و هم جنبه صنعتی داشت. نه هر
کار قشنگی که به چشم خوب باشد.

* شما چگونه تفکیک می‌کردید که چه
کاری لیتوگرافی آن بهتر است یا چه کاری
برترین کار از نظر چاپ است؟

- کارهای چاپی که اشکال لیتوگرافی یا چاپی
داشته باشند، به وضوح معلوم است.
* چگونه؟

- اگر اشکال چاپ داشته باشد، برای مثال
ترامهایی که خرد شده باشد، درست پنهن نشده
باشد یا ترام کم نشسته باشد و یا چاپ رنگی
که روی هم نخورده باشد، نشان می‌دهد و
کاری هم که از نظر لیتوگرافی خراب باشد مثلاً
ترام زیاد آمده باشد، باز هم دیده می‌شود و
خوشبختانه داورها هم، داورهایی بودند که کار
را می‌شناختند و به راحتی تشخیص می‌دادند
و حتی ما کاری داشتیم که چاپ خوب، اما
لیتوگرافی بدی داشت و به پای فینال آمد.
۱۰ تا ۱۲ صفحه تنپلات داخلش بود و این ۱۲
صفحه یکسان بود، یعنی نوسان نداشت آنطور
که یک صفحه یا دو صفحه کمرنگ‌تر بوده
باشد و خود اینها زمینه‌هایی بود که ما برای
تشخیص بهتر بکار بردیم.

* در زمینه کارهای چاپ بسته‌بندی،
تکنیک‌های چاپ تغییر می‌کند، مثل
کارهایی که روی انواع لفافهای
بسته‌بندی چاپ می‌شود. شما این

جشنواره جشنواره جشنواره

نوردش، لاستیکش خراب می‌شود، یا بعبارتی
لاغر می‌کند، آن را می‌دهند ما می‌تراشیم،
مجدداً از نو چسب می‌زنیم و مراحل کار را
انجام می‌دهیم و به آنها بر می‌گردانیم.

* در جریان تولیدی که دارد، با چه
مشکلاتی روبرو هستید؟

- مشکل خاصی نداریم، اما اگر وزارت ارشاد
بتواند در رابطه با ماشین‌آلات مقدار بیشتری
به ما کمک کند، مثلًا ماشین CNC بگیریم،
در رابطه با ماشین‌آلات لاستیک‌سازی بتوانیم
یک مقدار دستگاه‌هایمان را جایگزین کنیم. در
این رابطه چیز دیگری را انتظار نداریم، چون
در اینجا مشکلات زیاد هست و کسان دیگری
واجب‌تر از ما هستند. ما خودمان را محق‌آن
نمی‌دانیم و فقط همین قدر که به ما مجوز
ورود بدنهند و یک مقدار همراهی کنند. ما
خودمان پول را به آنها می‌دهیم، وام یا هیچ
چیز دیگری نیز نمی‌خواهیم. پیش آمده که
بانکها خواسته‌اند به ما وام دهند، اما ما نیازی
نداشیم. در رابطه با چاپ نیز می‌توانیم برای
استاندارد کردن این نوردها با دولت هماهنگی
کنیم که طبعاً دولت نیز باید یک سری
امکانات در اختیار ما بگذارد. از این تبصره‌ها و
ماده‌ها که بودجه‌هایی دارد و وزارت‌خانه‌ها
دارند، به ما کمک‌هایی کنند.

* عمدۀ مواد تران را از کجا تهیه می‌کنید؟

- مواد اولیه فعلاً وارداتی است. پتروشیمی در
ایران می‌سازد، اما به درد کار ما نمی‌خورد.
بخشی از اقلام آن را ما استفاده می‌کنیم. انواع
و اقسام کائوچوهاست، اما نوعی که ما استفاده
می‌کنیم، در بازار ایران نیست، یعنی تولید
نمی‌شود. امید می‌رود ظرف ۳ یا ۴ سال دیگر
نمونه‌سازی شود. در حال حاضر موجود
نیست. چیزهایی که تولید می‌کنند، برای
لاستیک ماشین و تخته کفش است.
چیزهایی که زیاد حساسیت ندارد.

ریختیم که نمونه‌اش سال گذشته چیزی حدود
۴۵ هزار تومان وارد شده است.

* آیا شما تا به حال به دنبال گرفتن
استاندارد برای محصولات خود بوده‌اید؟

- استاندارد نگرفته‌ایم. استاندارد آن را
خودمان براساس تجربه‌ای که داریم، بسته به
نیاز مصرف‌کننده که سختی‌های مختلفی
می‌خواهند، می‌دهیم. استاندارد خاص مدونی
ندارد.

* آیا شما می‌توانید همه نیاز کشور را از
نظر کمی بروط کنید؟

- خیر. مسلماً خیر. صنعت لاستیک بسیار
وسعی است، مثل صنعت برق که در تمام جاها
است. لاستیک نیز به نوعی در تمام
کارخانجات صنعتی و در خانه‌ها هم قابل
استفاده است.

* در رابطه با نورد هایتان؟

- خیر، فکر نمی‌کنم بتوانیم آن را انجام دهیم.
کارخانه‌های دیگر هستند، البته اگر شما رشد
چند درصدی را در نظر بگیرید. در زمینه
احداث کارخانجات جدید، براساس آن باید یک
رشدی در رابطه با کارخانجات لاستیک‌سازی
هم باشد که تقریباً خودش عرضه و تقاضای
بازار را میزان می‌کند ولی در حال حاضر در
این مقطع اگر بخواهیم صحبت کنیم، خیر.

چون لاستیک‌سازهای دیگری هستند، ما هم
هستیم. هر کدام گرید کار بخصوصی را دارند.
الان لاستیک‌ساز در ایران زیاد است اما
غلطک‌ساز در کل ایران ۵ نفر بیشتر نیست.
در صورتی که در رابطه با زمینه‌های دیگر زیاد
است، یکی روکش نورد، دیگری نوار دور
شیشه، یکی پرسکار است، یکی زیره کفش
می‌زند.

* آیا قسمت فلزی نورد را خودتان تهیه
می‌کنید؟

- خیر، خود مشتری به ما می‌دهد. وقتی که

* مخصوص‌لاتی را که شما تولید می‌کنید،
بخصوص آنها یی که مربوط به صنایع
کارتن‌سازی است، چقدر نیاز داخل کشور
را برأورده می‌کند.

- همه کارتن‌سازها به نورد لاستیکی نیاز
دارند. برای کشش، برای چاپ و برای فیلر، در
همه کارهایشان نیاز دارند. تا زمانی که نورد
جان داشته باشد، اگر نه باید نورد را بدنهند تا از
نو احیا شود.

* در این نمایشگاه چقدر از محصولات
شما استقبال شد؟

- چون برای اولین بار است، شرکت می‌کنیم،
استقبال خوبی شد. بویژه یک سری
مشتری‌ها که مشکل برقراری ارتباط با آنها را
داشتم، نمایشگاه باعث شد خود مدیران
عامل و مدیران فنی آمدند و صحبت کردند.
کار را از نزدیک دیدند. قبل اگر ما بطور

شفاهی می‌گفتیم که نورد ۴ متر با این
مشخصات می‌زنیم، می‌گفتند ما باید نمونه‌اش
را ببینیم. در حال حاضر نمونه را در غرفه
می‌بینید. صحبت می‌کنند هم از نظر قیمت و
هم از نظر زمان، کیفیت کار را بررسی می‌کنند
و خیلی اظهار تمایل می‌کنند که ما با آنها کار
کنیم.

* کیفیت خدمات بعد از فروش شما
چگونه است؟

- ما بطور کلی نوردهایمان را ۶ ماه گارانتی
کرده‌ایم. از هر نظر اشکال داشته باشد اگر
مربوط به لاستیک باشد، مربوط به ما است و
اگر ایراد از میله نورد باشد و مسائل دیگر به
خود سفارش‌دهنده برمی‌گردد، ولی عمدتاً ما
لاستیک را ۶ ماه گارانتی می‌کنیم.

* قیمت محصولات شما با قیمت
محصولات مشابه خارجی اش چقدر
اختلاف دارد؟

- خیلی. مثلًا یک نورد را ما ۵۵ هزار تومان

جشنواره جشنواره جشنواره

باید پر باشد و خوشبختانه صنعت چاپ را به عنوان جشنواره درست کردند. خوب این مقداری مسئله را توجیه می‌کند. اگر فاصله نمایشگاهها مقداری بیشتر باشد و تخصصی تر باشد و زمانی که نمایشگاه برگزار می‌شود، به آن ارزش داده و خوب سرویس بدنه‌ند که هم شرکت‌کننده‌ها و هم بازدیدکننده‌ها برایشان تکراری و خسته‌کننده نشود، بهتر است. شرکت در این نمایشگاه آنچنان نقشی ندارد، برای این است که یک حضوری در صحنه داشته باشیم. لذا بیشتر جنبه تبلیغاتی و حضور در صحنه دارد و البته این مطلب نیز تا حدودی منطقی است.

■ محبوب محمدیان مدیر چاپ سیلک اسکرین ارس (برنده جایزه اول چاپ اسکرین) - از سال ۳۴ مشغول کار سیلک اسکرین هستم که تابه حال هم ادامه دارد. کارگاه‌هایم تاکنون مثل یک دانشگاه عمل کرده، یعنی افراد متخصص زیادی از این چاپ ارس، در واقع فارغ‌التحصیل شدند. یعنی واقعاً مانند دانشگاه بوده است. در رابطه با جشنواره هم کارهایی را برای وزارت ارشاد فرستادم. هیأت داوران دیدند و گفتند بقیه کارهایت را هم بیاور، باز هم آوردم. وقتی به اینجا آمدم، هیأت داوران و مسئولین وزارت ارشاد گفتند این قسمت اختصاصاً برای چاپ ارس است، به دلیل تنوع کارهایش. کارهای خارجی که داریم، نظری لیبل‌های بزرگ و کوچک، همه متنوع و از نظر ایشان خیلی جالب بود. آنها کارها را انتخاب کردند و امروز هم جایزه اول را دارند. جایزه دوم را هم به آقای حمید شجاعی دادند. آقای حمید شجاعی هم از بچه‌های کارگاه خود من هستند که الان به ما رسیده‌اند. من متوجه شدم که آقای خمسه پور و آقای صراف‌کیا کم شرکت کردند، باید آنها هم شرکت می‌کردند.

* نظر شما راجع به اصل برپایی این جشنواره چاپ و تکرار آن چیست؟ - من تشکر می‌کنم و آرزوی موفقیت برای برپاکنندگان جشنواره، مسئولین وزارت ارشاد و

■ احمد آل طه (شرکت سپاس قشم)

* از حضورتان در این نمایشگاه بگویید. - ضمن عرض سلام و تشکر از زحماتی که شما برای امور این صنعت می‌کشید، شما از نزدیک ملاحظه می‌کنید. تقریباً می‌شود گفت بدون رودباریستی خبرها تکراریست. نمایشگاه‌ها یمان همان حالت‌های خودش را دارد، به خاطر اینکه تقریباً نمایشگاه‌های متعددی با فاصله‌های ۳، ۴ و ۵ ماه یکبار را در پیش داریم. ساختیت کار ما و شرایط ماشینه‌ها یمان طوری است که برای اکثر صنوف مورد استفاده دارد. مثلاً یکی از چیزهایی که باید برای شما قابل توجه باشد، سیستم دستگاه‌هایی است که روی قطعات صنعتی، چاپ می‌کند. روی بطریهای شوینده‌ها و پاک‌کننده‌ها، انجام یک سری چیزهایی که به این نمایشگاه اختصاص پیدا می‌کند، کارهای تبلیغاتی روی خودکارها و نوار کاستها است. لذا ممکن است پرسید چطور است که در این نمایشگاه خدمات نشر شرکت کرده‌اید. از آنجایی که می‌دانید نمایشگاهها یک حالت خاصی را پیش می‌آورد، هم برای شرکت‌کننده‌ها و هم برای برگزارکننده‌ها. یعنی تا حدودی جنبه مالی اش بیشتر است. لذا می‌بینیم از شرکتهای مختلفی، شرکت کرده‌اند و اینها با خدمات نشر ارتباط خیلی نزدیکی ندارند ولی خوب از نظر اینکه سالن

جشنواره جشنواره جشنواره

نشان دادن فعالیتهای فرهنگی، در کشور موفق باشد و نیز این جشنواره باعث می‌شود که ما بتوانیم در سالهای آتی بیشتر تلاش کنیم. تا برای کارآبی بهتر و ارتقاء کیفیت نشر در ایران بتوانیم موفق باشیم.

* در رابطه با توسعه جنبه‌های آموزشی جشنواره، به شکلی که بازدیدکنندگان بتوانند بفهمند آثار در چه دسته‌بندی قرار می‌گیرد، چه نظری دارید؟

- در واقع همین طور است. بایستی عامه مردم به اهمیت چیزی که چاپ می‌شود، پی ببرند و کم و بیش اطلاعاتی را در موردش داشته باشند و این در نهایت باز باعث این می‌شود که در کشور از انتشارات، توقعت بیشتری را داشته باشیم. در نتیجه این قضیه موجب تلاش روزافروزن هم خواهد شد. ما هم، البته اگر کاری از دستمان برآید، در خدمت هستیم.

* از اینکه جایزه بر دید، چه احساسی دارید؟

- البته خیلی خوشحالم. انشاء... در آینده بتوانم استحقاق بردن این جایزه را بیشتر نشان دهم.

می‌کنم از نظر جا، از نظر محلشان ضعیف استند. تکنولوژی ندارند و در حال حاضر چاپ اسکرین ما از نظر ماشینی شدن، خیلی ضعیف است.

* شما به عنوان یک چاپچی قدیمی چاپ اسکرین و کسی که بهره‌حال کارهایش در جشنواره برگزیده شده، چه انتظاری از دولت و سازمانها و ادارات دولتی دارید؟ - مشکل به حرف اول من برمی‌گردد. به دلیل اینکه چاپ اسکرین زیاد شناخته نشده است، تا حالا مد نظر نبوده است. من فکر می‌کنم از این به بعد باید برای تجهیز چاپ اسکرین، یک اقداماتی شود. از نظر من ماشین‌آلات، مکان، تسهیلات و امکانات برای واردات ماشین‌آلات جدید یا ساخت آنها، دولت باید همه اینها را قائل شود.

■ محمود رسائی

(برنده جایزه اول لیتوگرافی)

* ضمن تبریک به شما به خاطر دریافت جایزه بهترین لیتوگرافی، خودتان را بیشتر معرفی کنید.

- محمود رسائی هستم، از شرکت لیتوگرافی فرانزند گویا، در زمینه اسکنر، فعالیتهای داشتمیم و آموزشها و مدارکی هم بود. از آلمان، از نمایندگی اسکنرهای دکترهله.

* جشنواره را چگونه ارزیابی می‌کنید؟ - فکر می‌کنم این جشنواره توانسته در امر

مسئولین اتحادیه‌ها دارم. صنعت چاپ را امسال خوب شناساندند. من از این مسئله خیلی خوشحالم، چون صنعت چاپ، لیتوگرافی و سیلک اسکرین تقریباً برای اشخاص غیرحرفه‌ای ناشناخته است، ولی امسال خیلی جالب بود. استقبال بازدیدکنندگان خیلی خوب بود و این استقبالی که داشتند، حاکی از این است که واقعاً شناخته شد و بسیار لذت می‌بردند.

* نظر شما راجع به توسعه جنبه‌های

آموزشی این نمایشگاه چیست؟

- چون چاپ اسکرین خیلی وسیع است، هر قطعه‌ای در دنیا که برای کارهای مهم است مثلاً قطعات الکتریکی، با چاپ اسکرین چاپ می‌شود. در صنعت، در علم، در الکترونیک، در تبلیغات و کلأ در مسائل مختلف، اسکرین کاربرد دارد. برای اینکه امکان توسعه‌اش زیاد است. می‌توان به این کار ارزش بیشتری داد تا همیشه جایگاه جداگانه‌ای داشته باشد. من به حاج آقا مدنی، به آقای تابان فر، به آقای محمدخانی، به آقای تفرشی عرض کردم برای چاپ اسکرین یک برنامه‌ای بگذارند مثل یک تکنیکم، مثل یک دانشکده، جایی داشته باشیم. نه اینکه فقط من بیایم در کارگاه خودم این کار را انجام دهم. یک مبانی خاصی باشد، چون اسکرین در دنیا خیلی پیشرفته است. متاسفانه اینجا همکاران ما می‌آمدند از بعضی از کارگاهها می‌پرسیدند که آیا این چاپ اسکرین است.

* آقای محمدیان، کارگاههای چاپ سیلک در تهران و شهرستانها بسیار زیاد است، اما تعداد اعضاء اتحادیه در رابطه با چاپ اسکرین خیلی کم است. شما برای این آقایان، کارگاههایی که هنوز مجوز نگرفته‌اند یا اعضو اتحادیه نشده‌اند، چه پیامی دارید؟

- بارها در جلسات مختلف در این مورد بحث کرده‌ایم. همکاران ما متأسفانه مشکل جا دارند، نمی‌توانند مقررات را رعایت کنند که جواز بگیرند. کاش آقای جاوید هم حضور داشتند، چون ایشان بیشتر در جریان اوضاع هستند و بیشتر توضیح می‌دادند. من فکر

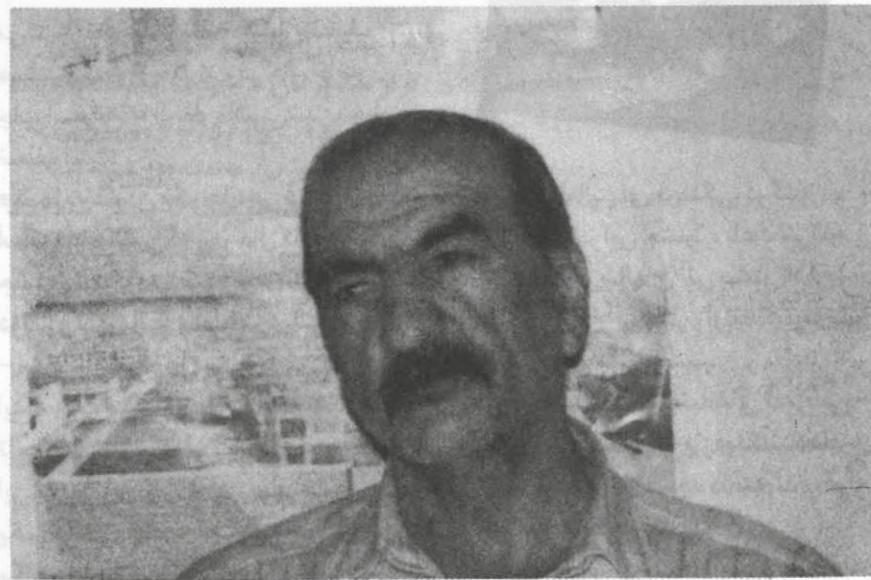
جشنواره جشنواره جشنواره

کفتگو با محمد کلاری مسئول اتحادیه چاپخانه‌داران

می‌کردند و می‌کنند، معرفی می‌کردیم و الان هم معرفی می‌کنیم. ولی هیچگاه در رابطه با اینکه انگیزه‌ای ایجاد کنیم که کار بهتری را چاپ کنند، نکردیم. اما این برنامه امسال یک حرکتی شد که ما روی این قضیه کار کنیم.
* آیا اتحادیه برنامه‌ای داشته یا دارد که صنعت چاپ را بیشتر به عموم مردم بشناساند؟

- یکی از مشکلات ما همین است که مردم چاپ را نمی‌شناسند. تمام آحاد ملت، چه کوچک و چه بزرگ، چه شهرنشین و چه روستایی، همه با چاپ سر و کار دارند، ولی خودشان نمی‌دانند و تابحال برنامه‌ریزی نشده که ما این را ببریم بین آحاد ملت. با توجه به اینکه فیلمهای تهیه شده و یک حرکتها برای هم شده است، ولی هنوز برای مردم شناخته شده نیست و این کار ساده‌ای هم نیست که ما با چند فیلم و چند برنامه بتوانیم این را عنوان کنیم که بچه‌ها در مدرسه با چاپ آشنا شوند و بدانند این کتاب را که الان دارند می‌خواهند، به چه شکل آماده شده و در اختیارشان قرار گرفته است. آن زمان می‌توانیم چاپ را در بین مردم بشناسانیم و به عنوان یک صنعت معرفی کنیم، ولی متأسفانه تا به امروز این حرکت نشده است و مردم ما با چاپ و حرکت چاپ بیگانه هستند. بعضی از آنها ای که با چاپ سر و کار دارند و به چاپخانه کار می‌دهند یا به صورتهای دیگر، حتی آنها هم با چاپ آشنا نیستند و نمی‌دانند به چه صورت این کار آماده می‌شود. این احتیاج به یک برنامه‌ریزی مدون و مفصلی دارد که ما بتوانیم از همان طریقی که عرض کردیم، از اساس و پایه در کتابهای درسی شروع کنیم و برای مردم بشناسانیم.

* با توجه به اینکه یک بخش از اعضاء اتحادیه، صرفاً به چاپ بسته‌بندی نظیر چاپ فلکسو، هلیوگراور، پدپرینت، اسکرین مخروط و استوانه‌زن یا حتی جعبه‌سازی مشغول هستند، نقطه‌نظر خود اتحادیه در رابطه با چاپ بسته‌بندی چیست؟

استیجاری نصب کردند. چون اگر اینها بخواهند به محضر بروند، محضدار می‌نویسد برای اتحادیه و آنوقت اینها تازه متوجه می‌شوند اتحادیه‌ای هم وجود دارد و باید به اتحادیه مراجعه کنند. ولی چون مکانها استیجاری است، بعضی از طریق قولنامه‌ای مشغول به کار هستند. تعداد کمی هستند که هنوز به اتحادیه مراجعه نکردند و اینها ناچارند یک روزی به اتحادیه مراجعه کنند. هرچه زودتر بیایند کارشان سریعتر انجام می‌شود.

* نقش اتحادیه صنف چاپخانه‌داران در ارتقاء سطح کیفی و کمی صنعت چاپ چیست؟

- اتحادیه نقش هماهنگ‌کننده و تنظیم‌کننده کارهای اداری را دارد و مسائل اداری و کاری را برطرف می‌کند. به صورتی که عزیزان را تشویق کند که کار بهتری انجام دهند. ما تا به حال برنامه خاصی نداشتمیم. این جشنواره گام مثبتی بود در رابطه با این قضیه که اتحادیه هم یک حرکتی را داشته باشد. برای تشویق عزیزان بهتر کارکردن و کارهای نفیس و زیبا چاپ کردن، باید روی این قضیه هم کار کنیم. البته ما همیشه تشویق می‌کردیم ما این را در برنامه‌مان داریم. به اتحادیه مراجعه می‌شدم برای کارهای خوب و نفیس و ما آنها را به چاپخانه‌ای که کارهای بسیار نفیسی چاپ

محمد کلاری مدیر چاپ پیغام، مسئول اتحادیه چاپخانه‌داران، مدیر عامل شرکت تعاونی چاپخانه‌داران، مسئول انجمن اسلامی صنف چاپ

* در مورد اتحادیه چاپخانه‌داران بفرمایید، در حال حاضر تعداد اعضاء اتحادیه چقدر است؟

- اتحادیه در حدود ۸۱۷ نفر عضو دارد که دارای پرونده هستند. تعدادی از این آقایان، پروانه کسب را گرفتند و تعدادی هم پرونده‌شان در حال بررسی است. انشاء... به مرور که مشکلاتشان برطرف شود، برایشان پروانه صادر می‌کنیم.

* آیا چاپخانه‌هایی هم هستند که عضو اتحادیه نباشند؟

- بله. به دلیل اینکه مجوزی که وزارت ارشاد به عنوان مجوز تأسیس می‌دهد، این عزیزان فکر می‌کنند همان کافی، و مجوز چاپخانه است و در حالیکه مجوز وزارت ارشاد فقط برای تأسیس چاپخانه به فرد داده می‌شود و از جهت مکان و جا باید حتماً تحت نظام قانون صنفی باشد و نهایتاً باید به اتحادیه مراجعه کند که تعدادی از این عزیزان که مجوز ارشاد را گرفتند، ماشین خریداری کردند و در جاهای

**این جشنواره کام مثبت بود
در رابطه با این قضیه که
اتحادیه هم یک حرکتی را
داشته باشد.**

نشریه آشنا شویم. خیلی خوشحال می‌شویم که شما هم به جمع خانواده چاپ، اضافه شوید. ما هم در خدمتتان باشیم و هر کاری که از دستمن برآید، انجام دهیم. چون اعتقاد ما بر این است که خود این نشریه‌ها، یک زبان گویای صنف می‌توانند باشند.

* * *

* محمد کلاری در میان صحبت‌هایش به وضع تحصیلاتی صاحبان چاپخانه‌ها و پارهای از مشکلات اتحادیه اشاره کرد و گفت:

- در یک پروژه‌ای به ما گفتند یک تعدادی از افراد تحصیل کرده صنف خود را معرفی کنید. یک پروژه‌ای بود که یک برنامه‌ای را می‌خواستند طرح ریزی کنند. رئیس اتحادیه صنف فلزکارها و تراشکارها ۳۰۰ نفر مهندس را معرفی کرد. به من گفتند که آقای کلاری، شما چند نفر دارید. ما هرچه گشتم کسی را پیدا نکردیم. یک صنفی که اصلاً فرهنگی نیست و ادعای فرهنگی هم نمی‌کند، درجا ۳۰۰ مهندس لیست می‌دهد و ما صنف فرهنگی ۴ نفر هم نمی‌توانیم در ذهن خودمان بیاوریم. به این دلیل ما نظرمان این است که کسانی که می‌آیند در کار چاپ، حداقل دبیلم داشته باشند تا بتوانند این صنعت را یک تکان و حرکتی بدene. ولی جا و مکان، اداری بودنش و مسائل مختلفش می‌باشد اتحادیه این مشکل را برایش حل کند که می‌رود خودش همانطور که عرض کردم به صورت قولنامه جایی را می‌گیرد و شروع به کار می‌کند. سرمایه‌گذاری که می‌کند، حالا به اتحادیه می‌آید. اتحادیه می‌خواهد جلوی کار او را بگیرد، یک سرمایه‌گذاری کرده، ماسین خریداری کرده، نصب کرده و شروع به کار کرده، اگر بخواهد همینطور رهایش کند، نمی‌تواند. اینجا با مشکل مراجعه می‌شود. نه می‌تواند برایش پرونده صادر کند که او مشغول کار شود و نه می‌تواند مشکل شهرداری را حل کند. نه می‌تواند مشکل اماکن را حل کند و نه می‌تواند مشکل مالیاتی او را حل کند. ■

**اتحادیه نقش
همانکننده و
تنظيم کننده کارهای اداری
را دارد.**

تعداد کم هستند که هنوز به اتحادیه مراجعه نکردند و اینها ناچارند یک روزی به اتحادیه مراجعه کنند.

- بهترینها، یک حرکت بسیار خوبی است و ما مصمم هستیم که در سال آتی بطور فعال در این ماجرا شرکت کرده، در گروه داوران حضور داشته باشیم و کارها را که انتخاب می‌کنند، اتحادیه هم حتماً نقش اساسی داشته باشد. متأسفانه ما امسال آنطور که باید و شاید حضور نداشتیم، به این دلیل که تا به حال در جشنواره و نمایشگاهها به صورت اتحادیه نبوده‌ایم و این سال اول ماست. مسلماً سال اول با توجه به کم تجربه بودن نسبت به کاری که برای بار اول شروع می‌شود، نقایصی هم خواهد داشت. ما اینها را یادداشت کردیم. انشاء... در سال آینده که جشنواره تشکیل می‌شود، در موسم جشنواره سعی می‌کنیم این ایرادها را برطرف کنیم. در عین حال از همکاران خودمان این تقاضا و خواهش و توقع را داریم که برای سال آتی بطور فعال تر و چشمگیرتر شرکت و سعی کنند. در عرض سال بهترینهاشان را انتخاب کنند و موسم جشنواره که می‌شود، برای اتحادیه و یا وزارت ارشاد ارسال کنند که ما بتوانیم آن را در نمایشگاه ارائه دهیم.

* ارتباط اتحادیه با رسانه‌ها و مطبوعات چگونه است؟

- در چند سال گذشته با اتحادیه تعاونی‌های روزنامه‌نگارها ارتباطی را برقرار کردیم اما متأسفانه تداوم نیافت و هیچ ارتباطی که بتوان روی آن تکیه کرد، نداریم. فعلاً با ارباب جرائد آن ارتباط برقرار نیست.

* با نشریات تخصصی رشته چاپ، چطور؟

- نشریات تخصصی رشته چاپ که از خودمان هستند. مجله صنعت چاپ که بنیانگذارش خودمان و دوستان خودمان و برادران خودمان هستند. چاپ و انتشار هم که باز برادران آقای فرامرزیان و دیگر دوستان هستند که از خودمان هستند، جزو خانواده چاپ هستند. خارج از خانواده چاپ نیستند. چاپ و بسته‌بندی هم که من یک شماره‌اش را بیشتر ندیده‌ام. اولین شماره‌اش بود که ما دیدیم. هنوز نتوانستیم کاملاً با عزیزانمان در این

* دیدگاهها و برنامه‌های اتحادیه در رابطه با توسعه و بهتر کردن چاپ بسته‌بندی چیست؟

- این احتیاج به یک همکاری تنگاتنگ با وزارت ارشاد دارد که به نوعی متولی این صنعت است. با همکاری وزارت ارشاد باید این مسئله بسته‌بندی و کیفیت بهتر چاپ بسته‌بندی با کمک مدیران چاپ تدوین شود و نهایتاً با همکاری که می‌شود، این ارتقاء بوجود آید، نه بطور فردی که فقط خود اتحادیه باشد. البته خود اتحادیه در جلسات و گردهمایی‌ها درباره قیمتها و مسائل مختلف، بحثهایی را مطرح می‌کند، ولی نه به صورت اساسی و بنیادی، به صورت سطحی گفتگویی می‌شود.

* آیا در اعضاء هیئت مدیره اتحادیه کسی هست که به چاپ بسته‌بندی مشغول باشد؟

- بله. آقای کروی چاپ اختر شمال که کار ایشان، جعبه است و کارهای بسیار نفیسی هم چاپ می‌کند و نمونه‌اش هم در حال حاضر در غرفه است. همین قسمت چاپ نیز، کارهای بسیار زیبایی چاپ می‌کند که اکثر آن به خارج صادر می‌شود.

* رابطه اتحادیه با جشنواره چاپ به چه صورت است؟

- امسال ما متأسفانه آنطور که باید و شاید در این جشنواره حضور نداشتیم و یکی از مسائلی هم که نه انتقاد و اعتراض، بلکه به صورت گلایه‌ای دوستانه است، این است که ما در سال آتی باید حضور چشمگیری داشته باشیم، زیرا این جشنواره اول است که هم می‌تواند انگیزه‌ای باشد برای حرکت و هم موردی برای کشتن انگیزه. این جشنواره و انتخاب

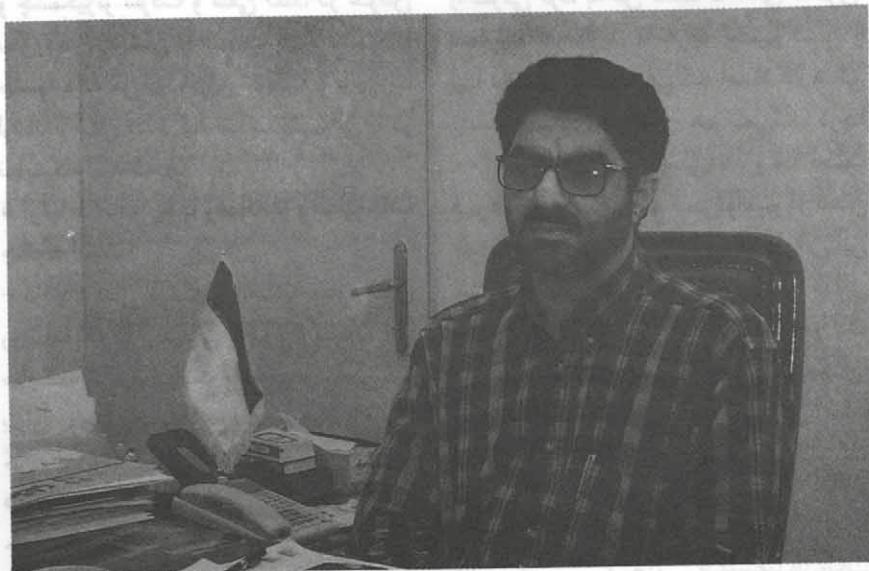
از اداره کل چاپ و نشر چه خبر؟

* آقای طالبزاده لطفاً یک جمع‌بندی از جشنواره چاپ و نتایج آن را بفرمایید؟
- اهدافی که ما برای اولین جشنواره صنعت چاپ در نظر گرفته بودیم و البته با توجه به واقعیت‌های موجود این صنف، به نظرم در نخستین جشنواره صنعت چاپ بدست آمد. ما هدفهای آرمانی و بلندی برای جشنواره طراحی نکرده بودیم. چون می‌دانستیم این یک کار جمیع و تشکلی بود که برای اولین بار در صنعت چاپ صورت می‌گرفت. تاکنون در این صنف، چنین حرکتی که مجموعه کارگران و مدیران قشر را درگیر با یک فعالیت جمیع کنده، وجود نداشت. تجربه‌ای هم در این زمینه برای این افراد وجود نداشت. با توجه به این مشکلات و به دلیل اینکه در مدتی که این جشنواره برگزار می‌شده، بسیاری از دست‌اندرکاران، کارگران و مدیران چاپخانه‌هارا می‌دیدم که به صورت خیلی صمیمانه در آنجا رفت و آمد داشتند و مدتی از روز را آنجا طی می‌کردند. به دلیل اینکه به گونه‌ای نسبت به جشنواره احساس تعلق می‌کردند. برای اولین بار یک حرکتی متعلق به خودشان و به نام

که مرتبط با چاپ هستند، این فعالیتها را جا بیندازیم. از این جهت به نظرم حرکت موفقی بود. البته یکسری هدفهای دیگری نیز داشت، مثلاً در بخش مسابقه یا بخش‌های دیگر که نسبتاً به خوبی برگزار شد. در مورد بخش مربوط به نمایش آثار چاپی یا نمایشگاه چاپ، یک قسمت مربوط به غرفه‌های مطبوعات تخصصی بود. یک قسمت مربوط به مؤسسات آموزشی و یک قسمت مربوط به کتابهای تخصصی صنعت چاپ. بخش فیلم و قسمت ماشین‌آلات و بخش نهادها و اتحادیه‌های صنفی. در همه این تستها، ما تقریباً آن حرکتها و قدمهای اولیه را برداشتیم. بعضی قسمتها کامل نبود مثل مؤسسات آموزشی که ما تا لحظه‌های آخر مشغول هماهنگی با قسمت مربوطه‌اش بودیم. اما متأسفانه در این نمایشگاه حضور پیدا نکردند. ولی به نظرم شالوده‌ها و بنیادهای خوبی گذاشته شد، برای اینکه این حرکت موفق را استمرار بخشد.

* دسته‌بندی آثاری که در نمایشگاه ارائه می‌شود، از نظر فنی و تخصصی (که روشهای چاپ هر کدام در دسته خودشان قرار بگیرند)، از لحاظ آموزشی برای بازدیدکنندگان می‌تواند مؤثر باشد. یعنی بشناسد که این مجموعه کارها همه‌افت و خیزهایش مربوط به یک روش چاپ است. در این جشنواره مقداری از کارها با هم قاطی شده بود و از هم تفکیک نشده بود. آیا در مورد تفکیک آثار برنامه‌ای برای جشنواره بعدی در نظر دارید؟

- به نظر من اینجا بخوبی این کار انجام شده بود. شاید فضا اجازه نمی‌داد که کار را بیشتر انجام دهیم، مثلاً در بخش لیتوگرافی، قسمت اول سالن به لیتوگرافها اختصاص داشت. بخش افست که بخش وسیعتری بود، تقریباً نیمی از سالن را به خود اختصاص داده بود و نیز لتریرس و سیلک و کارهای دیگر، سعی کرده بودیم همه را با معرفی‌هایی از هم جدا نماییم. البته یک مقدار برای مردم، نامفهوم بود. ما سعی کردیم یک مقدار هم دستگاهها دست به معرفی دستگاهها بزنیم. شاید این کار را باید به شکل تصویری کاملتری انجام داد که مردم در واقع با این روشهای چاپ آشنا شوند. در نمایشگاه ما این تقسیم‌بندی را اجرا کرده بودیم.

خودشان در یک جا به صورت رسمی و مهم برگزار شد. به همین دلیل خیلی باعلاقه و شور و شوق شرکت می‌کردند. در واقع بیشترین هم و غم و تلاش ما، صرف این شد که چنین حرکتی را هم به لحاظ فلسفه‌اش و هم به لحاظ روشهایش میان این افراد جا انداده و معرفی نماییم. در واقع تلاش ما این بود که برای خیلی از نزدیکانمان، چه در بخش دولتی و چه در بخش خصوصی و نهادهایی

گفتگو با خسرو طالبزاده
مدیر کل چاپ و نشر
وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

ما هدفهای آرمانی و بلندی پرای جشنواره طراحی نکرده بودیم

مسئله مهم صنعت چاپ ما
این است که ادبیات پسیار
ضعیفی دارد

از مترجمین و کسانی که در
این زمینه صاحب نظر
هستند، من خواهیم و
دعوت من کنیم بیانند و با
ما همکاری کنند

هر کس در این زمینه‌ها کار
جدی و قوی داشته باشد،
ما برای چاپ و انتشار آن،
از او حمایت خواهیم کرد

ما در خیلی از بحث‌های چاپ،
به خصوص خدمات چاپ،
توانایی و قابلیت صادرات
داریم و قصد داریم ...

اگرچه ما تأثیرات جشنواره
را در بین چاپخانه‌داران
می‌بینیم

زمینه هستیم ولی سعی بیشتر ما این است که
از توانایی‌ها و استعدادهای بیرونی استفاده
کنیم. بنابراین هر کسی در این زمینه‌ها کار
جدی و قوی داشته باشد، ما برای چاپ و
انتشار آن، از او حمایت خواهیم کرد.
* آیا با یک فراخوان رسمی موافقید؟
- بخشی نیست.

* نکته بعدی حمایت از صنعت چاپ در
نمایشگاههای مختلف است. البته ما در
نخستین جشنواره صنعت چاپ شاهد
بودیم که شما به نحوی از همه
دست‌اندرکاران صنعت چاپ اعم از
نشریات، مراکز آموزشی و اتحادیه‌ها
حمایت کردید. برای تداوم این روند، چه
برنامه‌هایی دارید؟

- بله ما برنامه‌ریزی‌هایی را در همین زمینه‌ها
شروع کرده‌ایم و اولین موردي را که روی آن
کار کرده و حتماً آن را به اجرا در خواهیم آورد،
شرکت در نمایشگاه خدمات صادرات است که
در تیرماه سال جاری توسط مرکز توسعه
 الصادرات برپا خواهد شد. ما با این دوستان، در
زمینه ارائه و نمایش خدمات چاپ همکاری
داریم، چرا که ما در خیلی از بحث‌های چاپ، به
خصوص خدمات چاپ، توانایی و قابلیت

الصادرات داریم و قصد داریم بازاریابی‌هایی در
این زمینه انجام دهیم. به هر عنوان حتماً در
نمایشگاه مذکور شرکت خواهیم کرد. ما سعی
خواهیم داشت که به مناسبهای مختلف مانند
هفته کتاب یا برنامه‌هایی از این دست، این

حرکت را که در جشنواره چاپ پایه گذاشته شد،
ادامه دهیم. الان مهمترین بخشی را که ما باید
پیگیر باشیم، برگزاری جشنواره دوم است و از
حالا باید برنامه‌ریزی آن را شروع کنیم تا با
دقت و آمادگی بیشتری این کار را انجام دهیم،
زیرا به نظر من زمینه‌های لازم در میان
چاپخانه‌ها فراهم شده است. خیلی از آنها
پیگیر جشنواره بعدی و نحوه ارسال آثار

هستند. اکنون ما تأثیرات جشنواره را در بین
چاپخانه‌داران می‌بینیم. این زمینه پسیار خوبی
است برای اینکه ما برای جشنواره دوم صنعت
چاپ برنامه‌ریزی کنیم تا به نحو کاملتر و
جامعتری اجرا شود.

* بعضی تکنیکهای چاپ مثل پدپرینت،
افست خشک، چاپ لیوان یا سیستمهای
دیگر چاپ صنعتی اصلاً نبود.

- بله به دلیل اینکه متقاضی نداشت. یعنی
آثاری که باید در این زمینه شرکت می‌کرد، به
حدی نبود که برای آن سرفصلی را باز کرد.

* مسئله بعدی به سیاستهای خود اداره
در قبال صنعت چاپ برمی‌گردد.

می‌خواستم مختصراً درباره حمایت
اداره چاپ و نشر در رابطه با چاپ کتب
آموزشی برای صنعت چاپ بفرمایید؟

- مسئله مهم صنعت چاپ ما این است که
ادبیات بسیار ضعیفی دارد. یعنی اگر ما در تمام
موارد حوزه چاپ را در نظر بگیریم، آثار

چشم‌گیر و غنی را نمی‌بینیم. یکی از قسمتها
و برنامه‌هایی که ما طراحی کردیم و در حال
حاضر یکی دو مورد دارد به نتیجه می‌رسد،
این است که ادبیات و آثار مربوط به صنعت
چاپ را افزایش دهیم. چند کار در این زمینه
انجام می‌دهیم، یکی کتابخانه تخصصی

صنعت چاپ را کامل و کتابهای جدید را وارد
ایران کنیم. از مترجمین و کسانی که در این
زمینه صاحب نظر هستند، می‌خواهیم و دعوت
می‌کنیم بیانند و با ما همکاری کنند و در

ترجمه و انتشار این آثار کمک کنند. یک کار
دیگر هم با بعضی محققین و مؤلفین انجام
دادیم که قرارداد کار بسته شده است. یک کار
در نمایشگاه منتشر شد. کار دیگر در مورد
تاریخ چاپ است که آنها هم در مرحله

حروفچینی و آماده‌سازی کتاب است و بزودی
منتشر خواهد شد. بهر حال یکی از برنامه‌های
اصلی ما، این است که کتابهای متون و منابع
صنعت چاپ را افزایش دهیم.

* در گوشه و کنار بعضی از محققان و
متجمان دست به کار ترجمه یا تألیف
برخی کتابهای پیرامون چاپ هستند. آیا

شما تاکنون جهت شناسایی ایشان یا

حمایت از انتشار آثار آنها فراخوانی اعلام

کرده‌اید؟

- من در مصاحبه‌هایی که در گذشته با
نشریات مختلفی داشتم، این نکته را گفته‌ام.
اما اینکه اطلاعیه‌ای را به صورت فراخوان

منتشر کنیم، نه. ولی در همه جا گفته‌ام.
جاهایی که فکر می‌کردم امکان دارد به گوش
اهل فن برسد، این موضوع را مطرح کردم. ما
خودمان مشغول انجام یک سری کارها در این

ما در بعد اجرایی و مدیریت، فعالیت منکم

ما هم در حوزه کارهای صنعتی در نمایشگاه خواهیم بود، هم در حوزه کالاهای فرهنگی

چاپ در وهله اول یک صنعت است

بطورکلی دیدگاه حاکم بر صنعت چاپ، یک دیدگاه فرهنگی است

گفتگوهایی که با مسئولان اتحادیه‌ها داریم، قطعاً این مسائل را مطرح می‌کنیم تا آنها بتوانند به یک نوسازی و بازسازی درونی در این زمینه‌ها دست پیدا کنند. البته آنها هم با حسن نیت از پیشنهادات سازنده و خوب استقبال می‌کنند. ما هم اگر کمکی از دستمن برآید، در حمایت از اتحادیه‌ها دریغ نمی‌کنیم.

* دلیل طرح این سؤال، تعدد و فراوانی چاپخانه‌های غیرمجاز در زمینه چاپ اسکرین است. این مسئله از دو جهت مشکل‌ساز می‌باشد. اول از جهت عدم اینمنی کارگاههای غیرمجاز، چراکه این کارگاهها به خاطر اینکه شناخته نشوند، از مکانهای استاندارد و لوازم استاندارد نظیر هواکش مناسب و امثال اینها استفاده نمی‌کنند و این بخودی خود خطرساز است. دوم اینکه بسیاری از کارهای چاپی غیرمجاز هم از چاپخانه‌های چاپ اسکرین غیرمجاز بیرون می‌آید. حال، نظر به اینکه از وظایف وزارت ارشاد، حمایت، هدایت و نظارت است. لذا به نظر می‌آید که عملکرد این چاپخانه‌ها برای وزارت ارشاد باید مهم باشد. خوب است این چاپخانه‌هایی که مجوز ندارند، ترغیب شوند و بیایند مجوز بگیرند، زیر چتر دولت و اتحادیه قرار بگیرند و برای این کار، لازم است که در امکانات و تسهیلات اتحادیه چاپ اسکرین بازنگری صورت گیرد. چراکه آنها که از حالت غیرمجاز به مجاز تبدیل می‌شوند، باید احساس کنند که اگر چیزی را از دست می‌دهند (به زعم خودشان) در مقابل چیزی را بدست می‌آورند.

چاپ و نشر به نشریات مربوط به چاپ هم بودیم. بفرمایید که دیدگاهها و برنامه‌های دیگر شما در رابطه با نشریات چاپ چیست؟

- ما اگر بخواهیم در حوزه چاپ، کار جدی و فعال انجام دهیم که ریشه‌ای هم باشد، باید به نهادها و مراکز آموزشی قوی برای صنعت چاپ هم توجه کنیم. یعنی وقتی ما مراکز آموزشی قوی برای صنعت چاپ داشته باشیم، قطعاً تأثیرات و بازتاب آن را در چاپ خواهیم دید. یک از این موضوعات هم خود مطبوعات تخصصی چاپ هستند. در واقع مطبوعات زبان این صنف هستند برای طرح و بیان مسائل و مشکلاتش. اگر به اینها خوب توجه شود و از اینها هم حمایت شود، در واقع زبان رسایی خواهد بود برای اینکه به عنوان سخنگوی صنعت چاپ بیایند و مشکلات و معضلات را مطرح کنند و پلی باشند میان جامعه و این قشر زحمتکش. همه اینها با کارکردهایی که دارند و نقشی که می‌توانند در صنعت چاپ داشته باشند، در جای خود مهم هستند. وقتی یک همایشی مانند جشنواره صنعت چاپ با آن ابعاد و عظمت برگزار می‌شود، طبیعی است که باید به همه اینها توجه کنند و به آنها بها بدهنند تا بتوانند یک مجموعه تنومند و سالمی را تدارک ببینند.

* به خارج از جشنواره برویم. آیا اداره کل چاپ و نشر، برنامه‌ای برای ارانه تسهیلات جدید و حمایت جهت جذب اعضای جدید در اتحادیه چاپ اسکرین دارد؟

- نه، اینها در واقع جزء سیاستهایی است که خود اتحادیه‌ها باید اتخاذ کنند. البته ما طی

استعداد فنی کافی در کشور می‌توانیم صادرات خدمات چاپی از قبیل چاپ کتاب برای کشورهای همسایه، بخصوص آسیای میانه، رانیز داشته باشیم.اما بحث کیفیت چاپ روی بسته‌بندی‌های صادراتی و ارائه توانایی‌هاییمان در این زمینه در نمایشگاه به مسئله صادرات بسیار نزدیک است. سؤال اینجاست که حمایت شما از چاپ در مسئله صادرات و

فعال کردن صنعت چاپ در این گونه نمایشگاهها، آیا به صورت حضور اداره چاپ و نشر در نمایشگاه است یا به شکل حمایت از دست‌اندرکاران و ایجاد فضا و فرucht برای آنها صورت می‌گیرد؟

- ما قصد نداریم به نام وزارت ارشاد یا اداره کل چاپ و نشر در نمایشگاه غرفه بگیریم و این خدمات را عرضه کنیم، چراکه این خدمات متعلق به وزارت ارشاد نیست. در واقع اگر ارتباطی هم وجود داشته باشد، بیشتر از بعد حمایت است. ما در بعد اجرایی و مدیریت، فعالیت می‌کنیم. اینکه بتوانیم عده‌ای از چاپخانه‌ها و دست‌اندرکاران را جمع کنیم، آنچه و به نام خودشان غرفه‌هایی را دایر کنیم.

برای صادرات هم تعریف خاص و محدودی نکرده‌ایم. در تمام حوزه‌ها است. ما خودمان در مورد کالاهای فرهنگی بیشتر تأکید داریم و معتقدیم که این کالاهای هم از لحاظ محتوایی و هم از نظر صوری یعنی کیفیت چاپ، در حدی است که می‌تواند بازارهای خوبی را در خارج از کشور بدست بیاورد. به همین دلیل، ما هم در حوزه کارهای صنعتی در نمایشگاه خواهیم بود، هم در حوزه کالاهای فرهنگی.

* در جشنواره چاپ، ما شاهد توجه اداره

این دیدگاهها بیشتر متمایل به حوزه‌های نظریه فیلم، سینما، تئاتر و موسیقی بوده و به حاپ اهمیت چندانی نداده است

ما باید تلفیقی از این امکانات ایجاد کنیم و شورایی را بوجود بیاوریم

به تازگی کاری را شروع کردیم تا با کمک گروهی از اقتصاددانان بحث آمارگیری صنعت چاپ را پیگیری کنیم

همکاریهای مشترکی بین سه وزارتخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی، صنایع و بازرگانی بوجود بیاوریم. حتی شورایی تشکیل می‌شود تا به مسائل این صنعت بپردازد. این بهترین حالت است و به نظر من فرضیه‌های دیگری که مطرح شده، خیلی پخته نیستند، مثلاً اینکه صنعت چاپ به وزارت صنایع منتقل شود، یک دیدگاه همه جانبه نیست و همه ابعاد صنعت چاپ را درنظر نگرفته است. این هم که ما تأکید داشته باشیم که همه مسائل صنعت چاپ در درون وزارت ارشاد حل و فصل شود، صحیح نیست. زیرا در حوزه‌های صنعتی، توانایی‌ها و قابلیتها بی و وجود دارد که می‌تواند سرویس و خدمات بیشتری را به این صنعت ارائه دهد. بنابراین ما باید تلفیقی از این امکانات ایجاد کنیم و شورایی را بوجود بیاوریم تا عده‌ای از صاحبنظران بشنیند و مسائل را حل و فصل کنند.

* به نظر شما گرددش مالی و سرمایه‌ای صنعت چاپ در کشور چقدر است؟

- یک مردمی که بسیار برای ما جای تأسف است، این است که ما هیچ آمار دقیق و جامعی در مورد صنعت چاپ نداریم. من یک بار خواستم یک بررسی پیرامون توجیه اقتصادی چاپ روزنامه در ایران انجام دهم. با توجه به اینکه ما کامل ترین آمار و اطلاعات را درباره چاپ در این اداره کل داریم، با این همه، این اطلاعات که بخشی از آن محترمانه و بخشی دیگر، علی بود برای بررسی اجمالی نیز کفایت نمی‌کرد.

ما هم در مورد نیروی انسانی مشغول در این حوزه و هم در مورد تجهیزات و بقیه در صفحه ۷

متوجه کارکردهای صنعتی است. اما بطورکلی دیدگاه حاکم بر صنعت چاپ، یک دیدگاه فرهنگی است، یعنی نیازمند شناخت مسائل فرهنگی، تبلیغات، گرافیک و نقاشی و تصویر است. در واقع از این نظر به هنر نزدیک می‌شود، یعنی اگر کسی با دیدگاههای فنی بخواهد در چاپ کار کند، در هیچ یک از دو بخش صنعت و هنر آن، موفق نخواهد بود. کسانی می‌توانند در چاپ، دیدگاههای موفقی داشته باشند که بتوانند مسائل تبلیغات در دنیا و جهان امروز را به خوبی بشناسانند. این یک مرزی است بین فن و هنر. در ایران هم به دلیل تاریخ چاپ یعنی اینکه چاپ با روزنامه و کتاب شروع شد، به دلیل کارکردهای فرهنگی و سیاسی بحث نظارت بر آن پیش آمد و این نظارت بطور طبیعی به حوزه‌های فرهنگی و سیاسی واگذار شد. اگر صنایع دیگر در حوزه‌های صنعتی جای گرفتند، به دلیل آن بوده است که کارکرد فرهنگی نداشته‌اند. نقش و کارکردی که صنعت چاپ به صورت تاریخی در ایران داشته، در رابطه با چاپ روزنامه و کتاب بوده است. البته الان خیلی وسیع و متنوع شده است ولی به دلیل همین پیشینه تاریخی و مشکلات موجود، هنوز بحث نظارت بر چاپ و عملکرد چاپخانه‌ها بطور طبیعی باید در حوزه فرهنگی باشد. خود این دوگانگی مشکلاتی را بوجود آورده است. دیدگاههایی که در این صنعت بوده، دیدگاههای فرهنگی بوده است و این دیدگاهها بیشتر متمایل به حوزه‌های نظریه فیلم، سینما، تئاتر و موسیقی بوده و به چاپ اهمیت چندانی نداده است. زمینه‌هایی فراهم و مطالعات و گفتگوهایی انجام شده است که

- بله، ما اکنون سرگرم آمارگیری از وضعیت موجود هستیم، چراکه ما هنوز اطلاعات و آمار درستی از تمام حوزه‌های صنعت چاپ نداریم. گروهی در این زمینه در حال کار هستند تا بتوانند آمارهای دقیقی از حوزه‌های چاپ بدست آورند که یکی از این حوزه‌ها، چاپ اسکرین است. بعد از آن باید به یک ریشه‌یابی دست بزنیم تا ببینیم چرا این چاپخانه‌ها ترجیح می‌دهند که بطور غیرمجاز فعالیت کنند. می‌شود با یک روش پلیسی و نظارت شدید با آنها برخورد کرد و جلوی فعالیشناسان را گرفت. ولی به نظر من مهمترین برخوردی که با این مسئله می‌توان کرد، این است که دلایل و ریشه‌های تمایل به این کارهای غیرمجاز را پیدا کنیم. قطعاً دسته‌بندیهای مختلفی خواهد داشت. عده‌ای برای اینکه راحت باشند و زیر بار هیچ نظم و انصباط و قانونی نروند، دست به این کار می‌زنند که قطعاً با آنها برخورد خواهد شد. یکسری هم مشکلاتی دارند، به دلیل جا و مکان یا دلایل دیگر که باید بررسی شود. اما شاید یکی از مهمترین دلایلش این باشد که چون دولت تاکنون حمایتی از این افراد نکرده است، او هم ضرورتی نمی‌بیند که خود را معرفی کند. اما اگر بداند که در کنار دریافت مجوز، تسهیلات و امکاناتی نیز وجود دارد، خیلی از آنها استقبال خواهند کرد. زیرا در مجموع این قشر، قشر سالمی هستند. * جایگاه صنعت چاپ و مسائل آن را در دولت، چگونه و در کجا می‌بینید؟

- چاپ در وهله اول یک صنعت است. بر ابزار، تکنیک و روش‌های فنی مکانیک متکی است، ولی کارکرد صنعت چاپ کارکردی فرهنگی و هنری است. البته بخشی از آن هم

واژه‌های کلیدی صنعت پاپ

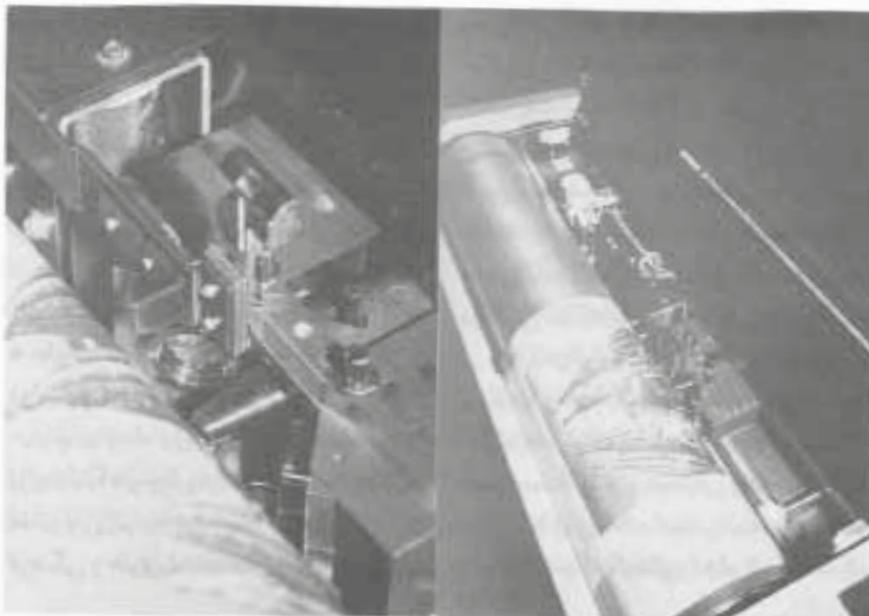
استنسیل که توسط ماشین فتو استنسیل تهیه شود بسیار بهتر از نوع دستی است. ماشین فتو استنسیل در واقع یک اسکنر است. □ ادامه این تکنولوژی به چاگرهای کپی (Copy printer) امروزی متنه شده است. یک روش مناسب و سریع برای سفارشات چاپی ساده، در تیرازی بین ۵ تا ۱۰۰ پرگ با محدودیتهای زیکی است. با یک چاگر کپی می‌توان با سرعت ۱۲۰ کپی در دقیقه و با کیفیتی تا ۴۰ نقطه در اینچ (dpi) به تکثیر پرداخت. چاگرهای کپی صفت چاگر به دلیل بالا بودن سرعت این ماشین نسبت به ماشینهای کپی الکترواستاتیک به آن احلاق می‌شود) برای خواندن اریزینال از اسکنر پهده می‌برند. در چاگر کپی، ترکیبی پیشرفته از یک ماشین فتو استنسیل و چاگر استنسیل ایجاد شده است. اطلاعات از اسکنر به پردازشگر تصویر (Image processor) و از آنجا به یک «ترمال هد» (Thermal head) منتقل می‌شود. ترمال هد یا هد گرمائی، حرارتی دستگاه فتو استنسیل ▼

دارد طرح یا نوشته چاپی را با فشار روی آن ایجاد می‌کند، این فشار سبب گسته شدن یا باز شدن الیاف در نقطه فشار می‌شود استنسیل که بدین شکل تهیه می‌شود، در ماشین مخصوص چاپ استنسیل (Duplicator) روی توری مخصوصی قرار گرفته و با اولین فشار مرکب از پشت توری و عبور آن از توری، استنسیل به مرکب آغشته شده و خودبه خود به توری می‌چسبد. در این هنگام مرکب از قسمتهایی از استنسیل که الیاف آن گسته شده عبور می‌کند و به روی کاغذ منتقل می‌شود. مرکب این چاپ، حالت خمیری دارد و نسبت به مرکب روشهای دیگر چاپ لزج است. فشار لازم برای ارزگذاری روی پرده استنسیل (Master) توسط قلمهای دستی یا ماشینهای تایپ یا دستگاههای مخصوصی به نام فتو استنسیل ایجاد می‌شود. فتو استنسیل ماشینی است که تصاویر و نوشته‌ها را (به صورت تک رنگ) از روی اریزینال خوانده و توسط ضربات سوزن بر روی پرده استنسیل پیاده می‌کند. کیفیت

چاپ آمونیاک یک نوع چاپ که می‌فرآیندی شیمیایی رخ می‌دهد و به آن چاپ دیازو (Diazot)، دای لاین (Dyline)، اوزالید (Ozalid) و چاپ آبی (Blue print) نیز گفته می‌شود. در این فرآیند کاغذ چاپ از روكشی شیمیایی برخوردار است که سطح آن در معرض گاز آمونیاک تغییر رنگ داده و تیره می‌شود. شایان ذکر است در صورتیکه سطح کاغذ، نور دیده باشد (نور ماوراء بنفش) در مقابل گاز آمونیاک بدون تغییر می‌ماند. تنها یک تُن روشن آبی رنگ یکدست روى کاغذ و وجود می‌اید. بدین ترتیب با گذاشتن یک فیلم یا سطح شفاف روی کاغذ حساس و نور دادن به آنها (نور از پشت فیلم به کاغذ یتابد) قسمتهای نور دیده یعنی ظهور روشن مانده و قسمتهای نور ندیده می‌باشد. ظهور در مععرض گاز آمونیاک به رنگ سیاه یا به عبارتی آبی تیره در می‌آیند. چاپ آمونیاک که به نام تجاری کاغذ مشهورش «اوزالید» نیز معروف است در لیتوگرافی اغلب به صورت دستی و جهت تهیه نمونه برای کنترل و تصحیح نهایی قبل از مرحله کپی انجام گرفته و به صاحب سفارش تحويل داده می‌شود. همچنین این روش چاپ به صورت ماشینی برای تکثیر و نسخه برداری از طرحها و نقشه‌های بزرگ، در دفاتر خدمات فنی و تکثیر یاقت می‌شود.

همانطور که اشاره شد اوزالید به مرحله‌ای قبل از کپی زینک نیز احلاق می‌شود که این نوع استفاده از آن، در این مقاله بیشتر مورد نظر است. مرحله گرفتن اوزالید در واقع به معنای یابان کار مونتاژ، در لیتوگرافی است.

● چاپ استنسیل از خانواده چاپ اسکرین است. پرده یا استنسیل مورد استفاده در این چاپ، نوعی کاغذ مخصوص است (Master) که البافی نرم

کنترل شده و سوزن مانندی با دقت بالا (۴۰۰)

نقاطه در اینچ) ایجاد می‌کند.

یک بوبین (قرقره) از کاغذ

مخصوصی (Master) که کار استنسیل را

انجام می‌دهد در دستگاه فرار دارد و برای هر

طرح جدیدی که توسط دستگاه خوانده

می‌شود، مقدار معینی از این کاغذ از قرقه باز

شده و طرح چاپی توسط هد حرارتی روی آن

ایجاد می‌شود. گرمای متراکز هد، در هر محل

تماس، روزنه‌ای در کاغذ ایجاد می‌کند. تصور

ایجاد ۴۰۰ سوراخ در طول یک اینچ (۲۵/۴ میلیمتر) در یک کاغذ نازک، طوری که کاغذ

متلاشی نشود، قدری مشکل می‌نماید. اما به

هر حال این کار دقیق توسط ماشین انجام

می‌شود. پس از انتقال طرح به روی کاغذ

استنسیل، و جدا شدن آن از مخزن، این کاغذ

حول استوانه چاپ پیچیده می‌شود و از اینجا

به بعد، فرایند چاپ تا حدی مانند ماشینهای

شاپر چاپ کننده، توزیع کاغذ را در میان اینجا

پشت پرده توری و استنسیل و گذر مرکب از

روزنه‌های استنسیل و انتقال روی سطح چاپ

اعم از کاغذ یا مقوا است (البته با دقتی بسیار

بالاتر از روش قدیمی).

(بالا) چاپگر استنسیل با روش قدیمی

(پایین) چاپگر استنسیل دیجیتال

● چاپ الکترواستاتیک

Electrostatic printing

«الکترواستاتیک» بخشی از علم فیزیک است

که به پدیده‌های قوه جاذبه و دافعه بارهای

الکتریکی می‌پردازد و «چاپ الکترواستاتیک»

روشی از چاپ است که با بهره‌گیری از این

علم انجام می‌شود. در حال حاضر رایج‌ترین

نوع استفاده از دانش الکترواستاتیک در چاپ،

روش «زیروگرافی Xerography» می‌باشد

که توسط شرکت «زیراکس Xerox» ابداع

شده است. در این روش کاغذ ایجاد

شده است. از سوی دیگر پودر رنگ یا «تونر»

که با یک پودر حامل (Developer) ترکیب

شده، توسط یک استوانه گردان در فاصله‌ای

بسیار نزدیک با سطح حساس باردارشده قرار

می‌گیرد و تونر، سطح درام را بنا به میزان بار

الکتریکی آن می‌پوشاند. پودر حامل باعث

پخش یکنواخت تونر می‌شود که در غیر این

صورت دانه‌های بسیار ریز تونر به صورت انبوه

و ناهموار به سطح حساس منتقل خواهد شد.

شایان ذکر است که خود تونر نیز پیش از این

باردار شده است. بار الکتریکی تونر و سطح

حساس، عکس یکدیگرند. از آنجایی که طبق

قوانين علم فیزیک، بارهای الکتریکی متضاد

یا به عبارت دیگر قطبهای ناهمنام یکدیگر را

جذب می‌کنند، پودر تونر نیز به قسمت‌هایی که

بار الکتریکی مخالف دارند، می‌چسبد. پس از

آن کاغذ با سطح حساس تماس پیدا می‌کند.

در حین تماس، بار درام توسط یک شارژکننده

انتقالی به استوانه‌ای که کاغذ روی آن حرکت

می‌کند، انتقال پیدا کرده و در نتیجه تونر نیز از

روی درام به کاغذ منتقل می‌شود. یک عملکرد

دیگر این انتقال این است که به دلیل

تدريجی بودن این انتقال در این حین یک

رانش مغناطیسی میان درام و کاغذ ایجاد

می‌شود. به دلیل اینکه دو مولد این انرژی، هر

دو قطب همنام هستند، کاغذ و سطح حساس

به هم نخواهد چسبید و این بسیار حائز

اهمیت است. در واقع این تونر است که با بار

الکتریکی مخالف در این میان به محض

حالی شدن بار درام و باردار شدن کاغذ از درام

جدا شده و به کاغذ می‌چسبد. ایجاد بار

الکتریکی قویتر از سطح حساس در پشت

کاغذ نیز روش دیگری برای انتقال تونر به

روی کاغذ است.

پس از این عملیات کاغذ توسط تمسمه‌های

هدایت کننده، به قسمت فیکسینگ یا ثبوت

می‌رسد. ثبوت در بعضی ماشینها توسط هیتر

(گرمادهنده) و در برخی با فشار و در دسته‌ای

پوشیده از سلولهایی است که هریک، بار

کنترل شده و سوزن مانندی با دقت بالا (۴۰۰)

نقاطه در اینچ) ایجاد می‌کند.

یک بوبین (قرقره) از کاغذ

مخصوصی (Master) که کار استنسیل را

انجام می‌دهد در دستگاه فرار دارد و برای هر

طرح جدیدی که توسط دستگاه خوانده

می‌شود، مقدار معینی از این کاغذ از قرقه باز

شده و طرح چاپی توسط هد حرارتی روی آن

ایجاد می‌شود. گرمای متراکز هد، در هر محل

تماس، روزنه‌ای در کاغذ ایجاد می‌کند. تصور

ایجاد ۴۰۰ سوراخ در طول یک اینچ (۲۵/۴ میلیمتر) در یک کاغذ نازک، طوری که کاغذ

متلاشی نشود، قدری مشکل می‌نماید. اما به

هر حال این کار دقیق توسط ماشین انجام

می‌شود. پس از انتقال طرح به روی کاغذ

استنسیل، و جدا شدن آن از مخزن، این کاغذ

حول استوانه چاپ پیچیده می‌شود و از اینجا

به بعد، فرایند چاپ تا حدی مانند ماشینهای

شاپر چاپ کننده، توزیع کاغذ را در میان اینجا

پشت پرده توری و استنسیل و گذر مرکب از

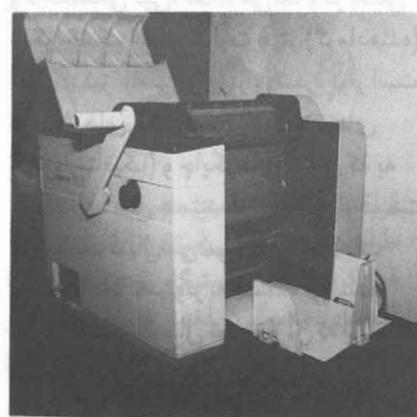
روزنه‌های استنسیل و انتقال روی سطح چاپ

اعم از کاغذ یا مقوا است (البته با دقتی بسیار

بالاتر از روش قدیمی).

(بالا) چاپگر استنسیل با روش قدیمی

(پایین) چاپگر استنسیل دیجیتال

الکتریکی مجزا دارد. شدت و ضعف تابش نور

که متأثر از تاریکی و روشنی‌های تصویر اریزینال می‌باشد، بعضی از سلولهای را باردار و برخی دیگر را بدون تأثیر می‌گذارد. باردارشدن سطح (استوانه یا تسمه) با کمک سیمه‌های شارژکننده انجام می‌گیرد. در این لحظه روی Latent سطح حساس، یک تصویر نامرئی (Image) توسط بارهای الکتریکی ایجاد شده است. از سوی دیگر پودر رنگ یا «تونر» که با یک پودر حامل (Developer) ترکیب شده، توسط یک استوانه گردان در فاصله‌ای شده، توسعه یک استوانه گردان در طول یک اینچ (۲۵/۴ میلیمتر) در یک کاغذ نازک، طوری که کاغذ متلاشی نشود، قدری مشکل می‌نماید. اما به همان‌طور که می‌دانیم دستگاهی که قطبهای همانم یکدیگر را دفع و قطبهای ناهمنام یا متضاد یکدیگر را جذب می‌کنند. تصویر کنید اگر یکی از این قطب‌ها، مرکب و قطب مخالف، کاغذ باشد چه پیش خواهد آمد. بله، این دو جذب یکدیگر خواهند شد. این رکن اصلی روش چاپ الکترواستاتیک است. قطبهای مثبت و منفی بارهای مثبت و منفی می‌باشد. یک استوانه و یا تسمه‌ای که سطح آن خاصیت فتوکاندکتیو Photoconductive (تولید کننده بار الکتریکی در اثر دریافت نور) دارد، کار تبدیل نور را به بار الکتریکی انجام می‌دهد. مسلم است که به دلیل فعل شدن این سطح حساس در برابر تابش نور، محل نگهداری واستقرار آن به طور کامل تاریک است. اینک با دانستن مطالب فوق به سیر عملیات چاپ الکترواستاتیک در یک ماشین فتوکپی می‌پردازیم.

پس از قرار دادن اریزینال در جای مربوطه (غلب روی شیشه Copy board) با فشردن دکمه استارت، لامپ مخصوص روشن می‌شود. نور لامپ به سطح اریزینال برخورد کرده و منعکس می‌شود. انوار حاصله از این انعکاس به یک تا شش آینه موجود در دستگاه برخورد کرده و وارد لنز می‌شود و پس از گذشتن از لنز (مجموعه عدسیها) طی مسیری به سطح حساس مورد بحث برخورد کرده و آن را باردار می‌کند. سطح این استوانه پوشیده از سلولهایی است که هریک، بار

تسمه را بنا به آنچه که تعیین شده با تابش پرتو لیزر، حساس یا باردار کند. از اینجا به بعد باقی کار در هر دو سیستم مشترک است.

در واقع نوع دیجیتال دارای یک داده پرداز است که اطلاعات را پردازش و تبدیل می‌کند. در نوع دیجیتال این امکان وجود دارد که قبل از تابش لیزر در اطلاعات دخل و تصرف نمود. مثلاً می‌توان تصویر پزیتیو را نگاتیو کرد.

در دستگاههای رنگی جلوی CCD فیلترهایی با رنگهای آبی، قرمز و زرد قرار دارد و دستگاه برای هر فیلتر یک بار اریثینال را می‌خواند. همچنین در این ماشینها سه یا چهار تونر نیز وجود دارد که عبارتند از سیان، مازنتا، زرد و سیاه. برخی از ماشینهای رنگی بجای چهار تونر، فقط از سه تونر سیان، مازنتا و زرد استفاده می‌کنند و رنگ سیاه را از ترکیب این سه رنگ بدست می‌آورند که کیفیت آن قابل رقابت با نوع چهار رنگ نیست. ترکیب رنگ در سیستم تونر از طریق روی هم نشستن رنگهاست.^(۲)

در هر صورت پس از اینکه تصویر در چهار یا سه مرحله روی کاغذ نقش بست نوبت به فیکسینگ می‌رسد که کار ثبوت پودر تونر را روی کاغذ بعده دارد. در بعضی سیستمها از «روغن سیلیکون» استفاده شده است که به جلا و درخشندگی کپی، کمک می‌کند و در بعضی دیگر خشک است. حرارت هیتر (گرمادهنده) دستگاه نیز عاملی برای براق شدن تونر است. در رسانه‌های الکترواستاتیک (بلاترها) الکترواستاتیک) و چاپگرهای لیزری که به کامپیوتر متصل هستند، مراحل فوق از قسمت لیزر به بعد دنبال می‌شود. یعنی اطلاعات آماده، توسط کامپیوتر به قسمت نویسنده لیزری دستگاه ارسال شده و از آن به بعد مانند ماشینهای فتوکپی یا به عبارتی لیزرکپی خواهد بود.

1 - Charge Coupled Device

(۲) دانه‌های تونر بقدرتی ریز هستند که برابر مثال صد و پیست هزار دانه تونر در یک سانتی‌مترمربع جای می‌گیرد. به دلیل همین ریزدانه بودن و لطفافت است که اگر قوطی تونر را تکان بدھید، اینطور به نظر می‌آید که درون آن مایعی وجود دارد. در حالیکه تونر به صورت پودر جامد است.

► یکی از روش‌های کپی رنگی.

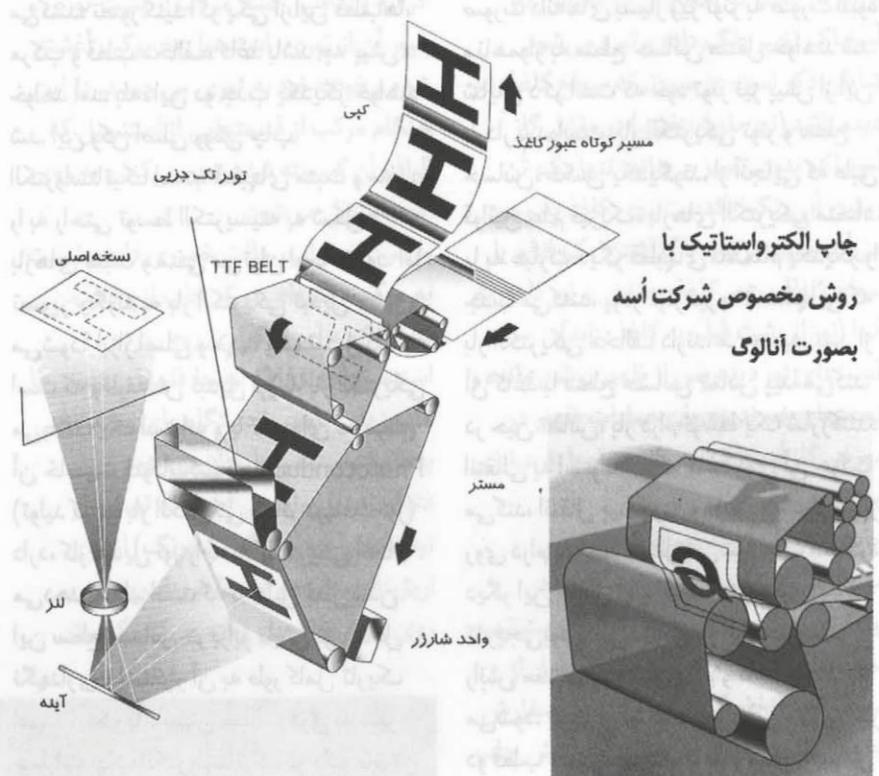
دیجیتالیزه کرد. در نوع دیجیتال، از یک اسکنتر تخت استفاده می‌شود. نور لامپ پس از برخورد با اریثینال و انعکاس در آینه‌ها و گذشتن از لنز، وارد

قسمتی به نام CCD^(۱) می‌شود. کار دیجیتالیزه کردن اطلاعات نوری است. در این قسمت با کمک سولولهای حساس به نور،

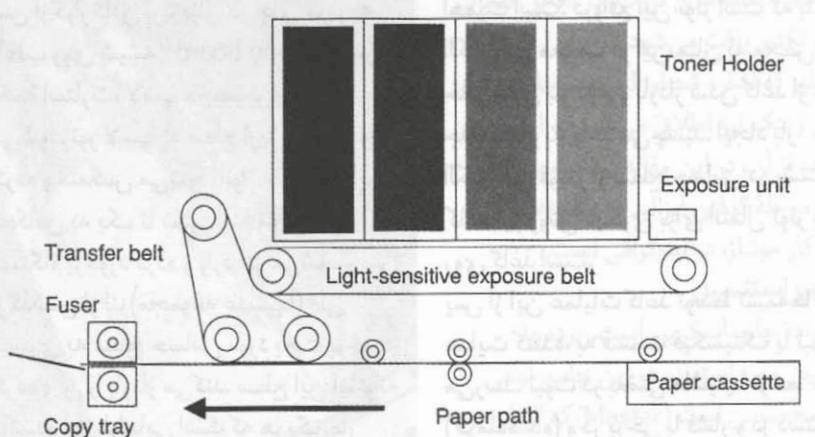
اطلاعات نوری به کدهای صفر و یک دیجیتال تبدیل می‌شود به عنوان مثال برای قسمتهای روشن، عدد یک و برای تیره، عدد صفر. پس از CCD، اطلاعات دیجیتال وارد مدار پردازشگر تصویر Image processing می‌شود که اطلاعات تصویر را از دیجیتال به الکتریکی تبدیل کرده و به اسکنر لیزری ارسال می‌کند تا سطح حساس روی درام یا

دیگر با هردو انجام می‌گیرد و سپس کاغذ از دستگاه بیرون فرستاده می‌شود. توضیح اینکه گرما باعث ترکیب تونر و لایه‌های اولیه کاغذ شده و موجب براق شدن و جلای تونر نیز می‌شود.

در روش بالا آنچه روی سطح درام نقش می‌بنند، تأثیر ب بواسطه انعکاس نورهایی است که به اریثینال تابانده شده، که به آن روش «آنالوگ» می‌گوییم. چاپگرهای ماشینهای کپی که به صورت لیزری کار می‌کنند، نمی‌توانند از روش طبیعی آنالوگ استفاده کنند. چراکه لیزر یک نور مصنوعی و ساختگی است که به خاطر دقیق و ظرفات بالای آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای استفاده از نور لیزر، ناچار باید تصاویر را

چاپ الکترواستاتیک با
روش مخصوص شرکت آسے
 بصورت آنالوگ

اشتراك افتخاری اعضای تعاونی طراحان گرافیک

□ ما معتقدیم بخش وسیعی از استعداد و اقتیار لازم برای تولید چاپ و بسته‌بندی در طراحان گرافیک و شرکتهای چاپ و تبلیغات موجود است.
□ از اینرو مفترضیم اعلام کنیم که از این پس تمامی اعضای تعاونی طراحان گرافیک از اشتراك افتخاری ماهنامه چاپ و بسته‌بندی بخوردار خواهند بود.

□ امید اینکه این حرکت کامی موفق در جهت انسجام بیشتر کانونهای فنی و فرهنگی کشور باشد.

ماهنامه چاپ و بسته‌بندی

په فبر؟ په فبر؟ از تعاونی طراحان گرافیک په فبر؟ په فبر؟

انجام می‌دهد. از همکاران خواهشمندیم سفارش خود را در دفتر سفارشات تعاونی در این مؤسسه درج نمایند.

شرکت تعاونی با عقد قراردادهای جدید با مؤسسات معتبر تولیدکننده و فروشنده ملزومات الکترونیکی و رایانه‌ها، امکان خرید و واگذاری دستگاههای مورد نیاز اعضاء تعاونی را با بالاترین کیفیت و شرایط مناسب به طریق اقساط فراهم نموده است. لذا اعضاء تعاونی می‌توانند اقلام مورد نیاز خود را به طریق کتبی و یا با تماس تلفنی با دفتر تعاونی، اعلام نمایند تا اقدامات لازم را برای خرید و واگذاری دستگاهها صورت گیرد.

نشانی دفتر تعاونی: خیابان ولی‌عصر، روپروری پارک ساعی، کوچه تختی، شماره ۲۴، تلفن: ۸۷۸۹۱۱۰، تلفن مؤسسه طرح و گرافیک: -۲۲۵۹۷۲۴ -۲۲۵۶۰۷۷

مارکهای مختلف در دفتر فروشگاه تهیه کرده است که با قیمت‌های مناسب، آماده فروش است. در ضمن انواع دیسکهای (CD) مجاز موسیقی به این مجموعه اضافه شده است.
- انواع کاغذ و مقواei مرغوب، جهت چاپ با وزن و قیمت‌های مختلف در رنگهای مناسب به همراه مقواهای کانسون (CANSON) (CANSON) جهت کار با مداد رنگی، آبرنگ، اکولین، ایربراش ... در دفتر تعاونی موجود است.
کاغذهای A4 در دو نوع ساده و بافت‌دار، جهت پرینت کامپیوتراe یا سرکاغذ به این مجموعه اضافه شده است.

- شرکت طرح و گرافیک که طرف قرارداد شرکت تعاونی می‌باشد، خدمات پرینت رنگی خود را با عرض ۹۰ سانتیمتر و طول نامحدود، با استفاده از کاغذهای فتوگرافی، ترانسپارت و کانواس (بوم نقاشی) در سیستمهای PC و مکینتاش، با تخفیف ویژه مخصوص اعضاء

فروشگاه تعاونی تأمین ملزمات حرفه‌ای طراحان گرافیک، در راستای راهاندازی و فعال کردن بخش فروشگاه خود، اقلام زیر را با قیمت‌های مناسب در اختیار همکاران می‌گذارد.
- شرکت نشرآوران، واردکننده کتابهای هنری (گرافیک)، از این پس کلیه نرم‌افزارهای کامپیوتراe موجود خود را که در زمینه‌های تخصصی هنری می‌باشد، تنها از طریق فروشگاه تعاونی طراحان گرافیک با تخفیف ویژه به فروش می‌رساند.

- علاوه بر نرم‌افزارهای شرکت نشرآوران، کتابهای گرافیک، آثار نقاشان بزرگ، تاریخ هنر و کتابهای طراحی صنعتی، طراحی داخلی و معماری نیز از سلسله کتابهای هنری انتشارات معتبر دنیا، در محل دفتر تعاونی موجود است.

- در زمینه ملزمات کامپیوتراe، شرکت تعاونی انواع فلاپی‌دیسک و دیسکهای ابتدیکال را با

زنگ

جلال شباھنگی

موضوع رنگ در چاپ و در پسته‌بندی، بهخصوص بخاطر جنبه‌های تبلیغاتی و فرهنگی مربوط به این دو صنعت، موضوعی است که نمی‌توان به سادگی از آن گذشت. تأثیرات روانی رنگ و مسائل فیزیکی آن، علمی است که حتی در تکنولوژی ماشین‌الات مربوط به عملیات چاپ و پسته‌بندی نیز، تأثیر می‌گذارد. توجه به رنگ و بحثهای جانبه‌ی آن، از دیدگاه علمی، منظره روشی و واضحی را درباره رابطه بین نورها و رنگها، پیش روی می‌کند. رنگ یکی از تجربی‌ترین عوامل شناخت برای انسان است. به دلیل همین تجربی‌بودن رنگ است که برای شناخت آن به صورت علمی، باید تجربه‌های همه را جمع‌آوری کرد. این جمع‌آوری تجربه‌ها، کاری پس دشوار است. مطالعی که در این بخش از مجله می‌آید، تنها حاصل تفکر تیست، بلکه مجموعه‌ای است از تجربه‌ها که تحقیق، جمع‌آوری و ارائه می‌شود.

بودند، و به دنبال آن زرد، آبی، سبز و ارغوانی تشخیص داده و نامگذاری شدند. در سرودهای ریگودا Rigveda هندوان نام رنگ سیاه، سرخ و طلایی برده شده است، رنگ زرد نیست اما رنگ طلایی هست در مصر باستان رنگها در اطراف سه رنگ سیاه و سرخ و طلایی متصرکز بودند در فرهنگ عبری تورات، نام چند رنگ محدود اورده شده است. در آنجا فقط سه رنگ سفید، سرخ و سبز نام مشخص گرفته‌اند در ادبیات متقدم عبری، نامی از رنگ زرد و آبی نیست. در ۴۳۰ جای انجیل، به آسمان اشاره رفته است اما هیچ نامی از رنگ آن برده نشده است. سایر اشاره‌هایی که به رنگ شده از طریق شبیه‌هایی است که با رنگ طبیعت اتجام شده است. مثلاً در سوره ۴ آیه ۳ آمده است: «... و به دور تاج او، قوس قزحی بوده جوانان قوس قزحی که بر زمود می‌درخشند». اما شاید این اشارات تنها جوازی بود برای شعر نمودن این سطور. ممکن است در دسترس بودن رنگ و آشنازی با آن به شناخت آن و درنتیجه تشخیص آن به وسیله اسمگذاری یا نمادگری ارتباط داشته باشد. برای عربیان دوران باستان، رنگ سفید آشنا بود، زیرا آن را در پشم گوسفندان مشاهده می‌گردند مردمان باستان، رنگهای ارغوانی، سرخ و ارغوانی - آبی‌ها را در صدف ماهی‌ها تشخیص داده و نامگذاری کردند. رنگهای سفید، سرخ و ارغوانی زودتر معانی نمادی

جدا از آگاهی و درک صحیح از شناخت اصول پایه، داشتن ایده برای یک هنرمند، امری بسیار مهم و ضروری است. البته تنها داشتن ایده کافی نیست، بلکه مهارت و توانایی در ارائه آن باید به صورتی جدی باشد که هنرمند بتواند تفکرات خویش را در غالب خواسته‌های درونی خود به تصویر کشد و واقعیت‌های بسیاری را با سادگی هرجه تمامتر بیان نماید. فقدان چنین توانایی در یک هنرمند، هدف اصلی و اصولی هنرمند را در ارائه و اجرای دقیق یک اثر هنری، بی‌مححتوا و کم‌ازش می‌سازد و او را از مسیر واقعی و اصلی دور می‌کند.

سابقه تاریخی: به نظر من رسید که در دوره‌های اولیه تاریخ، داشتن بشر درباره رنگ دارای نقص بوده است. اگرچه ممکن است عجیب باشد، اما به نظر من رسید که تمدن‌های اولیه، این تعداد رنگی را که امروزه ما ادراک می‌کنیم، درک نمی‌گردانند. تعداد رنگهایی که آنها درک می‌گزینند، کمتر بوده است. بهیچ طریقی نمی‌توان معلوم کرد که انسانهای آن دوران دقیقاً چه رنگهایی را می‌گردانند، اما از خلال ادبیات بجا مانده از آن روزگاران، می‌توان تعیز رنگها و اهمیت آنها را دریافت. چنین تصور می‌شود که اولین اشاره‌ها به رنگ مربوطاً می‌شود، به شیوه‌ی که رنگ مبهمی از آن ادراک شده است. احتمالاً نخستین رنگهایی که توسط انسان نامگذاری شدند، سیاه و سرخ

لازمه درک درست از مسائل، برای دستیابی به اهداف خویش، هماناً برخورد مستقیم و صحیح با آن مسائل است. برای رسیدن به یک چنین اهدافی باید تمام قوا و توانایی‌های شخص را همراه با داشتن روز تقویت نمود و بهیچ وجه آن را بر پایه حدس و گمان یا شناسنگی ساخت شناخت، فنی نیست که بتوان آن را از طریق عملی، آموزش داد، بلکه درک مستقیمی است که آن را باید از طریق کار و تجربه بدست اورد. مسلماً برای دستیابی به چنین اصلی، در انتخاب موضوعات مختلف و توانایی‌های شخصی باید شیوه‌های مختلفی برگزید تا بدینوسیله به نتیجه مطلوب دست یافته، اصولی که در اساس می‌تواند ما را در این راه پاری نماید و به نتیجه مطلوب برساند، شامل بخش‌های مهمی از دروس پایه از قبیل روانشناسی رنگ، طراحی و ترکیب‌بندی می‌باشد که بکارگیری آنها در یک اثر هنری، کیفیت لرزشمندی را به آن خواهد پختید. معدالت شناخت، ورای محدودیت‌های تکنیک عمل می‌کند و بیشتر یک جنبه را در نظر می‌گیرد و یک اثر هنری را به آن خواهد پختید. معدالت شناخت، ورای محدودیت‌های تکنیک عمل می‌کند و بیشتر یک جنبه را در نظر می‌گیرد و یک اثر هنری را جدا از تکنیک آن موردن بررسی و ارزیابی قرار می‌دهد، مثلاً برخورد به مسئله تعادل در یک اثر هنری، نیاز مبرم به شناخت اصول پایه‌ای دارد که بکارگیری آن در یک اثر نیازمند تجربه حرفاًی بسیاری است تا این‌تلن تمام جزئیات را بدون هیچگونه کم و کاستی به نمایش گذاشت.

که به رنگ زرد، هیچ اشاره‌ای نشده است، اما در آثار آن پو بیشترین اشاره به همین رنگ است.

در میان رنگهای ثانویه، رنگها وغیره به قهقهه‌ای جز در آثار ویتمان اشاره چندانی نشده است. کلریج و شلی Shelly ارغوانی را با وجود آنکه در آثار نویسنده‌گان پیش از خود بندرت به آن اشاره رفته است، می‌پسندیده‌اند.

در نوشته‌های نویسنده‌گان متعلق به آب و هوای سرد شمالی، غالباً به خاکستری اشاره رفته است، اما صورتی را بندرت دیده‌اند. موجب شگفتی است که الیس چگونه به «سپیده‌دمی با زبانه سرخ فام» هومر توجه کرده است. در آثار ادبی مورد مطالعه الیس اشاره به نارنجی، آنقدر اندک بوده است که وی در جدول خود جایی برای این رنگ باز نمی‌کند. در دوران باستان برای رنگ فلزات پریها چون طلا، نقره و برنز، زود اسم پیدا می‌کردند. این یک واقعیت است که واژه «نارنجی» برای شاعران انگلیسی زبان، ترنم خوش‌آهنگی ندارد، اما در برخی دیگر از زبانها چون زبان اسپانیایی که نارنجی در آن «نارانیا Narnia» خوانده می‌شود، آواز آن خوش‌آهنگتر است. اما شاید راز کم توجهی به نارنجی را روانشناسان در پژوهش‌های خود یافته باشند. اصولاً کمتر پیش می‌آید که انسان، نارنجی را به رنگهای دیگر ترجیح دهد.

زمانی که به آثار نقاشان نظر می‌افکنیم، به روابط مابین رنگها در آن پی می‌بریم و اگر بادقت به آنها نظاره کنیم، چه بسا بتوانیم نکاتی را درباره این روابط به حافظه بسپاریم. اما تنها این مطالعات نمی‌توانند ما را راهنمایی کند که در یک فرهنگ معین، چه رنگهایی را بیشتر و چه رنگهایی را کمتر دوست می‌داشته‌اند. البته فهمیدن نحوه توجیه رنگها توسط شخص هنرمند به مراتب دشوارتر است. اگر این مطلب که فرهنگهای همین چند

هزاره پیش، فاقد سیستم نام‌گذاری رنگ بوده‌اند، در نظر خواننده چیز عجیبی بنماید، خوبست ایشان از دوستان خود بخواهند که مثلًاً برای رنگی که از مخلوط آبی و سبز بدست می‌آید، نامی پیدا کنند، بندرت پاسخی خواهد یافت. در همین فرهنگ خودمان تمیز رنگها و تشخیص آنها، سخت آمیخته به ابهام است، مگر به کمک دستگاههای سیستمهای

در قرآن کتاب مقدس مسلمانان، هیچ اشاره‌ای به رنگ آبی نشده است. تنها در قرن نهم، نویسنده‌ای ایرانی به این رنگ اشاره‌ای کرد. مسلمانان شیفته رنگ سبزند و دور نیست که ذهنیت ما از این رنگ ناشی از همین جریان فرهنگی باشد. ممکن است رنگ زرد از شرق دور به فرهنگ ما راه یافته باشد.

دانش ما درباره جایگاه رنگ، در جریان فرهنگی بیشتر مرهون مطالعات هاولوک الیس Havelock Ellis است. الیس برخی از قطعات مهم ادبیات چند فرهنگ غرب‌زمین را برگزید و دفاتری که در آنها از رنگ، نام بردشده است، ثبت کرد. البته شاید انتخاب او آندرها وسیع نبوده که بتواند مبنای یک بررسی آماری قرار گیرد، اما وی انجیل، کارهای هومر، چاویر Chaucer، وردزورث Whitman و شمار Words Worth دیگری از نویسنده‌گان را مورد بررسی قرار داد. در جدول بندي الیس سه رنگ سیاه، سفید و سرخ جایگاه بالاتری دارند و در میان آنها سرخ در همه دوره‌ها، پرقدرت‌تر بوده است. جایگاه سیاه در همه ادوار خوب بوده است و در آثار هومر، ۴۹ درصد تمام اشارات رنگی، به این رنگ اختصاص دارد.

کیتس Keats تنها یک بار به سیاه اشاره داشته است. رنگ سفید در بیشتر آثار، رنگ مردم‌پسندی دانسته می‌شود، اما در آثار ادگار آلن پو Poe به آن کم اشاره شده است. نویسنده‌گان رومی، سفید را به وفور در آثار خود نام بردند که این خود نمایانگر جایگاه رفیع رنگ سفید است که دلخواه رومیان بوده است. در آثار وردزورث، سبز سهم والا بی دارد، شاید به این خاطر که به این رنگ در دوران باستان عنایت چندانی نشده است. الیس در آثار وردزورث صد اشاره به رنگ یافته است که از میان آنها ۳۵ مورد به سبز اختصاص دارد. تا

همین دوره‌های اخیر به آن توجه کمی می‌شد، البته با یک استثنای که آن هم در آثار ادبی متقدم حوزه اروپای شمالي است، که در آن به آبی توجه شایان شده است. همین توجه ما را بر آن می‌دارد تا بیندیشیم که شاید ذهنیت ما درباره رنگ، از شمال اروپا آمده باشد. در آثار کلریج Coleridge ۱۴ درصد اشاره‌هایی که به رنگ شده، اختصاص به آبی دارد. تنها در ترانه‌های Saga ایسلندی است

یافتد، اما برخورد به رنگهای سبز، آبی و زرد واقعی، دشوارتر بود. یونانی‌ها همه رنگها را می‌شناخته‌اند، اما آنها نیز رنگهای سرخ، سیاه و طلایی را بیشتر می‌دیده‌اند. در آثار بجامانده از آنها، غالباً اشاره‌های مبهمی به رنگهای زرد، سبز، آبی و ارغوانی موجود است. اما توضیح برخی از این اشارات حقیقتاً کار دشواری است.

هومر Homer، آسمان را سیاه می‌خواند و یک ترانه مصری که در وصف ایزیس Isis، الهه حاصلخیزی سروده شده است، موی او را با فیروزه مقایسه می‌کند. هومر گاهی در ریا را تیره چون شراب و گاهی قهقهه می‌دید. اما در ریا هرگز در نظر او آبی یا سبز جلوه نکرد. رنگ زرد آنها در واقع آخری کمرنگ است. السائوس Alcaeus بیش از صد سال بعد از هومر در وصف سافو Sappho، شاعره یونانی چنین سرود: «سافوی شکرخند و خالص گیسوی بنفس». خود سافو در یکی از اشعارش گفته است: «سبزتر از سبزه بهاران»، که بی‌تردید منظور وی رنگی است که همه جا به آن سبز کمرنگ متمایل به زرد Light Green Pindar Yellowish Green در نوشته‌هایی از «موسی بنفس مو» و «انگورهای سرخ آتشی» سخن رانده است. همانگونه که بیشتر گفته شد، پژوهندگان یونانی، موضوع رنگ را به بحث گذاشته‌اند اما هیچ کدامشان لیست کاملی از رنگها با آن طول و تفصیلی که ما می‌شناسیم، ارائه نداده‌اند.

به نظر می‌آید که رومیان، راجع به رنگ در اغتشاش فکری بوده‌اند و آبی، بنفس و خاکستری را بدرستی از هم تمیز نمی‌دادند. نوعروسان رومی زرد می‌پوشیدند اما نویسنده‌گان رومی، جامه آنها را سرخ دیده‌اند. ویرژیل Vergil از سنبل‌های سیاه سخن رانده است.

کاسیودورس Cassiodorus در قرن ششم میلادی رنگ سبز را با بهار، سرخ را با تابستان، سفید را با پاییز و آبی را با زمستان قیاس کرده‌اند. نویسنده‌گان رومی درباره نقاشان یونانی گفته‌اند که آنها فقط رنگهایی را بکار بردند که دموکریت شناخته است، یعنی سیاه، سفید، سرخ و زرد (ضعیف). اما جا دارد بپرسیم که نویسنده‌گان رومی این را از کجا فهمیده‌اند.

تیلهسیوس Thylesius در اواخر قرن پانزدهم مارولیکوس Maurolycus (۱۴۹۴-۱۵۷۷) رنگهای سرخ، تارنجی، زرد، سبز، نیلی، آبی و بنفش را دید که نام‌گذاری وی نسبت به زمانه‌اش، نو محسوب می‌شد. مارکو‌آنتونیو دومینیس Marco Antonio de Dominis در آزمایشاتی که حدود سال ۱۵۹۰ میلادی به انجام رساند و در سال ۱۶۱۱ منتشر کرد، چگونگی شکستن پرتوهای خورشید توسط قطرات باران و تشکیل رنگین‌کمان را کشف کرد. وی اصل افزون‌شدتی نور رنگی را تشریح کرد و این موضوع را که نور سفید از ترکیب رنگهای گوناگون تشکیل می‌شود، ثابت کرد. افزون بر این، دومینیس پدیده‌شیشه‌ای پرشده از آب به نمایش گذاشت. در همه آن ادوار که پژوهندگان سرگرم مطالعات خود بودند، هنرمندان نیز در خلق آثار خود، رنگهای بسیاری را بکار می‌گرفتند. آنان به یاری اهل فن و با استفاده از موادی که در دسترسشان بود، به کار ایجاد فضاهای نیمه‌شفاف شگفت‌انگیز پرداختند. آنان در کار پیشرفت تولید شبکه‌های شیشه‌ای گوشیدار، با تأثیر پخش کردن نور و خاصیت افزودنی نور اهتمام می‌ورزیدند. هنرمندان در رشته مواد رنگی در زمینه تلفیق تأثیرات کم‌شدتی و رنگهای ثانویه به تفحص پرداخته و با نور و شیشه‌های رنگی کار کردد و تفاوت بین تأثیرات رنگهای شفاف و کدر (مات) را کشف کردند. عالمان پژوهندگانی که به آزمایشها دقيق کنترل شده، در آزمایشگاه تمایل دارند، از دانش برخاسته از تجربه هنرمندان غافل مانندند. اما شاید بتوان به اعتبار دلایل محکمی ادعا کرد که هنرمندان در گذشته دور درباره رنگ، از بسیاری از همروزگاران دانشمند خود بیشتر می‌دانستند.

اسحق نیوتن نخستین گشایش غیرمنتظره را در زمینه تدوین رنگ بوجود آورد. وی در سال ۱۶۶۰ پرتوی از نور خورشید را از منشوری عبور داد و دریافت پرتو خورشید در اثر عبور از منشور، تجزیه شده و به رنگهای رنگین‌کمان در می‌آید. این رنگها که اصطلاحاً به آنها رنگهای طیفی نام داده‌اند، عبارتند از سرخ، تارنجی، زرد، سبز، آبی، نیلی و بنفش. وی به کمک منشور دیگری توانست پرتو پراکنده شده

جدید امروزی که کمک مؤثری در شناخت و تجزیه و تحلیل رنگ برای ما هستند. نظریه‌های مختلف درباره رنگ: در حدود سال ۱۹۰۰ پیش از میلاد مسیح، بابلی‌ها به وجود هفت چیزه رنگی بر روی پرده نازکی از روغن و آب پی برداشتند، اما موفق نشدند نظریه‌ای از دل آن مشاهده، بیرون یاوردند. اولین نظریه‌های راجع به رنگ، توسط پژوهندگان دوران کلاسیک یونان پیش نهاده شد. در قرن ششم پیش از میلاد الکمائون Alcmaeon در پدیده رنگ، سیاه و سفید نقش مرکزی دارند. وی چنین می‌اندیشید که رنگ، خاصیت یک ماهیت است. اپیدوکلس Empedocles (۴۹۲-۴۳۱ پیش از میلاد) اصطلاحی‌ای بسیار مهم بر این شناسه ارائه داد. وی اعلام داشت که رنگ کیفیتی است که توسط چشم به ادراک درمی‌آید و چنین نیست که خاصیت ذاتی اشیاء باشد. یافته‌های این اندیشمند، مبنی بر ذهنی بودن طبیعت پدیده رنگ، نقشی بنیادی در نظریه نوین رنگ ایغا می‌کند. اپیدوکلس سفید، سیاه، سرخ و زرد-سبز را به عنوان رنگهای مختلف نام برد و رنگ سرخ را به هوا نسبت داد. این شناسه اخیر برای مدتی مديدة بجا ماند. دموکریت (۴۶۰-۳۶۰ پیش از میلاد) بیان داشت که رنگ، قشاحت انسان درباره آرایش گوناگون اتم‌هاست. وی نیز رنگهای سفید، سیاه، سرخ و یک رنگ مبهم سبز متما일 به زرد را مشاهده کرد. وی سرخ را به حرارت نسبت می‌داد. در اینجا نظریه کاوشگرانه و مشاهده مستقیم به گونه‌ای عظیم در هم آمیخته‌اند. افلاطون (۳۲۸-۳۴۷ پیش از میلاد) سیاه، سفید و زرد را تشریح کرده و ارسطو (۳۲۲-۳۸۴ پیش از میلاد) سفید، سیاه، سرخ، زرد، قهوه‌ای، بنفش، سبز و آبی را تشخیص داد که برای آن دوران، تشخیصی نادر بحساب می‌آید. مشاهده وی درباره رنگین‌کمان نیز بوده است. ارسطو رنگین‌کمان را مرکب از سه رنگ سرخ، زرد و سبز یافت و معتقد بود که از ترکیب متناسب سیاه و سفید، همه رنگها را می‌توان بدهست آورد. به نظریه‌ای که وی تدوین کرده بود تا حدود ۱۵۰۰ سال بعد، چیز تازه‌ای اضافه نشد. وایتو Vitello در قرن سیزدهم، تأکید خاصی بر سه رنگ سرخ، سبز و بنفش-آبی گذاشت.

احتمالاً نفستین رنگهایی که توسط انسان تام‌گذاری شدند سیاه و سرخ بودند

یونانی‌ها همه رنگها را می‌شنافته‌اند، اما آنها نیز رنگهای سرخ، سیاه و طایی را بیشتر می‌دیده‌اند

این یک واقعیت است که واژه «نارنجی» برای شاعران انگلیسی زبان، ترجم خوش‌آهنجی ندارد

شاید ذهنیت ما درباره رنگ، از شمال اروپا آمده باشد

بنفس در قیاس با سایر رنگها، کندترین حرکت را در شیشه دارد

غلب اشیاء چیزی از نور کسر می‌کند

لپیدوکلس سفید، سیاه، سرخ و زرد- سبز را به عنوان رنگهای مختلف نام برد و رنگ سرخ را به هوا نسبت دارد

اسق نیوتن نهستین کشايش غیرمنتظره را در زمینه تدوين رنگ بوجود آورد

رنگ سرخ از شیشه سریعتر عبور می‌کند، رنگ نارنجی بعد از سرخ و الی آخر

هر رنگ واحد گستره نسبتاً وسیعی از ارزشهاست

هنگامی که نور به اشیاء کوناکون برخورد کند، طول موجهای معینی جذب شیء شده و از طیف جدا می‌شود

هنوز برای ما روشن نیست که رنگ چگونه توسط انسان درک می‌شود

عکاسی ثبت کرد. بنابراین اشیاء از جهت توانایی جذب طول موجهای مختلف نور سفید واجد یک توان آگهی رسانی بالقوه هستند.

وقتی نور سفید به مواد گوناگون محیط پیرامون ما برخورد کند، طول موجهای مختلفی از آن کسر می‌شود. مثلاً برگ سبز درختان، همه طول موج‌ها، به جز آنهای را که در اطراف، ۵۲۰ میلی میکرون ارزش دارند، جذب می‌کنند. شیء سیاهرنگ تقریباً همه انرژی نوری را که به آن برخورد می‌کند، جذب می‌کند. در حالی که شیء سفیدرنگ اکثر آن را باز می‌تاباند. بنابراین، اغلب اشیاء چیزی از نور کسر می‌کنند. ما همچنین قادریم این توان آگهی رسانی بالقوه را اندازه بگیریم. توماس Young Thomas Young در سال ۱۸۰۱

میلادی این نظریه را که در شبکیه چشم انسان رشته‌های عصبی خاصی وجود دارد، پیشنهاد کرد طبق این نظریه هر یک از آنها از سه بخش تشکیل یافته‌اند و هر بخش آنها نسبت به یکی از طول موجهای سرخ، سبز و بنفش حساس هستند. وی معتقد بود که

احساس مربوط به رنگهای دیگر از سه رنگ اولیه ناشی می‌شوند. نظریه دیگری نیز وجود دارد که بر پایه وجود میله‌ها و مخروطها در قسمت شبکیه Rods & Cones شده است. بر اساس این نظریه، کار میله‌های

شبکیه دریافت ارتعاشهای بی‌رنگ (اکتروماتیک) و کار مخروطهای آن دریافت ارتعاشهای مربوط به نور درخشان و رنگهای مختلف است. دانشمندان کشف کرده‌اند که در میله‌های شبکیه، نوعی فعالیت شیمیایی در جریان است که چون نور به آن میله‌ها برخورد کند، این فعالیتها را متوقف می‌کند و از طرف دیگر سیستم ارسال پیامهای الکتروشیمیایی به جانب مغز رافعال می‌کند.

هنوز برای ما روشن نیست که رنگ چگونه توسط انسان درک می‌شود و دانشمندان هرچندگاه نظریه‌های مربوط به آن را گامی به پیش می‌برند و هنوز دقیقاً ثابت نشده است که چند نوع گیرنده در این کار دخالت دارند. نظریه‌های مختلف تعداد این گیرنده‌ها را یک، دو، سه یا بیشتر گفته‌اند. منظره‌ای که موضوع سلولهای حساس به نور در برابر دانشمندان گشوده است، قیاس نسبتاً خوبی بدست داده است که بتوان از طریق آنها، شبکیه را بررسی کرد.

را مجدداً جمع کند که رنگها ناپدید گشته و بار دیگر از تجمع آنها نور سفید بدست آید. نیوتن در ادامه مطالعاتش به ترکیب کردن دو بخش مجزا شده از طیف که با مسدود کردن طیف، آن دو بخش را از هم جدا کرد، پرداخت. وی این آزمایش را معمولاً به این منظور انجام می‌داد که دریابد چگونه رنگ ثالث یا بینابینی از ترکیب آن جفتها حاصل می‌شود.

تجزیه نور توسط منشور به این علت پیش می‌آید که ساختار ملکولی منشور، سرعت حرکت نورهای رنگی تشکیل دهنده نور سفید را، به گونه‌ای انتخابی، کند می‌کند. رنگ سرخ از شیشه سریعتر عبور می‌کند. رنگ نارنجی بعد از سرخ و الی آخر. بنفس در قیاس با سایر رنگها، کندترین حرکت را در شیشه دارد.

درنتیجه این مطالعات، کشف شد که نور از گستره‌ای از امواج انرژی با طولهای مختلف تشکیل شده است. انرژی که ما آن را به صورت نور سرخ درک می‌کنیم، با طول موج بزرگتری انتقال داده می‌شود و لذا در قیاس با سایر رنگها از بابت عبور از شیشه منشور، کمترین شکست نور را می‌یابیم. طول موج رنگهای خالص Hue که بر مبنای طول موجهای مربوطه‌شان در طیف نوری یافت می‌شوند، بر حسب میلی میکرون به قرار زیرند:

۴۵۰	۵۲۰	۵۸۰	۶۵۰
سرخ زرد سبز آبی	بنفس	طول موج رنگهای سرخ عمیق‌تر، تا	۷۶۰

می‌رسند. هر رنگ واحد گستره نسبتاً وسیعی از ارزشهاست. هرگاه رنگهای بنفس، سبز و سرخ با هم تلفیق شوند، مانند پرتوهای نوری که روی هم بیقتند، نور سفید ایجاد خواهد شد. این رنگهای کلیدی را رنگهای اولیه گویند.

هرگاه نور بنفس و سبز بر روی هم بیفتند، نوری با طول موجی به ارزش متوسط حاصل می‌شود که همانا نور آبی است. چون نور سبز و سرخ با هم امتزاج یابند، زرد متوسط ایجاد می‌شود. بنفس با سرخ، ارغوانی می‌سازد و آنچه گفته شد، خلاصه‌ای بود از نظریه مربوط به نور رنگی.

هنگامی که نور به اشیاء گوناگون برخورد کند، طول موجهای معینی جذب شیء شده و از طیف جدا می‌شود. نور جذب شده توسط شیء به نوع دیگری از انرژی تبدیل می‌گردد. این نوع تأثیرات را می‌توان بر روی فیلم نگاتیو

اگروفود ۹۸، ۹۷ و نیزها

نگاهی به پنجمین نمایشگاه بین‌المللی
صنایع کشاورزی و مواد غذایی

□ شرکت فراتین (ماشین آلات بسته‌بندی) شرکت فراتین یا یک خط پرکن و بسته‌بندی مایعات در نمایشگاه شرکت کرده بود. درگاه مدیر فروش فراتین که تا حدی عصبانی به نظر می‌رسید، از تخصصی نبود.

بازدیدکنندگان گله کرده و گفت بیشتر این بازدیدکننده‌ها مال نمایشگاه کتاب هستند. وی اشاره کرد که کارتهای شرکت تمام شد ما حتی برای میهمانان خود هم کارت ویزی نداریم. درگاهی اضافه کرد که بسیاری از میهمانان داخلی و خارجی آنها با مشکل پارکینگ مواجه شده و مسافت زیادی را تا نمایشگاه پیاده طی کرده‌اند که این برای یه نمایشگاه تخصصی بسیار بد است.

وی همچنین شرکت فرتیرید (برگزارکننده نمایشگاه) را در این مورد مسئول دانست و گفت که شرکت فرتیرید باید در مورد تاریخ نمایشگاه، هماهنگی لازم را با مرکز توسعه صادرات انجام می‌داد تا این دو نمایشگاه با هم تداخل نکند. درگاهی از وضعیت بازرگان شرکت خود در این نمایشگاه ناراضی بود. شایان ذکر است ماشین ارائه شده توسط شرکت فراتین گهگاه به عنوان نمونه کار پاکتهای خالی و زیبایی را که برای آب میوه طراحی شده بود، تولید می‌کرد که همین پاک سبب ازدحام بازدیدکنندگان شده بود.

□ شرکت پاهک (ماشین آلات بسته‌بندی) شرکت پاهک یا پنج نمایندگی و غرفه‌ای بین از صد مترمربع، انواع ماشین آلات بسته‌بندی را به نمایش گذاشته بود. مهندس پوراظری رئیس هیئت مدیره شرکت، راجع به نمایش حاضر، اظهار داشت: «نمایشگاه راضی‌کننده نبود. ما در اگروفودهای قبلی هم بودیم.

می‌دهند که کم کم نسبت به هر بازدیدکننده‌ای، چه متخصص و چه غیرمتخصص، برخورد بی تفاوت پیدا کرده و همه را به یک چشم نگاه می‌کنند و این عدم برخورد صحیح با مخاطب، در بازدهی نمایشگاهی آنها تأثیر می‌گذارد و البته در این وضعیت هم دو دیدگاه متفاوت در میان شرکتکنندگان وجود داشت. کسانی که ماشین آلات یا مواد تخصصی اورده بودند و به دنبال بازدیدکننده تخصصی نمایشگاه بودند، از تلاقي زمان دو نمایشگاه گله‌مند و بعضی عصبانی بودند. اما گروهی از شرکتکنندگان که غالب آنها تولیدکنندگان مواد غذایی بودند، تا حدی خوشحال هم بودند. زیرا هرچه بازدیدکنندگان عامی بیشتر باشد و عموم مردم آنها را بیشتر بشناسند، بازارشان گرم‌تر و محصولشان شناخته شده‌تر خواهد بود.

نظر بعضی از شرکتکنندگان را در ادامه می‌خوانید:

پنجمین نمایشگاه بین‌المللی، کشاورزی و مواد غذایی در میان گرد و غباری از خاک پای بازدیدکنندگان نمایشگاه کتاب برگزار شد. اگر اگروفود (نمایشگاه صنایع کشاورزی و مواد غذایی) را یک نمایشگاه تخصصی فرض کنیم، همزمانی آن با نمایشگاه کتاب را می‌توان به یک فاجعه تشبيه کرد. چراکه نمایشگاه کتاب از جمله نمایشگاه‌هایی است که افشار تنوع و بسیاری از مردم را به خود جلب می‌کند و همزمانی آن با هر نمایشگاه تخصصی، باعث عدم کارآرایی آن نمایشگاه می‌شود. از پیدا نکردن جا برای پارک اتوبیل و ازدحام و ترافیک در بیرون نمایشگاه تا هجوم سیل آسای توده‌های مردم برای گرفتن هدایای تبلیغاتی و نمونه جنسها، همه خدماتی است که بر پیکر نمایشگاه‌های تخصصی همزمان با یک نمایشگاه عمومی وارد می‌شود. اما آسیب بزرگتر آن است که مسئولان غرفه‌ها آنقدر به سؤالات ریز و درشت و نامربوط پاسخ

ما باید در کنار تولیدکننده‌های مواد غذایی باشیم. در حالیکه در کنار ماشین‌آلات هستیم. البته ما مشتریان خاص داریم و افراد جدید بیشتر در حد آشنایی با ما ارتباط برقرار می‌کنند.»

وی همزنمانی با نمایشگاه کتاب را منفی ارزیابی کرد و همچنین در زمینه صادرات اشاره کرد: «در نمایشگاه امسال برای صادرات، مراجعه کننده نداشتیم.»

□ شرکت رایانه برگ (چاپ روی سلفون و برچسب)

شرکت رایانه برگ با مقداری از نمونه کارهای چاپی خود در غرفه‌ای متوسط، در نمایشگاه حضور پیدا کرده بود. تقدیم مصطفی‌نیا، رئیس هیئت مدیره شرکت، نمایشگاه را خوب ارزیابی کرد و ادامه داد: «در اگروفودهای قبلی هم بودیم. پارسال بهتر بود. جایمان هم بهتر بود.» وی در مورد بازدهی شرکت در این نمایشگاه اذعان داشت:

□ شرکت شیرزاد (ماشین‌آلات بسته‌بندی) «حدود هزار نفر بازدیدکننده فنی داشتیم.» این حرف را سعید چاوشی مدیر فروش شرکت شیرزاد گفت. وی نمایشگاه را خوب عنوان کرد و اشاره نمود که در تمام اگروفودها شرکت کرده‌اند. در مورد فروش خود در این نمایشگاه اظهار داشت: «ما توافقهای زیادی داشتیم. دستگاه شرینک‌پکی هم که امسال آوردیم، همان روز اول فروش رفت.»

وی همچنین اظهار داشت: «همزنمانی با نمایشگاه کتاب، به ما کمک کرد.» شایان ذکر است که غرفه شرکت شیرزاد در سالن ۳۸ آواج بود و این سالن به دلیل قرار نداشتن تولیدکننده‌های مواد غذایی در آن از تراکم بازدیدکننده کمتری برخوردار بود.

□ شرکت شیشه‌سازی مینا علی بنگاله، معاونت فروش شرکت، کمی دلخور بنظر می‌آمد. وی گفت: «نمایشگاه از نظر کیفی خوب نبود. جای ما خوب نیست.

اگروفودهای قبل، موفق‌تر بودند. ما در این مورد با فرتبرید صحبت خواهیم کرد.» پورناظری یکی از دلایل عدم مؤقتیت در این نمایشگاه را، برخورد آن با نمایشگاه کتاب عنوان کرد. وی همچنین زمان نمایشگاه را کوتاه و ناکافی دانست.

□ شرکت سنسور، نماینده شرکت پری پک (ماشین‌آلات بسته‌بندی)

شرکت سنسور با یک ماشین پرکن و بسته‌بند پلاستیک مایعات از شرکت پری پک در نمایشگاه شرکت کرده بود. منصور میهن‌دوست، مدیر غرفه، به زیاد بودن «شرکت کننده‌ها» اشاره کرد و اظهار داشت از لحاظ شرکت کننده‌ها نسبت به اگروفودهای قبلی بهتر است. شرکت کننده‌ها بیشتر شده‌اند. اما کیفیت بازدیدکننده‌ها به خاطر نمایشگاه کتاب، پایین است.

□ شرکت پری پک (فیلم استرج و شرینک) فرناز دقیق نیا از شرکت پری پک که محصولات ترکیه و ایتالیا را ارائه می‌داد، تعداد مراجعته کنندگان اهل فن را زیاد داشت و اشاره کرد که این اولین سال است که شرکت پری پک در آگروفود ایران شرکت کرده است. شرکت پری پک به دنبال نمایندگی فروش در ایران است و در این رابطه داوطلب زیادی را پیدا کرده‌اند.

□ شرکت ماشین‌سازی مقدسی (تولید ماشین‌آلات بسته‌بندی)

مهندس علی مقدسی، مدیر عامل شرکت درباره این نمایشگاه چنین اظهار نظر کرد: «نمایشگاه امسال ضعیف بود. این نمایشگاه مشکلات زیادی داشت. همزمانی با نمایشگاه کتاب، عدم ارائه اطلاعات به بازدیدکنندگان راجع به نمایشگاه، عدم شماره‌گذاری غرفه‌ها، اعلام خبر افتتاح نمایشگاه در مطبوعات در روز ۳۰ اردیبهشت (یک روز بعد) و تعطیل شدن بسیار زود نمایشگاه (ساعت پنج بعدازظهر) همه از عوامل منفی این نمایشگاه هستند.»

علی مقدسی ادامه داد: «ما از اگروفود ۹۶ در این نمایشگاه شرکت داشته‌ایم. خیلی‌ها ما را از قبل می‌شناسند. به همین دلیل در نمایشگاه، بازارمان بد نبود.»

ماشین‌سازی مقدسی با سی متر غرفه و یک ماشین بسته‌بندی افقی، با کنترل PLC در این نمایشگاه شرکت داشت.

اگروفود ۹۸

سالهای قبل متفاوت بود. یک بار هم در نمایشگاه چاپ و بسته‌بندی شرکت کردیم که خوب نبود. نمایشگاه اگروفود برای ما بهتر است، زیرا در این نمایشگاه، اهل فن بیشتر است. امسال هم البته استقبال از محصولات ما خوب بود. البته ما فقط معرفی می‌کنیم. معمولاً دانشجویان استقبال خوبی از غرفه ما داشته و دارند.

□ شرکت رهنمون صنعت (تولید

ماشین آلات بسته‌بندی)

«ما بیشتر برای معرفی آمده‌ایم.» رضا توفیقی، مدیر بازرگانی شرکت، این را گفت و ادامه داد: «استقبال خوب بود. البته همزمانی با نمایشگاه کتاب منفی بود، چراکه افراد متفرقه زیاد بودند و نمایشگاه عمومی شد. در حالیکه تخصصی بود. ما در همه اگروفودها بوده‌ایم. نمایشگاه‌های اگروفود از نمایشگاه‌های چاپ و بسته‌بندی بهتر است زیرا سازماندهی شرکت فرتید خوب است.»

سپس وی به فعالیتهای شرکت رهنمون صنعت اشاره کرد و گفت: «همانطور که

می‌دانید ما خطوط صنایع غذایی و بسته‌بندی صنایع غذایی می‌سازیم. ما کامالتین خط بسته‌بندی خرما را در ایران ارائه داده‌ایم. البته این خط با توجه به نمونه آمریکایی آن ارائه شده است. اما نحوه عملکرد و روش تحقیقات ما به گونه‌ای است که برای مثال از کشور کانادا، از ما درخواست کردند که تمام گروه ما به کانادا رفته و همین فعالیت را در آنجا داشته باشیم. ما در نظر داریم کشور را در زمینه خط بسته‌بندی خرما خودکفا کنیم، به همین منظور با مقامات دولتی نیز توافقهایی در زمینه جلوگیری از ورود ماشین آلات

بسته‌بندی خرما انجام شده است.» شرکت رهنمون صنعت در این نمایشگاه، با یک ماشین پرکن تمام اتوماتیک همراه با وکیوم و تزیریق گاز مخلوط که برای اولین بار ساخته شده، شرکت کرده بود.

□ شرکت سفیدرود (تولیدکننده مواد غذایی)

شرکت سفیدرود امسال با یک حرکت عجیب، در نمایشگاه شرکت کرده بود. این شرکت در کنار عرضه محصولات غذایی خود

«قرارهایی درباره سفارشات گذاشته‌ایم ولی هنوز عملی نشده است.» تقی مصطفی نیا همچنین اشاره داشت: «این نمایشگاه برای ما از نمایشگاه چاپ و بسته‌بندی بهتر است.»

□ شرکت تحول کالای نوین (ماشین آلات

بسته‌بندی)

«همزمانی با نمایشگاه کتاب، اگروفود را غیرتخصصی کرد.» این مطلب نقل قولی است از علی نادعلی، مدیر بازرگانی شرکت تحول کالای نوین. این شرکت که به تولید ماشین آلات بسته‌بندی می‌پردازد، در این نمایشگاه با دو ماشین شرینک‌پک و اسکین‌پک حضور داشت. شرکت تحول کالای نوین در تمام اگروفودها و نمایشگاه‌های چاپ و بسته‌بندی شرکت کرده است.

علی نادعلی معتقد بود: «برای ما نمایشگاه چاپ و بسته‌بندی بهتر است.» وی همچنین از وضع تجارت خود در نمایشگاه حاضر، اظهار رضایت کرد.

□ شرکت اشکواری و همکاران (قطعات و

ماشین آلات کشاورزی و بسته‌بندی) مهندس کریم اتفاق، مدیر فنی شرکت گفت: «نمایشگاه امسال، نکات مثبت و منفی برای ما داشت. از جمله برخورد آن با نمایشگاه

کتاب به عنوان یک نکته منفی بود. از نکات منفی دیگر این سالن ۳۸۰ است که سالن خوبی نیست. بطورکلی این نمایشگاه برای ما که در اگروفودهای قبلي بوده‌ایم، با

یک دستگاه چاپگر جوهارفشنان صنعتی (جت پرینتر) ساخت ایران را به نمایش گذاشته بود. این ماشین که توسط طراحان این شرکت ساخته و در خود شرکت بکار گرفته شده است، هنوز مراحل تکمیل را می‌گذراند. همایون شهرستانی مدیر فنی شرکت در مورد این دستگاه گفت: «این ماشین برای فروش ارائه نشده است. حدود یک سال و نیم است که روی آن کار می‌کنیم و هنوز مراحل آزمایشی را می‌گذراند. البته در آینده ممکن است تولید آن را آغاز کنیم. هد دستگاه خارجی است و برای تولید دستگاه، مشکل واردات هد داریم.»

همایون شهرستانی راجع به مجوزهای لازم این دستگاه به دریافت مجوز ساخت از اداره کل صنایع استان گیلان اشاره کرد.

□ شرکت کشت و صنعت تکدانه

(تولیدکننده مواد غذایی)

شرکت تکدانه از محدود شرکتهای دارنده ماشین آلات تراپیک در ایران است. این شرکت توانایی بسته‌بندی چهارگوش ۲۰۰ و ۲۵۰ سی سی برای آشامیدنیها را دارد. علی قاسم دریانی مدیر تبلیغات شرکت تکدانه، کیفیت بسته‌بندی تراپیک را از لحاظ حفاظت از کیفیت محصول بسیار بالا می‌داند. اما آن را برای بازار ایران، اقتصادی ازیابی نمی‌کند، زیرا با وضع فعلی برگشت سرمایه مناسبی ندارد. وی اشاره کرد: «ما بسته‌بندی محصولاتمان را خودمان انجام می‌دهیم. با این حال پنجه درصد هزینه محصولات ما هزینه بسته‌بندی است.» وی همچنین نمایشگاه را خوب ارزیابی کرد و آن را برای دانشجویان رشته‌های صنایع غذایی مفید دانست.

□ شرکت کازنینات و پوشش بیستون (تولیدکننده مواد غذایی و پوشش پلاستیکی)

این غرفه در واقع دو عملکرد داشت. عملکرد اول که تحت عنوان شرکت کازئینات به ارائه مواد غذایی می پرداخت و عملکرد دوم که معرفی محدود تولید پوشش پلاستیکی برای مواد غذایی بود. زهرا صدیقی، مدیر فروش شرکت، تصادف با نمایشگاه کتاب را خوب ارزیابی کرد و اگرچه امسال را بهتر از سال قبل دانست. وی دلیل این موضوع را فراوانی افراد نیازمند اطلاعات در نمایشگاه امسال عنوان کرد.

□ شرکت کنپک (قوطی فلزی و درب
ظروف)

شرکت کن یک شرکتی بزرگ اما در غرفه‌ای
بسیار کوچک به نمایشگاه آمده بود. این
شرکت لهستانی که اصل آن امریکایی است
نمایندگیهای زیادی در کشورهای مختلف
دارد، خیلی کمتر از آنچه که هست، نشان داد.
فقط یک نگاه تخصصی به محصولات
تولیدی و نمونه‌های خط تولید این شرکت،
کافی بود تا بیننده را متوجه وجود یک شرکت
عظیم قوطی سازی مواد غذایی در میان
غرفه‌های نمایشگاه کند. شرکت کن یک پیش
از این در زمینه تولید درب نوشابه و دربها
پلاستیکی حضور خود را در ایران اعلام
کرده است. شرکتهای نوشاب و زمزمه، شرکت

A black and white photograph of a middle-aged man with dark hair and glasses, smiling broadly. He is wearing a light-colored, patterned short-sleeved shirt. He is seated at a table, holding a can of beer in his right hand. In front of him on the table is a sandwich on a plate and a mug. The background is dark and indistinct.

شیشه‌ای نوشابه اشاره کرد و آن را با قوطیهای
آلمنیومی نوشابه مقایسه کرد که ضریب
ایمنی، سلامت و زیبایی آن بسیار بالا بوده و
در عین حال بیش از هفتاد و پنج درصد از
هزینه را که همان پول آلمنیوم آن است (در
صورت بازیافت) بازمی‌گرداند. وی اشاره کرد
که محصول رب گوجه‌فرنگی شما خوب است
و ما در لهستان خواهان آن هستیم ولی نه با
بسته‌بندی فعلی. وی پیشنهاد یک همکاری
دوطرفه را ارائه داد، یعنی خرید کارخانه تولید
قطیعهای رب با کیفیت استاندارد از سوی
ایران و خرید متقابل همان قوطیها با رب
ایرانی با قیمت مناسب از سوی لهستان.
سیمنیوسکی درباره مشکلات مالی
پژوهه‌های عظیم صنعتی در ایران گفت:
«کشورهای عربی همسایه شما (یمن، امارات
و عمان) یکصد میلیون طرف از ما
خریده‌اند. ولی شرکتهای ایرانی، هنوز قدرت
خرید کافی ندارند. با این همه ما سعی داریم
راه مناسیب برای راهاندازی این خطوط در
ایران پیدا کنیم.

گن یک را بخوبی می‌شناسند. که گنان سیمینیوسکی، مدیر صادرات و بازرگانی این شرکت، بی‌پرده اظهار داشت: «کیفیت دربها در ایران پایین است. ما به کیفیت بالاتر می‌اندیشیم. این مهم نیست که چه کسی تولیدکننده است. باید کیفیت را بالا برد. امروز مصرف‌کننده‌ها به کیفیت نگاه می‌کنند. شما در ایران به این مسائل توجه نمی‌کنید.» وی که بسیار خونگرم بود و با احساسات صحبت می‌کرد، به حضور خود در نمایشگاه‌اشاره کرد و گفت که برای اولین بار است که در این نمایشگاه شرکت می‌کند و از شرکت خود در این نمایشگاه اظهار رضایت و تصمیم خود را برای شرکت در اگروفدهای بعدی قطعی اعلام کرد. سپس سیمینیوسکی صحبت خود را در مورد قوطیهای فلزی مواد غذایی و نوشابه‌ادامه داد. وی عقیده داشت که دست‌اندرکاران نوشابه‌سازی و مصرف‌کنندگان در ایران بسیاری از مسائل بسته‌بندی و بازیافت را در نظر نمی‌گیرند. وی به هزینه‌های مالی و زمانی استفاده از بطری

اگر و فود ۹۸

گزارش: ژیلا علیزاده

در حاشیه در حاشیه در حاشیه در

وجود ضایعات بیش از حد در مواد کشاورزی و غذایی از مسائل بسیار نگران کننده در کشور است. ضایعات نتیجه و حاصل فواصل مکانی و زمانی از مقطع تولید تا توزیع و مصرف است بدون هیچگونه تردیدی یکی از اساسی‌ترین راهکارها در کاهش ضایعات و یا فرآوری آنها، توسعه و توجه خاص به نتایج کشاورزی و مواد غذایی است.

وزیر جهاد سازندگی در پایان سخنانش پیشنهادی بدين شرح ارائه کرد: حمایت از توسعه و تقویت فعالیتهای مرتبط با صنایع کشاورزی و مواد غذایی مانند صنایع تأسیسات و تجهیزات، انبار، صنایع برودتی و سرداخانه‌ها، صنایع بسته‌بندی، بازاریابی و مرکز فعال و مؤثر تحقیق و توسعه (R&D) در فرآیند تولید، فرآوری و بازاریابی می‌باشد.

در سرلوحه برنامه‌های توسعه صنایع کشاورزی و مواد غذایی قرار گیرد. این امر همچنین به کاهش ضایعات در سطح مناسبی خواهد انجامید.

- برخی برآوردها حاکی از این است که در انتهای قرن، بازار مواد غذایی آسیا می‌تواند سالانه حدود ۴۵۰ میلیارد دلار را تجربه کند. بنابراین تزدیکی کشور ما به بازار آسیا و داشتن برخی وجوده مشترک با این بازارها، موقعیت و فرصت‌های بسیار ممتازی را برای صنایع کشاورزی و غذایی کشور ما به وجود آورده است. برنامه‌ریزی اصولی برای استفاده از این موقعیت، با توجه به امکانات و استعدادهای طبیعی و کشاورزی کشور یک امر حیاتی و ضروری است.

- تعیین خطوط اصلی و مرزبندی روشن برای فعالیتهای بخش دولتی و خصوصی در برنامه‌ریزیها و درک روشن از نقش‌های اصلی هر یک، به کار آمدی، عدم اتلاف منابع، تخصیص بهینه امکانات و افزایش بهره‌وری می‌انجامد. از این رو توازن بین بخش‌های مختلف دولتی و خصوصی و تبیین اصولی نقش هر یک لازم است.

- مشارکت، مداخله و نقش فعال تمامی دست‌اندرکاران این صنایع از جمله

رئیس مرکز توسعه صادرات: با توجه جدی به صنایع غذایی، حجم تولید و صادرات آن افزایش می‌یابد.

وزیر جهاد سازندگی: تحقیق، توسعه و استاندارد در تولید و تجارت فرآوری مواد غذایی، یک عامل بسیار ضروری به شمار می‌رود.

مجتبی خسروتاج، معاون وزیر بازرگانی و رئیس کل مرکز توسعه صادرات درباره شرکت‌کنندگان در نمایشگاه گفت: در پنجمین نمایشگاه کشاورزی و مواد غذایی، ۷۷ شرکت خارجی از ۱۷ کشور آلمان، فرانسه، ترکیه، ایتالیا، انگلیس، سوئیس، ژاپن، فنلاند، لهستان، دانمارک، روسیه، بلژیک، قطر، امارت، تایوان و اسپانیا آخرین تولیدات و دستاوردهای خود را در زمینه اقلام مختلف کشاورزی، دامی، صنایع غذایی و تبدیلی و بسته‌بندی، کنستانتره، ماشین‌آلات کشاورزی و مواد پروتئین به معرض دید علاقه مندان قرار دادند. همچنین ۲۷۵ شرکت ایرانی نیز تولیدات خود را با هدف نمایش توانمندیهای موجود در تولیدات صنایع کشاورزی و مواد غذایی داخلی، ایجاد زمینه‌های مناسب برای برقراری ارتباط بازارگانان داخلی و خارجی، درجهت توسعه صادرات این نوع از صنعت، ارتقاء سطح کیفی تولیدات، ایجاد و توسعه صنعت پیشرفته مدرن و تبادل تجربیات و آشنایی محققان و تولیدکنندگان و صادرکنندگان ایرانی با آخرین دستاوردهای علمی و صنعتی کشورهای شرکت‌کننده به نمایش گذاشتند.

Reserach & Development (R&D) و مبحث استاندارد در تولید و تجارت فرآوری مواد غذایی یک عامل نهادهای بسیار ضروری به شمار می‌رود. حمایت از مرکز تحقیق و توسعه به انجاء مختلف و بویژه حمایتهای بیشتر از این مرکز برای بنگاههای کوچک و متوسط از راهبردهای پایدار و پیوسته کشورهای موفق بوده است. همچنین نقش فعال تعاونی‌های مرتبه در توسعه این صنایع نیز غیر قابل انکار است. تقریباً در اکثر کشورهای در حال توسعه و موقق، بخش دولتی دخالت، نظارت و سیاست‌های تشویقی اساسی خود را از طریق مختلف به انجام می‌رساند و در کنار آن سرمایه‌های بخش خصوصی نیز به کار گرفته شده است.

وی در خصوص ضایعات کشاورزی گفت:

سعیدی کیا وزیر جهاد سازندگی نیز در این مراسم در خصوص سیاست‌های موقق کشاورزی و مواد غذایی برخی از کشورها گفت تجارب این‌گونه کشورها حاکی از مبنای‌ریزی‌های اصولی و پایدار است که بطور کلی می‌توان در یک دسته‌بندی، سیاست‌های آنها را به دو دسته عمده

۹۸ فود

در حاشیه در حاشیه در حاشیه در حاشیه در

طبیعی ایران (آفتاب - آب - خاک) این استعداد را دارد که مواد اولیه لازم برای صنایع تبدیلی را در اختیار صادرکنندگان بگذارد. - مهمترین مسأله، توجه به امر بازاریابی است یعنی پیش از تولید، باید به فکر بازاریابی باشیم.

مدیر عامل سازمان کشاورزی و صنایع غذایی بنیاد مستضعفان و جانبازان: در صورت عدم بروز مشکل در بخش صادرات و تثبیت قوانین صادرات، حجم صادرات محصولات تولیدی این بخش تا پایان سال جاری، در مجموع به ۱۵ میلیون دلار می‌رسد. وی در زمینه تولیدات آشامیدنی این سازمان گفت: سال گذشته در مجموع ۲ میلیارد بطری انواع نوشابه، ۴۰ میلیون بطری ماءالشعیر و ۱۴/۵ میلیون لیتر آب معدنی در واحدهای تولیدی تحت پوشش این سازمان تولید شده است.

وی گفت: این در حالی است که در کنار افزایش تولید محصول، صنایع بسته‌بندی مرتبط به این بخش نیز، رشد داشته و سال گذشته ۸۰ هزار تن انواع شیشه در واحدهای وابسته به سازمان تولید شده است که این میزان ۶۰ درصد بطری مصرفی در بازار را شامل می‌شود.

الصادرات عوامل دیگری نیز مثل بسته‌بندی دخیل هستند که نتوانسته‌اند خود را با

تکنولوژی مدرن و نیازهای صادراتی کشور وفق دهنند. مثلاً هنوز هم شیشه‌ها به همان شکل ۲۰ سال پیش تولید می‌شود.

- صادرکنندگان مواد غذایی، در زمینه تبادل اطلاعات هیچ گونه هماهنگی باهم ندارند. به همین جهت، هر شرکتی تنها اطلاعات ناچیز و ناقصی از مقررات و ضوابط مربوطه به بسته‌بندی یا نیازها و مقتضیات بازارهای جهانی را در اختیار دارد.

- ارگان‌ها و مراجع دولتی، در زمینه سرمایه‌گذاری و پشتیبانی مالی از صادرات و صادرکنندگان هیچ گونه کمکی نمی‌کنند.

- برای توسعه صادرات مواد غذایی، باید خط مشی ثابت و منسجم و روشنی با همکاری سندیکا و تعاونی صنایع کنسرو ایران، وزارت بازرگانی مرکز توسعه صادرات، اتاق بازرگانی، وزارت صنایع، وزارت کشاورزی و دیگر ارگان‌های مربوطه، تدوین شود.

- بانک‌های کشور باید تسهیلات لازم را در اختیار صادرکنندگان واقعی مواد غذایی قرار دهند.

- بیشترین کوششها، باید در زمینه صادرات محصولات کشاورزی به عمل آید، زیرا منابع

سرمایه‌گذاران و مدیران در روند برنامه‌ریزی و تصمیم‌سازی از طریق مجتمع و تشکیلات صنفی در توسعه کمی و کیفی بسیار مؤثر خواهد بود.

- مکان‌یابی صنایع کشاورزی و مواد غذایی در چند دهه گذشته در مواردی تحت تأثیر شدید سیاستهای ارزی و اعتباری دولت بوده و در مواردی با استقرار این صنایع در مکانهای نامناسب همراه گشته است، با تغییر در سیاستهای مکانی در کشور و با توجه به بالا بودن هزینه‌های حمل و نقل و آسیب پذیری مواد کشاورزی، لازم است در مکانیابی صنایع و واحدهای جدید به اصول علمی و مقتضیات موجود، عنایت کافی مبذول شود.

● گفت و گوها و مصادیبه‌ها

پنجمین نمایشگاه بین‌المللی صنایع کشاورزی و مواد غذایی، در حالی برگزار شد که اکثر تولیدکنندگان از انحصاری بودن کارخانه‌ها در دست دولت، نبود نقدینگی، شکل گشايش

اعتبار و تغییرات پی در پی قوانین گمرکی اظهار نگرانی کردند، تعدادی از تولیدکنندگان، در گفت و گو با خبرنگاران با تشریح این مشکلات، خواستار اقدام فوری مستولان برای نجات کارخانه‌های تولیدی که در راستای صادرات غیرنفتی گامی بر می‌دارند،

شدند مدیر بازرگانی یکی از شرکتهای مواد غذایی، تعدد مراکز تصمیم‌گیری و کنترل در صنایع تولیدی کشور را از مهمترین معضلات بخش تولید و صادرات ذکر کرد و گفت: تعدد مراکز کنترل و تصمیم‌گیری، مانع از اعمال دیدگاههای جدید و نوآوری و خلاقیت می‌شود.

مدیر عامل یک شرکت صنایع غذایی: در زمینه صادرات، ما با دشواریهایی رو به رو هستیم که به نظر ما غلبه بر آنها، همبستگی ملی و همکاری گروهی همه تولیدکنندگان و صادرکنندگان نیاز دارد. وی مشکلات عده‌ی صادراتی را چنین بیان کرد: - غالب مواد غذایی که در ایران تولید می‌شود از کیفیت بالایی برخوردار است، اما در امر

مدیر عامل یک شرکت صنایع غذایی:

غالب مواد غذایی که در ایران تولید می‌شود از کیفیت بالایی برخوردار است، اما در امر صادرات عوامل دیگری نیز مثل بسته‌بندی دخیل هستند که نتوانسته‌اند خود را با تکنولوژی مدرن و نیازهای صادراتی کشور وفق دهنند. مثلاً هنوز هم شیشه‌ها به همان شکل ۲۰ سال پیش تولید می‌شود.

مدیر عامل سازمان کشاورزی و صنایع غذایی بنیاد مستضعفان و جانبازان:

سال گذشته ۸۰ هزار تن انواع شیشه در واحدهای وابسته به سازمان تولید شده است که این میزان ۶۰ درصد بطری مصرفی در بازار را شامل می‌شود.

در آستانه بیست و پنجمین نمایشگاه بین‌المللی بازرگانی تهران

غذایی، دارویی و بهداشتی، صنایع کانی غیرفلزی، صنایع کانی فلزی و خدمات بازرگانی که با توجه به اهداف اعلام شده و طبقه‌بندی گروه کالایی با مشارکت نمایندگان وزارت‌خانه‌ها و سازمانها هیأت‌های برای برنامه‌ریزی و مدیریت در رأس هر غرفه قرار خواهد گرفت و این هیأت‌ها ضوابط و نحوه پذیرش واحدی ها و متقاضی ها

مشکل چاپ و بسته‌بندی یکی از مشکلات هم

برای شرکت در نمایشگاه را تعیین می‌کنند.»

رئیس مرکز توسعه صادرات افزود: «با آنکه در کشورهای پیشرفته برگزاری نمایشگاهها، منبع درآمدی برای دولت و برگزارکنندگان نمایشگاه است، اما ما هنوز از بودجه دولت برای برگزاری نمایشگاه استفاده می‌کنیم. در سال گذشته درآمد حاصل از برگزاری نمایشگاه‌های مختلف ۲۰ میلیارد ریال بوده است، در حالی که برای برگزاری این نمایشگاه‌ها، مبلغ ۲۴ میلیارد ریال هزینه شده است و ۴ میلیارد ریال اختلاف هزینه و درآمد از دولت گرفته شد.»

وی در پایان گفت: «نمایشگاه بیست و چهارم فضای کمتری را نسبت به سالهای قبل اشغال خواهد کرد اما کیفیت برگزاری نمایشگاه در سطح بالاتری نسبت به دوره‌های قبلی خواهد بود.»

۳- غرفه ماشین‌آلات چاپ و بسته‌بندی - امروزه یکی از مشکلات سر راه صادرات، نبودن ماشین‌آلات مناسب در بخش چاپ و صنایع بسته‌بندی است. در نمایشگاه بیست و چهارم، برای آشنایی صادرکنندگان با این مقوله و اقدامات اساسی که در کشور و در سایر کشورها صورت گرفته است، به این غرفه توجه ویژه مبذول خواهد شد.

۴- غرفه محصولات فرهنگی و هنری - در نمایشگاه مذکور نگاه صادراتی به محصولات فرهنگی و هنری شده است. ضمن آشنایی با تجارب کشورها در زمینه صدور این اقلام و نقش آنها در اشتغال، فرصت مناسبی خواهد بود که توانایی‌های فرهنگی و هنری داخل کشور که می‌تواند زمینه‌ساز صادرات در این بخش باشد، به معرض نمایش گذاشته شود و سایر غرفه‌های نمایشگاهی براساس طبقه‌بندی ذیل و رعایت اهداف نمایشگاهی عبارت خواهد بود از: صنایع نساجی و پوشاک، صنایع برق و الکترونیک، صنایع شیمیایی و سلولزی، پتروشیمی، صنایع خودرو و نیروی محرکه، صنایع ماشین‌سازی و ساخت تجهیزات، صنایع فلزی و ریخته‌گری، صنایع

مجتبی خسروتاج، معاون وزیر بازرگانی و رئیس کل مرکز توسعه صادرات کشور، در جمع خبرنگاران رسانه‌های گروهی به تشریح اهداف و سیاستهای اجرایی بیست و چهارمین نمایشگاه بازرگانی بین‌المللی تهران پرداخت.

وی ضمن اشاره به اهداف نمایشگاه بیست و چهارم گفت: «با توجه به اقدامات انجام شده توسط دولت طی چند ماهه اخیر، و به منظور بهره‌برداری بیشتر از نمایشگاه بین‌المللی جهت توسعه صادرات کالاهای غیرنفتی چند غرفه و سالان به نمایش امکانات صادراتی کشور اختصاص یافته است که عبارتند از: ۱- غرفه خدمات فنی مهندسی - این غرفه صرفاً به نمایش توانایی شرکتهایی که در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی تجربه دارند، می‌پردازد. شناخت شرکتها از ظرفیت یکدیگر، آشنایی با فرصت‌های کاری، انجام مذاکرات برای عقد قرارداد، استفاده از خدمات فنی و مهندسی، از جمله فرصت‌هایی است که در این نمایشگاه ایجاد خواهد شد.

۲- غرفه صنایع تبدیلی مواد غذایی - ایران کشوری است با حدود ۱۸ میلیون تن تولیدات، در انواع مختلف میوه‌جات و سبزیجات در بخش محصولات کشاورزی، به همین دلیل، توجه به صنایع تبدیلی و فرآوری کشاورزی، برای کشور بسیار اهمیت دارد. در این غرفه آخرين ماشین‌آلات ساخته شده در بخش صنایع غذایی با حضور تولیدکنندگان داخلی و خارجی به معرض نمایش گذاشته خواهد شد.

ضعف در بسته‌بندی، پیمان‌سپاری و تشریفات اداری، همچنان باقی است

طهماسبی درباره تولید و صدور پسته، خاطرنشان کرد: «با توجه به اینکه تولید محصول پسته، امسال از وضعیت مناسبی برخوردار است، پیش‌بینی می‌شود که با مذاکرات انجام‌شده بین ایران و اتحادیه اروپا، بیش از ۴۰۰ میلیون دلار پسته به سراسر جهان صادر شود. وی گفت: «ستاد پسته برای تسهیل در امر صادرات این محصول در وزارت کشاورزی تشکیل شده است.» نامبرده در مورد خواسته‌های منطقی تولیدکنندگان اظهار داشت: «کاهش پیمانهای ارزی، ایجاد تسهیلات لازم مانند سهیمه ارزی، ارائه کمکهای تبصره‌ای منابع ارزی به صنایع تبدیلی و فرآوری، اجازه برای عقد قرارداد با شرکتهای هوایپیامی خارجی و نیز راههای زمینی و دریایی، ارائه تسهیلات برای شرکت در نمایشگاه‌های خارجی، ایجاد یک تیم کشاورزی در وزارت امور خارجه و نیز تکمیل تجهیزات آزمایشگاهی مؤسسه استاندارد، نیازهای منطقی تولیدکنندگان و صادرکنندگان می‌باشد که با انجام هر یک از آنها زمینه مساعدتری برای عرضه محصولات کشاورزی چه در داخل و چه در خارج از کشور ایجاد خواهد شد.

وی افزود: «اقلام عمده صادراتی محصولات باغی پسته، خرما، زعفران، چای، خشکبار مانند گردو، بادام، برگه، کشمش و کنستانتره سیب و مرکبات و گل و گیاه است که با توجه به تنوع محصولات باغی در ایران، توان بالقوه صدور این نوع محصولات به خارج از کشور در حد بالایی است، اما به علت وجود مشکلاتی نظیر نارسانی صنایع تبدیلی، عدم کیفیت بسته‌بندی، وجود قوانین گمرکی دست و پاگیر و سیاستهای بازدارنده، سهم این بخش در صادرات غیرنفتی کشور پایین می‌باشد، بطور مثال صادرات خرما، همه ساله روند نزولی داشته است. در سال ۷۳ به توجه به نبود پیمان ارزی ۱۳۴ هزار تن خرما صادر شد، اما در سال گذشته با توجه به این که ۸۷۰ هزار تن خرما حاصل شد، صادرات آن به دلیل وجود پیمان ارزی به ۶۰ هزار تن تنزل یافت.»

وی عمده‌ترین دلیل عدم صدور خرما را، کافی نبودن کارخانه‌های بسته‌بندی و صنایع تبدیلی، بوروکراسی اداری، شناور بودن نرخ ارز، عدم ثبات قوانین و امکانات ضعیف حمل و نقل ذکر کرد.

محمدعلی طهماسبی، معاون امور باغبانی وزارت کشاورزی در جمع خبرنگاران، ضمن بیان این مطلب که سطح زیر کشت باغات کشور، یک میلیون و ۹۹۰ هزار هکتار می‌باشد که در سال گذشته بالغ بر ۱۱ میلیون و ۲۵۰ هزار تن انواع محصولات باغی در کشور تولید شده است، گفت: «طرحهای در دست انجام این معاونت، با هدف اصلاحی و توسعه‌ای صورت می‌پذیرد که در اهداف اصلاحی به دنبال بھبود کمی و کیفی محصولات باغبانی که تقریباً بیشتر صادرات تولیدات کشاورزی را شامل می‌شوند، هستیم و در اهداف توسعه‌ای، روی مکانیزم و ایجاد باغهای جدید با تکیه بر اقلام صادراتی تلاش می‌کنیم که انتظار می‌رود امسال تولید در هر هکتار، محصولات باغی از نظر کمی و کیفی افزایش مناسبی داشته باشد.

وی با اشاره به سیاستهای کلی این معاونت اظهار داشت: «در بخش باغبانی، توان این بخش را روی فرآوری محصولات باغی، بهداشتی کردن و دفع سموم و پالاینده‌های غیربهداشتی، افزایش کیفیت بسته‌بندی و استاندارد کردن این محصولات، معطوف کرده‌ایم.»

اولین نمایشگاه تخصصی صادرات ایران

الصادرات غیرنفتی می‌باشد، به نمایش گذاشته می‌شود و با تمرکز اطلاعات متفرقه، ضمن یاری رساندن به صادرکنندگان، برای هماهنگی‌های مؤثر در مراجع تصمیم‌گیرنده در امر صادرات کشور، زمینه‌سازی می‌شود.

برگزاری این نمایشگاه فرصت مناسبی در اختیار صادرکنندگان و دست‌اندرکاران صادرات قرار خواهد داد تا علاوه بر شناخت فعالیتهای خدماتی صادراتی متفرقه کشور در محلی متمرکز، از مقررات متنوع و مختلفی که هر بخش آن در اختیار سازمان مجزایی قرار دارد، آگاه شوند. همچنین موجب آن خواهد شد تا مسئولین به کاستی‌ها و موانع موجود راه کارهای مقابله آن در سمینارها و میزگردهای تخصصی که در جنب این نمایشگاه برگزار می‌شود، اشراف یافته و نظرات اصلاحی خود را در ارتباط با آن مطرح نمایند.

- نقش تبلیغات و صنعت چاپ در توسعه صادرات - نقش صنعت توریسم در توسعه صادرات - اهمیت بسته‌بندی در توسعه صادرات

- جایگاه اتفاقهای بازرگانی و تشکلهای صادراتی در توسعه صادرات

- نقش مؤسسات بازرگانی کالا و سازمانهای بین‌المللی در توسعه صادرات

- نقش خدمات نمایشگاهی و بازاریابی در توسعه صادرات

از تاریخ ۸ تا ۱۲ تیرماه سال جاری در محل دائمی نمایشگاههای بین‌المللی تهران برگزار نماید.

هدف از این نمایشگاه (که با حضور کلیه عوامل و

عناصر و اجزائی که به نحوی در جریان صادرات و

ارائه خدمات مربوط به آن فعالیت یا تصمیم‌گیری

می‌نماید، برگزار می‌گردد)، بستر سازی مناسب

برای توسعه صادرات غیرنفتی بوده که در آن

توانمندی خدماتی، تولیدی و فعالیتهای زیربنایی

جهت صادرات غیرنفتی را که لازمه پشتیبانی از

مرکز توسعه صادرات ایران در راستای رسالت خود که همانا توسعه صادرات غیرنفتی می‌باشد، در نظر دارد اولین نمایشگاه تخصصی خدمات صادراتی ایران را حول محورهای:

- جایگاه استاندارد در توسعه صادرات

- خدمات گمرکی مورد نیاز صادرکنندگان

- جایگاه سیستم بانکی در فرآیند صادرات

غیرنفتی

- جایگاه صنعت حمل و نقل در توسعه صادرات

- نقش بنگاهها و مؤسسات مشاوره‌ای در امر صادرات

- جایگاه اطلاع رسانی در توسعه صادرات

- جایگاه مناطق آزاد تجاری و صنعتی در توسعه صادرات

- نقش مؤسسات بیمه و صندوق ضمانت صادرات در توسعه صادرات

- نقش رسانه‌های گروهی و مراکز پژوهش و

تحقیقاتی در توسعه صادرات

نقش کالا در بهبود

مهندس علی اصغر طانی

کالاهای صادراتی آنکه نه که شایسته است
حاصل نمی‌شود، و مانند گذشته متکی به
 الصادرات نفت خام و کالاهای فله، خواهیم بود،
 بلکه صادرات کالاهای با شرایط و وضعیت فعلی
 بجز تبلیغات منفی و ضرر اقتصادی چیزی
 عاید نخواهد کرد. بدینهی است حمایت دولت
 در ابعاد گسترده‌ای در رابطه با مطالعات،

اطلاعات، آموزش، سرمینارها، بازدیدها،
 نمایشگاهها، اعتبارات، کنترل، حمایت از
 تولید مواد اولیه در داخل کشور، معافیت
 گمرکی، استانداردها و امور حمل و نقل
 می‌باشد. لازم است که ابعاد و چگونگی هر
 یک از حمایتهای مذکور را دقیق‌تر مورد
 بررسی قرار دهیم.

۱- مطالعات:

با در نظر گرفتن سیاستهای تولید،
 آماده‌سازی، بسته‌بندی و صادرات کالاهای و
 مشکلاتی که در هر یک از زمینه‌ها وجود دارد
 و یا به منظور انجام بهتر تهیه و ارائه
 محصولات به بازار و کسب اطلاعات،
 تحقیقات و مطالعاتی لازم است که بخش
 خصوصی قادر به انجام آن در ایران نمی‌باشد.
 این مطالعات که دارای ابعاد گسترده‌ای در
 زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی، تکنولوژی،
 تجاری و غیره می‌باشد و دولت می‌تواند با
 تجهیز پرسنل و امکانات مطالعاتی خود در
 داخل و خارج از کشور درخصوص هر یک از
 محصولات صادراتی با توجه به تخصص و
 استقرار هر یک از موضوعات در سازمانهای
 ذیربیط خود، اقدام و نتایج را به صورت گسترده
 برای جزو مختلف منتشر نماید. متأسفانه
 تاکنون مطالعات دقیقی روی هیچ یک از
 موضوعات بسته‌بندی صورت نگرفته است،
 درنتیجه بسته‌بندیهایی که صورت می‌گیرد، یا
 براساس تکنولوژیهای موجود و امکانات در
 دسترس است و یا اینکه کپی‌برداری ناقص از
 بسته‌های خارجی می‌باشد. انجام مطالعات در

زمینه اندازه بسته‌های مصرفی، رنگ، نام
 بسته، مقدار، جنس بسته، مواد افزودنی، ذاته
 مصرف‌کنندگان و مقدار مصرف و کشش بازار،
 کشورهای صادرکننده و غیره در کنار تکنولوژی
 و پیشرفت علم بسته‌بندی در کشورهای

توسعه یافته در هر زمینه، ضروری می‌باشد.

۲- اطلاعات:

توانای بود، هر که دانای بود زدنیش دار پیر بینای بود
 در کشور ما جمع‌آوری اطلاعات از منابع

کالاهای صادراتی و عرضه کالاهای مصرفی
 در داخل کشور زمانی می‌تواند با رقبای مشابه
 خود در بازارهای تجاری رقابت نمایند که
 حداقل از نظر شکل ظاهری از آنان کمتر و
 عقب‌تر نباشد. جذابیت و نحوه طراحی هر
 بسته با در نظر گرفتن سنن و فرهنگ

کشورهای مصرف‌کننده می‌تواند بخش
 عده‌ای از عیوب مطرروف خود را پوشاند و
 مصرف‌کننده می‌تواند مصرف‌کننده را وادار به
 انتخاب نماید. اما بر عکس اگر ظرف به

رنگهای دلپذیر و طرحهای جذب‌کننده
 خردیار، مزین نشده باشد، کیفیت مطرروف خود
 را نیز زیر سوال برد و نه تنها خود مبلغی برای
 کالا محسوب نمی‌شود، بلکه چنانچه تبلیغات
 و بازاریابی نیز در تجارت آن کالا صورت گرفته
 باشد، به هدر می‌رود و تمام سوابق و نام نیکی

که از قبل با زحمات و صرف زمان بدست
 آمده، همه در یک شب جای خود را به عدم
 اعتماد و از دست دادن مشتری و بازار می‌دهد.
 با توجه به کلاف سردرگم بسته‌بندی کالاهای

مرغوب ایران، که نقصان در تهیه و
 آماده‌سازی کالاهای نیز دست کمی از
 بسته‌بندی ناقص ندارد و آنان نیز با کار ناقص

خود کیفیت کالاهای را پایین می‌آورند، این
 سوال مطرح می‌شود که نقطه آغازین حل این
 مشکل در کجاست و چه کسی مستولیت سر و
 سامان دادن به آن را دارد. در اینجاست که
 همه اذهان متوجه دولت می‌شوند. حتی با
 برخی از دست‌اندرکاران تحصیلکرده نیز که
 صحبت می‌شود، مستولیت تمام وظایف را به
 عهده دولت می‌دانند و منتظرند که دست دولت
 از آستین خارج شده و کلیه مشکلات را حل
 نماید. در این رابطه لازم است این دیدگاه و
 نگرشهای اصولی و منطقی را در ارتباط با
 نقش دولت در بهبود بسته‌بندی بررسی نماییم
 و مشخص گردد که دولت برای بهبود

بسته‌بندی کالاهای صادراتی ایران، چه

وظایفی بعده دارد.

از جمله سیاستهایی که در برنامه‌های اول و
 دوم توسعه اقتصادی کشور ترسیم شده، توجه
 و اهمیت به نقش صادرات غیرنفتی است.
 دولت برای اجرای سیاست و برنامه‌های خود
 مکلف است که تفکر و ابزار چگونگی رسیدن
 به اهداف از پیش تعیین شده را مهیا سازد، در
 غیر این صورت نه تنها بیرونی در وضعیت
 بسته‌بندی بوجود نمی‌آید و رونقی در صادرات

یک مورد را که در دسترس دارند، به پرستل آزمایش می‌دهند، در حالیکه آموزش‌های مربوطه باید جامع و کامل باشد و آموزش خط کامل فرآیند آماده‌سازی و بسته‌بندی کلیه مراحل و ماشین‌آلات مورد نیاز را معرفی نماید. برخی از آموزشها با اطلاع قبلی از طریق تلویزیون و رادیو امکان‌پذیر است. ایجاد رشته‌های مختلف بسته‌بندی کالا در دانشگاهها در مقاطع مختلف فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و دکتری ضروری است.

۴- سمینارها:

سازمانهای دولتی بر حسب وظایفی که دارند، اگر نسبت به موضوعات مختلف اقدام به برگزاری سمینارهایی نمایند، بسیاری از نوآوری‌ها را می‌توانند از این طریق به کارشناسان و مدیران بسته‌بندی منتقل نمایند. سمینارها می‌توانند مرکز تبادل افکار و مباحث مختلف و رفع اشکالات باشد. کلیه نظرهای موافق و مخالف باید در سمینارها مطرح و بهترین آنها انتخاب شوند. سمینارها می‌توانند در خصوص رعایت بهداشت در کارخانجات و کارگاههای بسته‌بندی، نوآوری‌های صنعتی، معرفی مواد اولیه بسته‌بندی، سمینار بسته‌بندی صنایع غذایی، دارویی، صنعتی، معدنی و الکترونی، معرفی طرق بسته‌بندی در کشورهای پیشرفته یا کشورهای رقیب، معرفی خطوط آماده‌سازی و بسته‌بندی و غیره باشد. برای اینکه هزینه سمینارها، سربار هزینه‌های سازمانهای دولتی نشوند، بهتر است هزینه سمینارها را صاحبان صنایع بسته‌بندی تأمین نمایند.

شایسته است که در سمینارها از کارشناسان خارجی صاحب‌نظر نیز دعوت به عمل آید. لیکن حتماً مطالب به زبان فارسی و به گونه‌ای بیان شوند که قابل استفاده کلیه حضار در سمینار قرار گیرد. در موضوعات درج شده در فراخوان مقالات، باید دقت زیادی شود و مقالاتی که ارائه می‌شوند، اولاً بطور کامل ارائه شوند، ثانیاً به گونه‌ای باشند که قابل استفاده قرار گیرند. اگر برگزاری سمینارها با برنامه از پیش تعیین شده باشد، مفیدتر است زیرا امکان برنامه‌ریزی حضور برای کارشناسان و مدیران کارگاههای بسته‌بندی استانها نیز وجود داشته باشد، بهتر است محل برگزاری سمینارها، بر حسب تراکم و استقرار

نگهداری آنها برای هر محصول غذایی معرفی گردد. اندازه بسته مصرف‌کننده و بسته ثانویه هر محصول غذایی و کالایی در کشورهای مختلف به همراه رنگ و طرحهای مورد پذیرش و سلیقه مصرف‌کنندگان کشورها و مناطق مختلف در هر صنعت معرفی گردد. نمونه‌هایی از بسته‌بندی هر کالا در کشورهای مختلف از جمله کشورهای توسعه یافته، با ذکر کلیه پارامترهای آنان از جمله اندازه‌ها، رنگها، اطلاعات روی بسته، جنس مواد بسته، تکنولوژی بسته‌بندی، نوع طراحی، استقامات بسته و فرآیند عمل‌آوری مظروف ارائه گردد. ارائه اطلاعات جامعی از وضعیت میزان مصرف، واردات، صادرات و قیمت هر نوع بسته‌بندی کالاهای مختلف نیز در کنار اطلاعات فنی و تخصصی تولید، عمل‌آوری و بسته‌بندی، ضروری و کامل‌کننده اطلاعات دیگر می‌باشد. باید هر سال فهرستی از اندازه، تعداد و وزن هر یک از کالاهای صادراتی و وارداتی کشور و همچنین میزان صادرات هر کالا با نوع و اندازه بسته آن ارائه شود و

قیمت‌های عمده‌فروشی و خرده‌فروشی بسته‌های مختلف کالاهای به کشورهای واردکننده معرفی گردد. این اطلاعات می‌توانند از طریق برنامه‌های تلویزیونی و رادیویی از پیش تعیین شده برای هر کالا و یا در فهرستهای اطلاعات تلویزیون قرار گیرد، و در نهایت در شبکه‌های بانکهای اطلاعاتی در دسترس عموم قرار داده شود.

۳- آموزش:

ممکن است شرکتهایی برای پرسنل خود آموزش‌های مختلف را برقرار سازند، لیکن بالا بردن کیفیت این آموزشها در زمینه افزایش بهره‌وری بسته‌بندی مورد نظر است. از طرفی همه شرکتها قادر به برگزاری دوره‌های آموزشی مفید و مؤثر برای کلیه پرسنل خود در سطوح مختلف نمی‌باشند، زیرا آموزش‌های کارگری با آموزش‌های تکنیک‌های کارشناسان و مدیران متفاوت است و بر اساس آخرین پدیده‌ها و دستاوردهای بسته‌بندی در رده‌های مختلف آموزشی لازم است، و در دوره‌های زمانی این آموزشها باید به روز درآیند و تکرار گردد. البته با توجه به پیوستگی عملیات آماده‌سازی در فرایند پیش از بسته‌بندی و بسته‌بندی کالا، بسیار اتفاق می‌افتد که کارخانجات فقط یک دستگاه و یا

مختلف داخل و خارج کشور و پردازش آنها از وظایف دولت می‌باشد. هر چند شرکتهای اطلاع‌رسانی ایجاد شده است، لیکن اطلاعات تخصصی بسته‌بندی هر محصول خاص با مطالعات لازم و مورد نیاز کشور را در اختیار ندارند. دولت باید اطلاعات علمی تخصصی صنعت بسته‌بندی را در طبقه‌بندی‌های مختلف از طریق رسانه‌های گروهی در اختیار استفاده کنندگان قرار دهد. با توجه به اینکه صاحبان صنایع بسته‌بندی از نظر توان استفاده از اطلاعات در یک سطح قرار ندارند، لذا اطلاعاتی که ارائه می‌گردد، باید از نظر بولتن‌ها، نشریات، روزنامه‌ها، کتابها، شبکه‌های اطلاع‌رسانی و از طریق برنامه‌های تلویزیونی در دسترس عموم قرار گیرد و دائم اطلاعات مذکور، به روز و تازه باشد. مرکز آمار ایران، وزارت‌خانه‌های صنایع، کشاورزی و بازگانی، نقش عمله و تعیین‌کنندگان از اطلاعات بسته‌بندی کالاهای صنعتی و کشاورزی دارند. اطلاعات صنایع تبدیلی و تکمیلی و انواع مختلف بسته‌بندی داخلی و صادراتی آنها در جلوگیری از ضایعات و توسعه صادرات، بسیار مهم تلقی می‌گردد. اطلاعات باید از جنبه کلی گویی در بسته‌بندی فراتر رفته و وارد جزئیات تخصصی و فنی هر زمینه از بسته‌بندی کالاهای، در مراحل مختلف گردد. اطلاعات کلی می‌تواند شامل شناسایی دقیق کارگاههای بسته‌بندی خاص و انتشار اسم و آدرس و شماره تلفن آنان و یا فهرست استانداردهای بسته‌بندی بطور دقیق باشد. امکان دستیابی به آنها ارائه شود و یا فهرست دقیق تولیدکنندگان انواع مواد اولیه بسته‌بندی فلزی، شیشه‌ای، چوبی، مقوایی، کاغذی و غیره همراه با اسم، آدرس، شماره تلفن، لیست انواع تولیدات و قیمت آنها منتشر گردد. خطوط عمل‌آوری و آماده‌سازی مصنوعات صنعتی و مواد غذایی، خصوصاً در آنها یکی که توان عرضه صادراتی داریم، شناسانده شوند، و انواع کارخانجات و دستگاههای بسته‌بندی کالاهای و مواد غذایی در دنیا و به خصوص کشورهای توسعه یافته به همراه امکان تهیه و قیمت آنها و معرفی شرکتهای سازنده، شناسانده شوند. طرق مختلف ضدغوفنی کردن و بسته‌بندی‌های فاسدنشدنی که در طول مدت زیادی امکان

در رابطه با تأمین اعتبارات، دولت هیچگونه وظیفه‌ای در قبال بخش خصوصی ندارد.

کارگاهها و کارخانجات بسته‌بندی را افزایش دهد. تسهیل و رفع بروکارسی در اعطای تسهیلات، تأثیر بسیار زیادی در گرایش کارخانجات به استفاده از تسهیلات اعتباری، و بهبود شرایط و ماشین آلات بسته‌بندی آنان دارد. بدینه است هرچه توان مالی کارخانجات و کارگاههای بسته‌بندی افزایش یابد، تأثیر بسزایی در بهبود بسته‌بندی آنان دارد. تخصیص اعتبارات باید در قبال طرحهایی که کارخانجات ارائه می‌دهند، انجام گیرد و نظرات بر اجرای طرحهای بهبود بسته‌بندی باید بطور دقیق از طریق بانکها و سازمان دولتی مربوطه انجام پذیرد، تا هم اعتبارات هرز نزود و هم بکارگیری آنها در تهیه دستگاهها و ماشین آلات و سایر امور کارگاهها بهینه هزینه گردد. بهتر است اولویت اعطای تسهیلات به کارگاههای بسته‌بندی، قبلًا از سوی وزارت‌خانه‌های ذیربط اعلام شود و در ابداع تسهیلات اعتباری به محصولاتی اعطاء شود که در تولید و صادرات، دارای مزیت نسبی نسبت به سایر محصولات می‌باشد.

۸-کنترل:

کنترلهایی که از سوی هر یک از سازمانها دولتی انجام می‌پذیرد، همگی در بهبود بسته‌بندی مؤثرند. هرچه این کنترلهای دقیق‌تر انجام شود، ثمره بهتری به بهار می‌آورد، به شرط آنکه کنترلهای توأم با کارشنکنی‌های بیهوده نباشد. مهمنترین کنترلی که لازم است از سوی سازمان بهداشت انجام شود، رعایت اصول بهداشتی در کارگاههای بسته‌بندی است. ذکر این مطلب لازم است که متأسفانه در بسیاری از کارگاههای بسته‌بندی در سطح کشور این موضوع رعایت نمی‌گردد. سایر کنترلهایی که لازم است، عبارتند از: کنترلهای رعایت اصول فنی، کنترل بهبود و وضعیت نیروی انسانی، در رابطه با رعایت حقوق کارگری (سودا، آموزش، سن...)، کنترل بهبود وضعیت خطوط تولید و عدم دخالت مستقیم

برخی از دست‌اندرکاران تحصیلکرده نیز که صحت منشود، مسئولیت تمام وظایف را به عهده دولت منداند و منتظرند که دست دولت از آستین خارج شده و کلیه مشکلات را حل نماید.

کالا بطور کامل به نمایش گذاشته شود.
۳- اطلاعات مربوط به هر ماشین و مواد اولیه و یا مشخصات هر بسته بطور کامل روی تابلوهایی به نمایش گذاشته شود.

۴- خلاصه هر فرآیند و شرح عملیات کاری هر ماشین و زنجیره خطوط بسته‌بندی در برشورهایی، به طور خلاصه چاپ و در ازاء دریافت هزینه به بازدیدکنندگان فروخته شود. این امر از هر گونه پرسش، ازدحام و ابهامهایی جلوگیری می‌نمایند.

۵- طریقه تماس و شرایط خرید و واردات و شناخت ماشین آلات دقیقاً مشخص شود.

۶- با توجه به اطلاعات و فهرست کارگاهها، به منظور بازدید از نمایشگاه از آنها دعوت بعمل آید.

۷- در نمایشگاه جلساتی متشكل از صاحبان حرف و تولیدکنندگان دستگاههای آماده‌سازی و بسته‌بندی با حضور صاحب‌نظران تشکیل، و وضعیت کاری هر دستگاه و طریقه بکارگیری آن مورد تجزیه و تحلیل و بحث قرار گیرد.

۸- تاریخ و موضوع تشکیل نمایشگاههای مربوطه در کشورهای بسته‌بندی بررسد و مدیران کارگاههای بسته‌بندی هزینه خودشان از طرف سازمانهای دولتی فراهم گردد.

۹- از نمایشگاههای بسته‌بندی سایر کشورها، فیلمهایی تهیه گردد و در اختیار کارگاههایی که موفق به بازدید از آنها نشده‌اند، قرار داده شود.

۱۰- اعتبارات: در رابطه با تأمین اعتبارات، دولت هیچگونه وظیفه‌ای در قبال بخش خصوصی ندارد و لیکن دولت می‌تواند از طریق اصلاح قوانین بانکی، خصوصاً بانکهای صنعتی و تجاری، نسبت به اعطای تسهیلات اعتباری که بهره از طریق تبصره‌های قانونی بودجه، توان مالی

دولت باید اطلاعات علمی تخصصی صنعت بسته‌بندی را در طبقه‌بندی‌های مختلف از طریق رسانه‌های گروهی در اختیار استفاده کنندگان قرار دهد.

موضوعات در استانهای کشور انتخاب گردد، و همه سینماهای در تهران برگزار نشوند.

۵- بازدیدها:

سازمانهای دولتی باید به منظور افزایش آگاهی صاحبان صنایع بازدیدهایی ترتیب دهند تا مدیران و کارشناسان و حتی تکنسینها

از مراکز و واحدهای آماده‌سازی و بسته‌بندی موفق، بازدید بعمل آورند. این بازدیدها

می‌توانند توازن با آموزش باشند. چنانچه می‌سر باشد باید برنامه‌هایی گذاشته شود تا از

واحدهای بسته‌بندی و خطوط آماده‌سازی کشورهای خارج نیز بازدید بعمل آید. این

برنامه‌ها بسیار مفید و متنوع می‌باشند و می‌توان از خطوط تولید و بسته‌بندی

کشورهای پیشرفته، فیلمهایی تهیه کرد و در اختیار کارگاهها و کارخانجات بسته‌بندی قرار

داد. اما حسن بازدیدهای دسته‌جمعی، در ارتباط و تبادل نظر بین افراد بازدیدکننده است

و این افراد می‌توانند اثرات متقابل اطلاعاتی روى یکدیگر داشته باشند و حتی در آشنايی

كه بین آنان بوجود می‌آيد، قادرند که در امور مختلف به یکدیگر کمک کنند، همکاری

داشته باشند و در موقع ضروری و يا به لحاظ اقتصادي شدن خطوط بسته‌بندی، از

دستگاههایی، ماشین آلات و امکانات موجود یکدیگر در کارخانجات استفاده بهینه نمایند.

۶- نمایشگاه:

نمایشگاهها نقش ارزندهای در معرفی تکنولوژی‌های جدید، روشها و فرهنگها دارند.

در نمایشگاهها آخرین پدیده‌ها و دستاوردهای معرفی و به نمایش گذاشته

مي‌شوند. نتيجه‌گيری در برگزاری نمایشگاه، خصوصاً نمایشگاه خطوط بسته‌بندی و فرایند آماده‌سازی مواد، به ویژه مواد غذایی، باید با

هدف باشد و در این رابطه: ۱- از شرکتها و کشورهایی دعوت بعمل آید که

پیشرفتهایی در مواد اولیه و ماشین آلات بسته‌بندی داشته باشند.

۲- ماشین آلات آماده‌سازی و بسته‌بندی هر

**تخصیص اعتبارات باید در
قابل طرحایی که
کارخانجات آرانه می‌دهند،
انجام گیرد.**

**لازم است که دولت به
منظور بازسازی قالبای
شیشه‌زنی و بیبود وضعیت
کارتنها از طریق بانکهای
مربوطه، آنها را حمایت
نماید.**

**دولت باید روی واحدهای
خود، خصوصاً معادی
خروجی و امور گمرکی و
تسريع در ترخیصها کنترل
داشته باشد.**

استانداردها، رقابت بوجود آید، درست همانند رعایت و دریافت امتیاز ISO 9000 که برای کارخانجات مختلف، افتخاری می‌باشد. البته اگر سازمان استاندارد بتواند با چنین ابتکاری، رقابت رعایت استاندارد را در شرکتهای بسته‌بندی داخلی بوجود آورد، ضمن خدمت بزرگی به صادرات، زحمت کنترل استانداردهای خود را نیز کم می‌نماید.

۱۲- امور حمل و نقل:

دولت در گسترش و تسريع در امور حمل و نقل، کمک زیادی به صادرات، و بطور غیرمستقیم به بسته‌بندیهای کالا می‌نماید. بدین نحو که بسیاری از محصولات کشاورزی از جمله میوه‌جات که در بسته‌های صادراتی قرار دارند، دارای عیب ذاتی هستند و هر قدر بسته، خوب و شرایط محیط نگهداری مناسب‌تر باشد، تا مدتی معین می‌توان آنها را نگهداری نمود، چنانچه در امور حمل و نقل جاده‌ای، راه‌آهن، دریایی و هوایی، تمهدات لازم از سوی دولت صورت پذیرد، باعث تسريع در رساندن کالاها به بازار و رونق تجارت خواهد شد.

نتیجه گیری:

۱- دولت بطور مستقیم وظیفه تأمین اعتبار مالی ندارد و فقط از طریق تخصیص تسهیلات از طریق بانکهای تخصصی می‌تواند به بیبود امر مالی کارگاههای بسته‌بندی کمک نماید.

۲- اطلاع‌رسانی، از طرق مختلف، وظیفه سازمانهای دولتی است و یا اینکه دولت باید زمینه‌های لازم را برای بخش بسته‌بندی خصوصی مهیا سازد و هر قدر این امر وسیعتر انجام پذیرد، مؤثرتر است.

۳- کنترلهای به موقع و دقیق و رفع بروکاراسی و جلوگیری از هدر دادن زمان و تسريع در امور ترخیصها از وظایف مهم دولت در امر بسته‌بندی است.

۴- ترتیب و هماهنگی بهبود وضعیت آگاهی و علمی نیروی انسانی واحدهای بسته‌بندی در وهله اول وظیفه دولت است.

با حمایت و خواست دولت شکوفا می‌شود. در این رابطه حمایتها ارزی دولت (ارز شناور) در بیبود بسته‌بندی بی‌تأثیر نیست.

۱۰- معافیت گمرکی:

قبل از اعطای معافیت گمرکی، لازم است فرآیند آماده‌سازی و خطوط بسته‌بندی برای کالاهایی که در صادرات، دارای مزیت نسبی هستند، مشخص گردد. سپس ضمن معرفی ماشین‌آلات مربوطه، به ماشین‌آلاتی معافی گمرکی داده شود که در آماده‌سازی و یا بسته‌بندی بطور کامل وارد کشور شود، یعنی معافیات گمرکی به یک بخش یا یک قطعه از ماشین تعلق نگیرد. البته چنانچه صاحبان صنایع، اقدام به ساخت ماشین‌آلات آماده‌سازی و بسته‌بندی در داخل نمایند، برای حمایت از آنان لازم است که به قطعاتی، معافیت گمرکی تعلق گیرد. معافیت گمرکی می‌تواند انگیزه‌ای برای نوسازی شرکتهایی که دارای ماشین‌آلات کهنه و فرسوده و بسیار عقبت از تکنولوژی جهانی هستند، باشد.

البته لازم است که پس از اعطای معافیت گمرکی، وزارت صنایع نظارت کامل را در بکارگیری بهینه ماشین‌آلات در خطوط آماده‌سازی و بسته‌بندی نمایند.

۱۱- استانداردها:

تعیین استانداردهای مختلف در هر مقطع و برای هر نوع بسته‌بندی از کالاهای مختلف صادراتی، به بیبود کیفیت بسته‌های کمک می‌نماید، به خصوص اگر این استانداردها به موازات و نزدیک به استانداردهای کشورهای توسعه‌یافته و صنعتی باشد. اما در ابتدا باید فرهنگ رعایت استانداردها در فرایند آماده‌سازی و بسته‌بندی بدرستی جاییافتد و مسئولان نیز تشویق‌هایی به عمل آورند تا استانداردها از سوی کارخانجات و کارگاههای بسته‌بندی رعایت گردند. به صورتی که بین کارخانجات دولتی نیز در خصوص رعایت

کارگر در فرآیند آماده‌سازی و بسته‌بندی، کنترل استفاده از مواد اولیه و مواد بسته‌بندی شده، کنترل در رعایت استانداردهای سازمان استاندارد در کلیه زمینه‌های بسته‌بندی و جلوگیری از صدور بسته‌های خارج از استاندارد. در ضمن دولت باید روی واحدهای خود، خصوصاً مبادی خروجی و امور گمرکی و تسريع در ترخیصها کنترل داشته باشد. تسريع در اعلام اولویتها، تخصیص ارز به موقع و رعایت عدالت و مساوات در تخصیص ارز به کلی واحدهای دولتی و غیردولتی بسیار مهم است. متأسفانه تعلل و مسامحه برخی از سازمانهای دولتی در ترخیص، اعلام لیستهای تخصیص ارز و غیره، موجب ضرر و زیان مادی صادرکنندگان کالا و از دست دادن مشتری می‌گردد. حال که یکی از سیاستهای دولت افزایش صادرات کالاهای غیرنفتی است، لازمست خود در تسريع امور صاحبان صنایع بسته‌بندی و تجار بسیار کوشای باشد و هر یک از امور را دقیقاً کنترل نماید.

۹- حمایت از تولید مواد اولیه بسته‌بندی در داخل کشور:

مواد بسته‌بندی که از خارج کشور وارد می‌شود (از جمله ورقهای مواد شیمیایی، رولها و...) با هزینه زیاد همراه است. چنانچه وزارتخانه‌های مربوطه، برای تولید آنها موافقت اصولی صادر نمایند و سپس دولت از طریق بانکهای ذیربسط، آنان را حمایت نماید و مواد مذکور در داخل کشور تولید شود، تأثیر بسزایی در کاهش هزینه بسته‌بندی دارد. در حال حاضر ظروف بسته‌بندی (از جمله شیشه، کارتن و برخی از ظروف پلاستیکی) از جذابیت و استقامت استاندارد برخوردار نیستند و لازم است که دولت به منظور بازسازی قالبهای

شیشه‌زنی و بیبود وضعیت کارتنها از طریق بانکهای مربوطه، آنها را حمایت نماید. تولید قوطیهای فلزی، بخش عمدهای از صنایع بسته‌بندی کشور است و تولید داخلی آن فقط

بسته‌بندی فلزی

فرستاده می‌شود. در قسمت پرسکاری، پرسهای متعددی با اوزان مختلف از ۱۵ تن تا ۱۰۰ تن وجود دارد که با قالب‌های مختلف به وسیله این پرسها می‌توان قطعات را تولید نمود. این پرسها به صورت ضربه‌ای عمل می‌کنند و هر بار با فشار دادن پدال آنها یک بار پیستون پرس به طرف پایین حرکت کرده و این عمل باعث تولید یک قطعه می‌گردد. قطعات سر و کف قوطی، پس از تولید در دستگاه دیگری به نام کرلر قرار گرفته و با یک حرکت دورانی لبه این قطعات که اندازه آنها حدود ۷ میلیمتر می‌باشد، از ۹۰ درجه به صورت تقریباً ۶۰ درجه درمی‌آید که این عمل بدین جهت صورت می‌گیرد که هنگام لاستیک زدن آنها درون یکدیگر محکم نشود و به راحتی از هم جدا شوند.

سپس آنها را درون دستگاه دیگری به نام چسبزن یا لاستیکزن قرار می‌دهند که این

می‌شود. کارخانه‌های سازنده، این ورقها را به دو صورت تولید نموده و با بسته‌بندیهای اصولی جهت حمل به کشورهای دیگر، آماده می‌کنند.

- ۱- به صورت شیت یا بندیل (نمودار ۱)
- ۲- به صورت رول (نمودار ۲)

ورقهای قلعی پس از حمل به کارخانه‌های قوطی‌سازی طی انجام مراحل زیر به صورت قوطی در می‌آیند.
ساخت قوطی به دو شکل انجام می‌شود:

- ۱- طریقه دستی و نیمه اتوماتیک
- ۲- طریقه تمام اتوماتیک

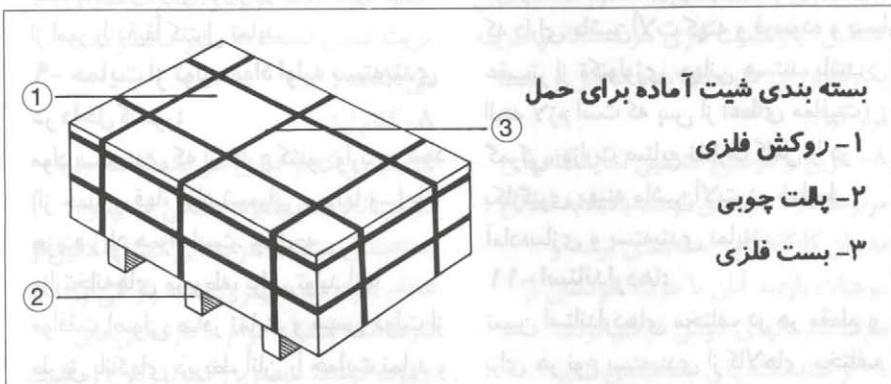
□ طریقه دستی و نیمه اتوماتیک
نخست ورقها در قسمت برشکاری به وسیله قیچیهای رول‌بُر یا قیچیهای گیوتینی برشکاری می‌شوند. این پرسها برای قسمت موئناژ، جهت بدنه قوطی و برای قسمت برشکاری، جهت تهیه سر و کف قوطی

در دنباله بحث مربوط به بسته‌بندی و چاپ، در این شماره بسته‌بندی فلزی را دسته‌بندی نموده و به ترتیب طی چند جلسه در مورد آنها صحبت خواهیم نمود.

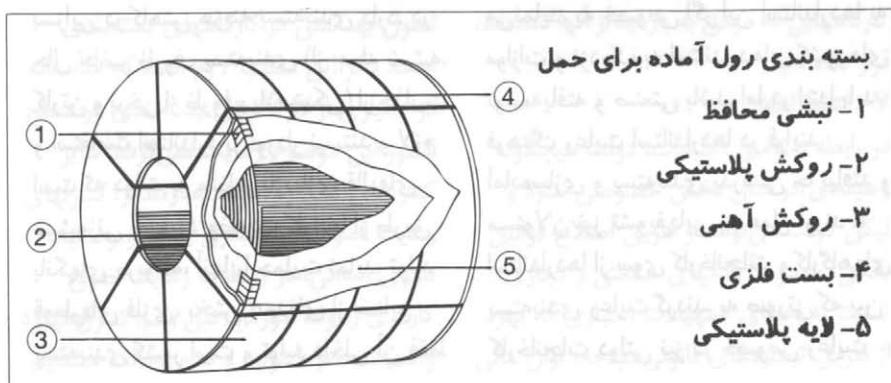
بسته‌بندیهای فلزی از نظر جنس، به دو دسته تقسیم می‌شوند، اول ظروفی که از ورقهای حلب یا قلع اندود (Tin plat) ساخته می‌شود و دوم ظروف آلومینیومی. همچنین بایستی توجه داشت که هر کدام از این دو نوع، خود در اقلام مختلف، در جهت مصارف مختلف و با تکنولوژیهای مختلف ساخته می‌شوند. در این به ساخت قوطیهای فلزی با مقطع گرد خواهیم پرداخت. شایان ذکر است که صنعتگران محترمی که در حال حاضر مشغول تولید قوطیهای فلزی هستند، کاملاً به اصول فنی و علمی ساخت این محصول آشنایی دارند اما افرادی نیز هستند که علاقه‌مندند در مورد یک پروسه تولید قوطی اطلاعات جامع و فنی داشته باشند. لذا بدین جهت ما در مورد این مسئله توضیحاتی را بیان خواهیم نمود.

ورقهای قلعی که با آن قوطیهای فلزی ساخته می‌شود، در اصل همان ورقهای سیاه هستند که با روش شیمیایی یا الکتروشیمیایی به صورت ورقهای حلبی الکترولیتی درمی‌آید که سطح آنها را قلع اندود می‌کنند و این عمل برای افزودن مقاومت در برابر زنگ زدن می‌باشد. این عمل را اصطلاحاً passivation می‌گویند.

این ورقها در حال حاضر در ایران تولید نمی‌شود. از کشورهای اروپایی مثل آلمان، بلژیک، اسپانیا، فرانسه، انگلیس و همچنین از کشورهای ژاپن، کره، تایوان و از کشورهای آسیای میانه مثل اکراین، قزاقستان و روسیه به ایران وارد می‌شوند. ضخامت این ورقها برای ساخت قوطیهای استاندارد بین ۰/۱۶ میلیمتر تا ۰/۵ میلیمتر بوده و برای مصارف خاص از ۰/۱۶ تا ۰/۱ میلیمتر نیز ساخته

بسته‌بندی شیت آماده برای حمل

بسته‌بندی رول آماده برای حمل

قسمت جوش کاری آماده می شود، سپس این ورقها به قسمت جوش کاری فرستاده شده و با دستگاه درز جوش، درز بدنه قوطی، جوشکاری می شود. حال بدنه قوطی به شکل یک استوانه درآمده است و بعد از آن با دستگاه دیگری به نام فلنچ یا لب برگردان لبه های بالا و پایین بدنه حدود ۳ میلیمتر با یک زاویه ۹۰ درجه به بیرون خم می شود. این دستگاه دارای ۴ قرقه بوده که دو به دو یکدیگر کار می کنند و عمل برگردان را انجام می دهند و این عمل بدان جهت صورت می گیرد که در مرحله بعد، این ۳ میلیمتر با لبه سر و کف قوطی با یکدیگر قلاب شده و به صورت فتیله شدن عمل دوخت سر و کف را انجام می دهد.

بعد از مرحله فلنچ، نوبت به قسمت پایینی می رسد که همان بستن سر و کف قوطی

قوطی برای مونتاژ آماده است.

قسمت دیگری از ورقها پس از برشکاری جهت ساخت بدنه قوطی به قسمت مونتاژ حمل می گردد. در این قسمت ورقها نخست با دستگاهی که دارای سه غلطک نسبتاً کوچک می باشد (به نام لول کن) به صورت استوانه ناقص یا اصطلاحاً لول درمی آید و

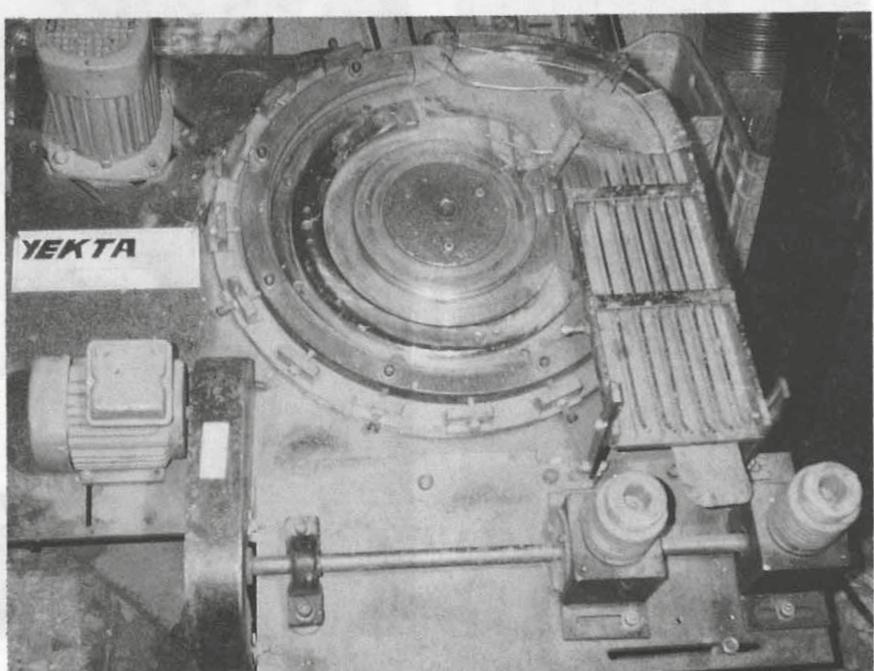
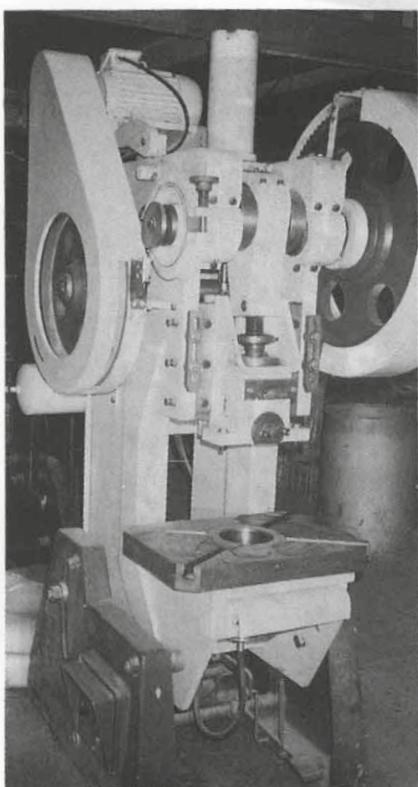
دستگاه قشر نازکی بر روی لبه کف و لبه سرقوطی مایع لاستیک می ریزد و پس از قرار گرفتن بین ۸ تا ۱۰ دقیقه با حرارت ۱۶۰ تا ۱۸۰ درجه سانتیگراد این مایع لاستیک به صورت یک نوار یا واشر لاستیکی در می آید و این عمل برای آب بندی شدن قوطی انجام می گیرد و در این مرحله قسمتهای سر و کف

◀ نمونه‌ای از پرس ضربه‌ای

▼ دستگاه کولر

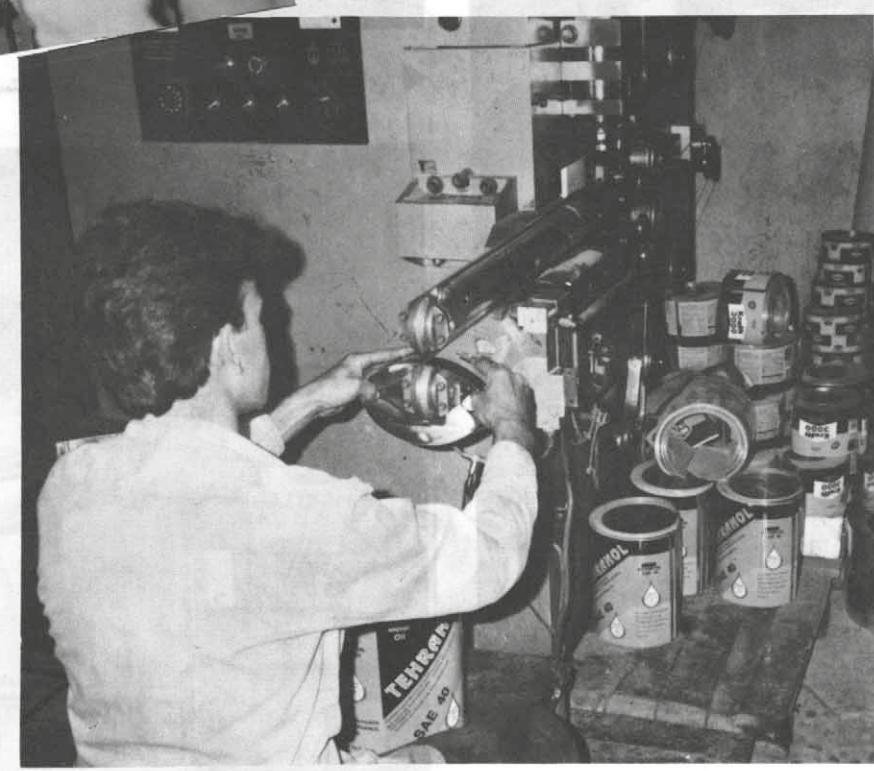
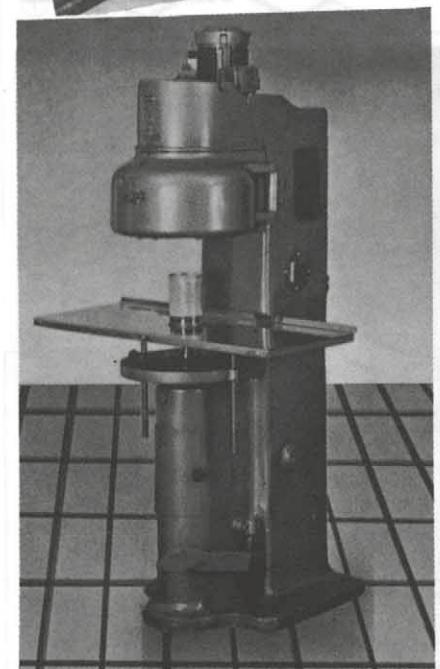
▲ قیچیهای برشکاری

می باشد، که در این مرحله با دستگاهی به نام دربندی یا والس، کف قوطی را که قبلاً آماده شده است، همراه با بدنه قوطی در جای مخصوص دستگاه قرار داده و با فشار دادن پدال پایی آن، دستگاه شروع به کار می نماید و در این مرحله لبه کف قوطی همراه با لبه خم شده بدنه با یکدیگر درگیر شده و مرحله والس یا دوخت به طور کامل انجام می شود و با یک دستگاه دیگر دربندی یا والس به همین ترتیب قسمت سر قوطی بسته خواهد شد. این قسمت را می توان مهمترین قسمت ساخت یک قوطی محسوب نمود، زیرا نیاز به دقیق عمل نسبتاً بالایی دارد.

حال برای آشنایی با دقیق عمل این قسمت به نقشه روی رو توجه فرمایید.

▼ دستگاه فلنچ یا لببرگردان

طريقه تمام اتوماتيک:

كليه قسمتهای اين بخش با بخش قبلی

مشابه بوده، ولی به صورت کاملاً اتوماتيک و

با دقت و سرعت بيشتری انجام می‌گيرد.

ادame دارد...

بقيه از صفحه ۸

● هيات داوری در بخش مدیرiyت تولید

ضمن ارج نهادن به تلاش ناشران و مدیران

تولید، نظر خود را بدین شرح اعلام می‌دارد:

۱- لوح تقدير و ۲ عدد سكه بهار آزادی بطور

مشترك به آقایان بیژن جناب و سعید

بختياري به عنوان نفرات سوم به دليل تلاش

در توليد مجموعه‌اي از آثار ارزنده.

۲- لوح تقدير و ۳ عدد سكه بهار آزادی بطور

مشترك به سرکار خانم منیزه میرعمادی، مدیر

نشر هنر ايران، به دليل انتشار مطلوب و

برجسته آثار نفيس در قلمرو هنر معاصر ايران

و آقای محمد قاسم پوستچی به دليل انتشار

نفيس کتاب قرآن کريم به عنوان نفرات

برگزیده دوم.

۳- طاووس زرين ، لوح تقدير و ۵ عدد سكه

بهار آزادی به آقای جواد يساولي به عنوان نفر

اول به دليل نفاست، تنوع و دقتهاي لازم در

توليد مجموعه آثار ارائه شده در اين بخش

■ علاوه بر جوايز فوق از سوي نمایندگيهای و

شرکتهای حاضر در نمایشگاه یازدهم، جوايزی

به برگزیدگان جشنواره صنعت چاپ اهدا

گردیده است. همچنین شرکت ايران روتاتيو

در اهدای جوايز جشنواره صنعت چاپ با ستاد

برگزاری، همکاری صميمانه‌اي داشت که از

اين شرکت تقدير و تشکر می‌شود.

جوائز اهدا شده اين شرکتها به شرح زير است:

اهدای ۲ عدد سكه بهار آزادی به چاپ فروع

دانش، نفر اول جشنواره در بخش افست و

تقبل هزینه‌های يك هفته سفر به يکی از

نمایشگاههای چاپ در خارج از کشور توسط

شرکت نوريانی.

اهدای ۲ عدد سكه بهار آزادی به آقای محمد

رسائي، نفر اول در بخش ليتوگرافی توسط

شرکت ديدآرا.

اتحاديه ليتوگرافان کشور نيز هزینه‌های سفر و

اقامت سه روزه در مشهد مقدس برای نفر اول

و دوم در بخش ليتوگرافی را تقبل کردند.

همچنین اتحاديه چاپخانه‌داران کشور، ضمن

تقدير از خدمات تمامی دستاندرکاران و

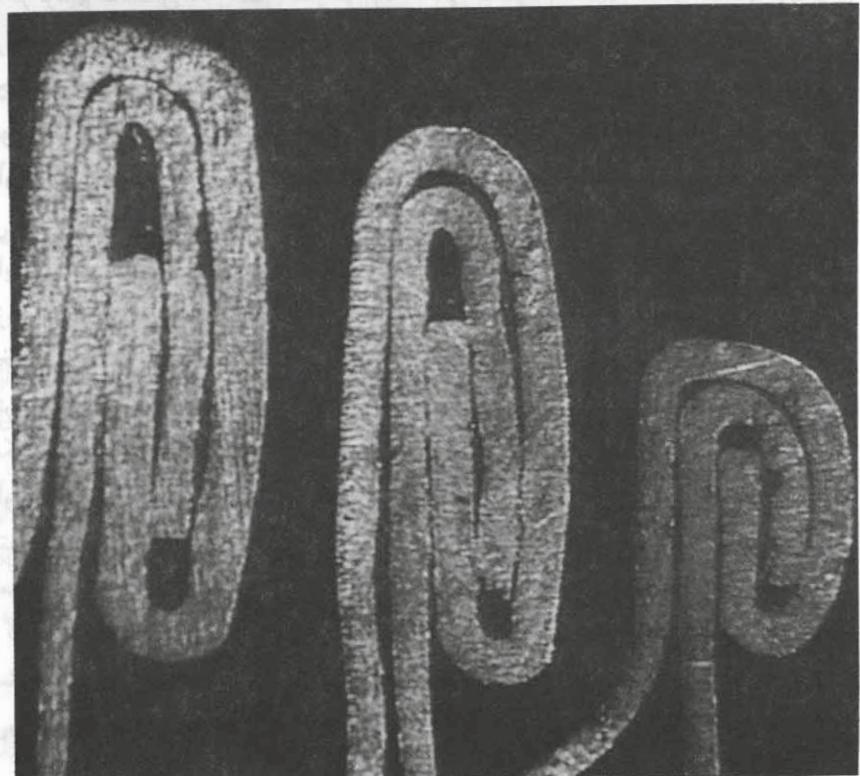
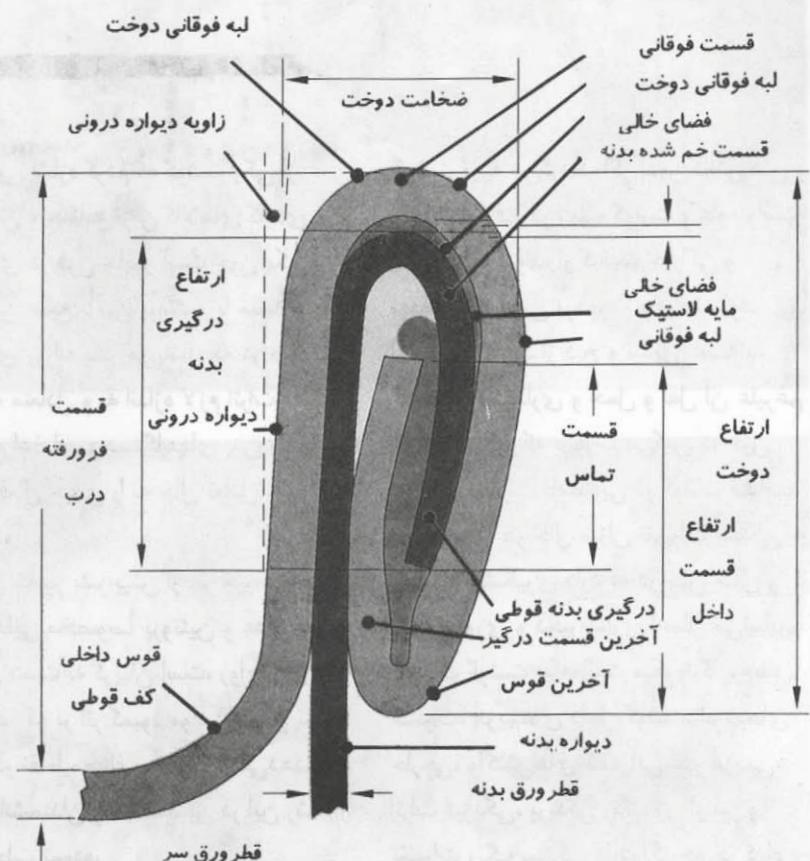
زحمتکشان اين صنعت به منظور قدردانی از

تلاش برگزیدگان چاپ مسطح، فلکسو و

هيلوگراور و افست، يك جلد کلام... مجيد به

ايشان اهدا می‌کند. ■

برش مقطع والس کف قوطی

نقش پسته‌بندی

در فرآوردهای مختلف مواد غذایی

گوشت تهیه می‌گردند، اگر بدون دانش فنی و اطلاعات کافی در زمینه گوشت و علوم وابسته به آن تهیه شوند، از کیفیت خوارکی و بهداشتی مناسبی برخوردار نخواهند بود.

اغلب اوقات بعد از ذبح و تبدیل عضله به گوشت و نگهداری و حمل و نقل آن علیرغم همه توجهاتی که صورت می‌گیرد در حین فرآوری تغییرات نامطلوبی در گوشت مشاهده می‌شود. در هر حال میزان تغییرات بستگی به عملیات پیشگیری دارد که در حین حمل و نقل، فرآوری و ذخیره‌سازی اعمال می‌نماییم.

تغییرات گوشت به فعالیت میکروارگانیزم‌ها، حشرات، آنزیم‌های داخل گوشت، آنزیم‌های خارجی، واکنش‌های شیمیایی غیر آنزیمی، اثرات فیزیکی، پریدگی رنگ در اثر نور و تغییرات رنگ بستگی دارد. اگر چه هر کدام از عوامل فوق در تغییر کیفیت گوشت سهم دارند ولی بیشترین توجهی که در حفاظت گوشت هنگام حمل و نقل و ذخیره سازی باید پیگیری شود. جلوگیری از اثرات میکروبی می‌باشد. که نیاز به نوشتن مطالب گستردۀ تری در مورد بیوگرافی میکروبها و طرق مختلف آلودگی فرآوردهای غذایی به آنها و انتقال بیماریها توسط آنها و مضرات اقتصادی در صنایع غذایی می‌باشد. ولی ما در ماهنامه چاپ و بسته‌بندی موضوعاتی را پیگیری می‌کنیم که مطالب فوق در بطن آنها وجود دارند. هدف اصلی ما نقش چاپ و بسته‌بندی و مزایای آن در ارائه خدمات سریع در اقتصنی نقاط گیتی و رشد اقتصادی در مورد فرآوردهای مختلف و جلوگیری از ضایعات این مواد که از دسترنج ملت زحمت کش ما تولید می‌شود توانسته باشیم راهنمایی‌های لازم و خدمات صادقانه انجام دهیم.

تا آنجایی اشاره کردم که گوشت یکی از مهمترین و حساس‌ترین کالاهای کلیدی و استراتئری در قرن حاضر است چون یکی از مهمترین منابع تأمین پروتئین با منشا حیوانی در غذای روزانه بشر می‌باشد، که در صورت مصرف متعادل و به اندازه لازم اثرات مفیدی در تمام اعضای و دستگاههای بدن داشته و قدرت فعال حیاتی را به حال تعادل نگه می‌دارد.

در حال حاضر بشر بیش از هر چیز با کمبود مواد غذایی مخصوصاً پروتئین و عدم تغذیه صحیح دست به گریبان است، رواج بیماری و مرگ میر که بر اثر کمبود مواد غذایی و سوء تغذیه در نقاط مختلف جهان رخ می‌دهد، توجه دانشمندان و متخصصین در این رشته را بخود جلب نموده.

موضوع گوشت و یا مهمترین ماده پروتئینی که در ترمیم ساختمان بدن انسان بکار می‌رود امروزه به صورت یک مسئله مهم تا حدودی پیچیده در بسیاری از کشورهای جهان به عنوان مشکل مطرح می‌باشد. و از اینکه این فرآورده بسیار حساس و آسیب پذیر می‌باشد و می‌تواند بیماریهای مختلف را به انسان منتقل نماید، بایستی در حفظ و نگهداری تولید و توزیع آن به طریقه بهداشتی توسط متخصصین کنترل شود.

اکثر بیماریهای مشترک بین انسان و دام ممکن است از این طریق و توسط گوشت و فرآوردهای گوشتی که توسط متخصصین کنترل نشده است، به انسان منتقل و در جامعه گسترش پیدا کند.

در کشور ما صنایع گوشت یکی از مهمترین و مسئله‌سازترین شاخه صنایع غذایی بشمار می‌رود و فرآوردهای مختلفی که امروزه از

(گوشت قرمز)

تقی احمدی
کارشناس تغذیه - گوشت

در شماره اردیبهشت‌ماه همین
مقاله، واژه گوشت فریز و مدرک
مؤلف به ترتیب زیر صحیح
می‌باشد:

- ۱- گوشت قرمز
- ۲- کارشناس تغذیه

عمر مناسبی وجود دارد که این مدت ماندگاری در استاندارد مربوط به هر محصول آمده است، از وظایف مهم پوشش بسته‌بندی و حفظ نگهداری ماده غذایی در طی این مدت می‌باشد. هر قدر بسته‌بندی دارای جاذبه حفظ و نگهداری مناسبی باشد، این جنبه حفاظتی خود، پشتوانه جنبه ارتیاطی بسته تلقی می‌گردد.

۴- جاذبه کمیت و کیفیت متناسب:
اگر محصول بسته‌بندی شده از لحاظ کمیت و کیفیت ویژگی لازم نداشته باشد طبیعی است موفقیت مطلوب در فروش حاصل نخواهد شد و دلیل آن این است که خریدار با توجه به پولی که بابت خرید محصول می‌پردازد در بازار رقابت محصولات مشابه موجود در بازار توقع دریافت محصولی با کمیت و کیفیت مناسب را دارد.

۵- جاذبه تبلیغات:
بسته‌بندی واسطه میان تکنولوژی و مصرف‌کننده است و با توجه به جنبه ارتیاطی تبلیغاتی خود، پیام تکنولوژی را به مصرف‌کننده نیز می‌رساند. اما با توجه به بازار رقابت، نیاز است که پیام تکنولوژی به صورت مستقیم نیز برای مشتری و خریدار ارسال شود و این هنر تبلیغات است که با انجام آن ایجاد جذبه برای محصولات تولیدی بیشتر می‌شود.

۶- جاذبه قیمت:
یکی از فاکتورهای مهم در امر خرید محصول بسته‌بندی شده، قیمت آن است به عبارت دیگر برای تode مردم و بویژه طبقات کم‌درآمد جاذبه قیمت یک امر حیاتی در خرید محصول می‌شود. به همین دلیل قبل از انتخاب نوع بسته‌بندی، باید طیف مصرف‌کننده محصول مشخص باشد و برای اقشار کم‌درآمد در حد امکان از بسته‌بندی ارزانتر استفاده گردد. جاذبه قیمت در بازار رقابت‌ها آنقدر حاضر اهمیت است که پاره‌ای از تولیدکنندگان به عنوان یک استراتژی معتقدند که جنس را باید آنقدر ارزان تهیه کرد که خریدار بدون فکر کردن برای خرید آنرا بخرد.

در شماره قبیل که در مورد بسته‌بندی گوشت قرمز

کالا بوجود می‌آورد.

۲- جاذبه طراحی:

در تکنولوژی بسته‌بندی، طرح زیبا همیشه نگاهها را به خود جلب و بی‌اراده دستها را به سوی خود می‌کشد و مرز این موفقیت در هماهنگی و همکاری مستمر هنرمندان و تولیدکنندگان است. زیرا پوشش بسته‌بندی از جنبه ارتیاطی و تبلیغاتی نقش مهمی در ایجاد جذبه محصول بسته‌بندی شده را دارد. برای ایجاد یک طرح خوب باید استفاده مناسبی از رنگها داشته باشیم تا جلوه بصری طرح، زیاد شود و رغبت مصرف‌کننده و تحریک کشش برای خرید در وی افزایش یابد.

۳- جاذبه‌های حفظ نگهداری:

چون برای کلیه فرآورده‌های غذایی یک طول

در شماره قبیل در مورد بسته‌بندی گوشت قرمز

مطالبی گفته شد و در مورد جاذبه‌های

بسته‌بندی فهرست‌وار اشاره گردید.

نقش بسته‌بندی و جاذبه‌های آن در رونق فرآورده‌های تولیدی

۱- جاذبه کلام:

استفاده از نام مناسب می‌تواند راه تداعی در ذهن مشتری، یک هویت درازمدت را بوجود آورد هر گاه نام، طنین خوش آهنگی داشته و اصولاً گوش نواز باشد سریعتر سپرده می‌شود، هر قدر نام یک کالا از نظر فرم و طرح گرافیکی زیباتر و جذاب‌تر باشد در جذابیت کالا مؤثر بوده و چشم‌نوازی کالا را بیشتر می‌کند. اگر نام کالا بتواند معرف خواص و مزایای کالا باشد، جنبه تبلیغی خوبی را برای

دستداران فن بسته‌بندی نوع دیگری از بسته‌بندی را عنوان کنم که باز هم به گوشت مربوط می‌شود.

بسته‌های چروک پذیر Shrink
شکل نامتجانس پاره‌ای از مواد غذائی- نظیر مرغ و قطعات گوشت و غیره ضرورت بکارگیری و استفاده از بسته‌های چروک‌پذیر را به دنبال داشت بعد از قرار دادن محصول در داخل بسته هوا داخل آنرا تخلیه و با یک کلیپس فلزی آنرا می‌بندند، با عبور بسته مذکور از تونل، آب جوش در آن چروک ایجاد می‌نمایند. این نوع بسته‌بندی ماده غذایی «گوشت» را از آلودگی محافظت کرده و به مشتری امکان دیدن محصول را نیز می‌دهد. همچنین رطوبت گوشت را حفظ و از خشک شدن آن جلوگیری می‌کند، مواد اولیه‌ای که مناسب برای تهیه آن نوع از بسته‌های چروک‌پذیر می‌باشند عبارتند از: پلی‌پروپیلن، پلی‌استر و پلی‌اتیلن اصلاح شده. ادامه دارد

مختلف آشنایی داشته باشد، می‌تواند با انتخاب و تلفیق مناسب این تأثیر و جذابیت را به مصرف‌کننده منتقل نماید. لذا لازم است در انتخاب رنگ عوامل زیر رعایت گردد:

۱- جنس و خصوصیات محصول

۲- فرهنگ بازار مصرف

۳- فرم، شکل و تکنیک بسته‌بندی

۴- تلفیق مناسب و ترکیب جذاب

۵- انجام تستها و آموزش‌های پیش از انتخاب طراحی نهایی

اکنون با توجه به موارد ذکر شده، اهمیت و جایگاه طراحی در صنعت بسته‌بندی تشریح گردید.

لازم است مخاطبان این صنعت، شامل:

۱- متولیان هدایت و راهبری صنعت

۲- واحدهای مختلف تولیدی

۳- واحدهای مختلف صنعت بسته‌بندی

به این مهم توجه خاص داشته و با بکارگیری واحد تربیت شده طراحی، شامل پرسنل آموزش‌یافته و استفاده از اصول کلی یادشده صنعت نوین بسته‌بندی را اعتلا بخشنده.

ادامه دارد...

و مصرف‌کننده، به گونه‌ای طراحی نمایند که دارای خصوصیات زیر باشد.

۱- ساده و قابل درک باشد.

۲- رابطه خوب با نوع کالا و مصرف داشته باشد.

۳- استفاده از آن سهل و آسان باشد.

۴- جذابیت لازم را دارا باشد.

۵- قیمت تمام شده بسته مورد نظر باشد.

۶- اثر عوامی محیطی نظیر خشکی، رطوبت، هوا و غیره بر آن سنجیده شود.

۷- درصورت انتخاب برآختی قابل تولید باشد.

۸- نکات مورد نظر در گذاشت، برداشت، چیدمان و حمل و نقل رعایت شود.

* رنگ

رنگ نیز یکی دیگر از موارد قابل توجه در طراحی بسته‌بندی است. رنگها میان محصول

یا کالای درون بسته می‌باشند و عموماً مشخصات ظاهری کالا از قبیل شکل، عطر،

بو و مزه را نیز مطرح می‌کنند. شکی نیست که رنگ و روانشناسی رنگها تأثیر بسزایی بر دید

صرف‌کننده دارد. چنانکه کارشناسی در

بخش طراحی با جذابیت، نفوذ و تأثیر رنگهای

۵۱- بقیه از صفحه

بیفزاید، در همه موارد اهمیت و ارزش تبلیغات که لازم است در چارچوب طراحی صحیح انجام پذیرد. این خود ارائه هرچه بیشتر به شکل، فرم، رنگ و حتی انتخاب تکنیک نمایان می‌سازد.

* اطلاعات

اطلاعات نیز ارائه مشخصات کالا از قبیل نام کالا و اجزاء مورد علاقه مصرف‌کننده، طریقه مصرف در موقع لازم، خواص لازم توجه و مزیت بر کالاهای همگن و جانشین، همچنین نام سازنده، گراناتی و قیمت می‌باشد، که همه موارد ترکیبی و یا انفرادی در موقع مورد نیاز لازم است در طراحی‌های شکل و فرم

گنجانیده شد، تا پس از مشاهده مصرف‌کننده به راحتی اطلاعات مورد نظر خود را دریافت نماید و از سهولت استفاده هر چه بیشتر برخوردار می‌گردد.

* شکل و فرم

ازجمله موارد دیگر که لازم است در طراحی مورد نظر باشند، شکل و فرم بوده که لازم است پس از ساخت دقیق کالا و نوع مصرف

مُؤسَّسه بازگانی پیشنهاد می‌کند

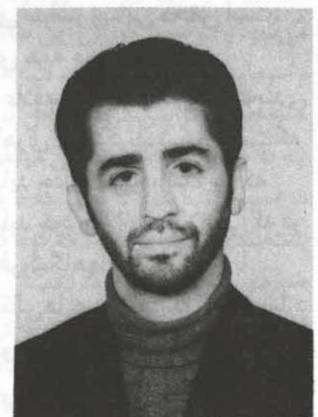
به نام خدا

مؤسسه بازگانی صیرچیان با سابقه بیش از یک دهه در رشته صنعت مواد عدایی در ایران و آلمان ضرورت بالا یمدن کفیهای تولیدی صنایع عدایی را در داشتن ماشین آلات سالم پیشنهاد می‌کند. شایان ذکر است طی سالیان گذشت، واردات ماشین آلات نو و در عین حال بسیار گران، بسیاری از مستولین و اهدایی تولیدی و بسته‌بندی صنایع عدایی کشور را بر آن داشته‌اند با شروع به تولید و دسترسی به عصر بجید بسته‌بندی، و در انتها به صادرات این گونه محصولات به کشورهای مورد تیار یندیشند.

مع الذالک داشتن کافی در این صنعت مهم، بهترین همراه برای پیشبرد اهداف اقتصادی می‌باشد. این گونه دانشمندانه تنها مق اتفاق بهتری را در انتیار صنعتگان می‌گذارند، بلکه سرمایه‌ای بالارزش برای نسلهای آینده در پی فواهد داشت.

با توجه به کلیه مسائل اقتصادی ماکم در دنیا، یکی دیگر از راههای پیشبرد اهداف اقتصادی، تهیه و فرید ماشین آلات مستعمل (بازسازی شده)، که عمر آنها بیش از ده سال نباشد، توصیه می‌گردد. ماشین آلات فارجی که بصورت مستعمل فریداری می‌گردد، یک دهم قیمت اصلی می‌باشد و همان کارایی را با سرمایه‌گذاری کمتری در انتیار صنعتگر قرار می‌دهد. لذا سرمایه‌گذار، امکانات پیشتری را بجهت بهتر نمودن اقتصاد مؤسسه فود در انتیار دارد.

در این امر، که کلیه کارایی‌های ماشین و اقتصادی بودن پژوهه بسیار مهم است، باید امکانات پیشتری را بجهت دسترسی به دست اندکاران این رشته فراهم و تقاضای همکاری هرچه پیشتری را نمود تا تیجه تصمیمات نیز مسلم به نظر قرار گیرد. با توجه به توجه بسیار فوب در این مهم، از کلیه صنعتگان فواهشمندیم برای استفاده بهینه از اقتصادی بودن و اهدایی صنعتی، کلیه امور اقتصاد بین‌الملل را در نظر بگیرند.

شهرام حصیرچیان
متولد ۱۳۴۱

مهندس اقتصاد صنعتی
در آلمان
مدیر مؤسسه بازگانی
حصیرچیان

نشانی: خیابان بهار شمالی، نبش کوچه مانی، شماره ۱، طبقه پنجم

صندوق پستی: ۱۱۵-۱۵۷۴۵

تلفکس: ۰۹۱۱۲۱۲۸۵۹۴ - ۸۸۲۴۳۶۱ - ۸۸۲۵۵۱

آغازی از انتها

قدرت بسته‌بندی

منبع: مجله Boxboard Containers اکتبر ۱۹۹۷
نوشته: الیوت یانگ (Elliot Young) ترجمه: محمد رزاقی

بسته‌بندی‌های مؤثر تلاش می‌کنند و از آن به عنوان یک سلاح رقابتی سود می‌جویند.

یک اشتباه بزرگ

با وجود اینکه امروزه بسته‌بندی بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته اما هنوز درک کامل و درستی از آن به دست نیامده است. اخیراً فروشنده‌گان و تولیدکنندگان از دو دیدگاه متضاد به بسته‌بندی روی آورده‌اند که هر دوی آنها در عمق محدود هستند. این دو دیدگاه عبارتند از:

(۱) بسته‌بندی سراسر زیبایی محض است.

(۲) بسته‌بندی همه عملکردی است.

فروشنده‌گان علاقه‌مند هستند که به بسته‌بندی از دیدگاه ظاهری آن بینگرنند. شکی نیست که بسته‌بندی باید جذاب و زیبا باشد، چرا که

بسته‌بندی باید خود را از این‌جهه کالاهايی که در

کنار هم در فروشگاه‌های زنجیره‌ای با

قفسه‌های بقالی‌ها چیده شده‌اند، نمایان سازد

و در کانون توجه قرار گیرد. نباید نسبت به این

موضوع، یعنی در کانون توجه قرار گرفتن

بسته‌بندی، بهای کمی داده شود. تحقیقات ما

نشان داده‌اند که بطور متوسط در یک

فروشگاه، مردم بیش از ده ثانیه برای تماشای

یک محصول وقت صرف نمی‌کنند. در این

فرصت محدود، آنها چیزی بیش از ۳۳٪

شانس دیدن مارکها را بر روی قفسه، از دست

می‌دهند. شاید بسته‌بندی‌ها جذاب و

اغواه‌کننده باشند اما هرگز نمی‌توانند شانس

فروش و یا عرضه محصولات هم طبقه خود را

به دست بیاورند.

■ از زمانی که کار خود را در زمینه تحقیقات صنایع بسته‌بندی شروع کرد، همواره این جمله را در مورد کالاهای بسته‌بندی شده می‌شنیدم که یک جعبه، تنها یک جعبه است. شرکت‌ها همواره تلاش می‌کنند و در آگهی تلویزیونی خود، بسته‌بندی کالاهایشان را مورد آزمون قرار می‌دهند. با این همه، هنوز تصمیم‌گیری در مورد بسته‌بندی را بدون هدف و بر اساس ملاحظات مربوط به هزینه‌های آن انجام می‌دهند.

از آن تاریخ، بیست و پنج سال می‌گذرد. طی این سالها، فروشنده‌گان مسیر طولانی شناخت قدرت و ایجاز بسته‌بندی را پیمودند. رمز این موضوع در خرید لحظه‌ای مشتریان در پایی قفسه‌های فروشگاهها نهفته است. در مورد کالاهایی که بیشتر نمایان بودند، خریداران کمتر به مارک وفادار می‌مانندند و بیشتر تصمیمات خود را، همانجا و در پایی قفسه‌ها می‌گرفتند در تحقیقاتی که اخیراً انجام شده، نشان داده شده است تقریباً ۸۰٪ تصمیمات خرید در نقطه فروش، درست در جایی که

بسته‌بندی، سخنگو و ارتباط دهنده کلیدی محصول با مشتری است، انجام می‌شود. این

بدان معنی است که مارک (نشان تجاری)

لزوماً در پنج ثانیه آخر عرضه، شکسته و یا

ساخته می‌شود و درست به همین دلیل است

که شرکتها می‌ مثل پیلزبری (Pillsbury) کداک

(Kodak) و کوکا‌کولا (Coca Cola) بیشتر از

آنچه که قبلاً در تحقیقات بسته‌بندی

سرمایه‌گذاری می‌کردند، در توسعه

شناخت رفتار مشتری و روانشناسی خرید کالا. موجب هدایت نوآوری در بازار بسته‌بندی می‌شود

محمد رزاقی

متولد ۱۳۴۴

فوق لیسانس طراحی صنعتی

(دانشگاه تهران)

کارشناس ارشد واحد تحقیقات و

طراحی شرکت سماک

«در قفسه‌های مملو از کالا، اولین وظیفه بسته‌بندی، در هم شکستن بی نظمی و آشتفتگی، ناشی از تعدد رنگها و طرحهای ساده و در کانون توجه قرار دادن کالا. چرا که در هر گروه بیش از یک سوم کالاها توسط خریداران نادیده گرفته می‌شوند.»

که بسته‌بندی مناسب‌تری دارد، انتخاب و خریداری می‌کنند.

از قدرت مشاهده بهره ببرید.

بهترین راه برای ارزیابی یک بسته‌بندی مشخص، مشاهده مردمی است که در حال خریدن آن کالا با بسته‌بندی مورد نظر می‌باشند تا اینکه بطور مستقیم مورد سؤال واقع شوند و یا اینکه از آنها خواسته شود پیشنهادهای خود را ارائه دهند. به عنوان مثال مطالعاتی که اخیراً توسط بی‌آرس انجام شده است نشان می‌دهد که مردم ادعای کنند خریدن یک فیلم آسان است، ولی ما در مشاهدات خود دیده‌ایم که در عمل با مشکلات عدیدهای رویرو هستند.

مشکلات بسته‌بندی حتی اگر مطرح نشوند در مشاهده مستقیم خود را نشان می‌دهند. همین طور اگر از خریداران سؤال شود که بسته‌بندی ایده‌آل خود را تشریح کنند، پاسخ آنها به تسلط آنها در بیان، محدود می‌شود. بهتر است که چیزی مثل یک بسته‌بندی و یا مشابه اصل آن^(۴) را به مشتریان داد و سپس به نظاره واکنشها و یا توصیه‌های آنها بتشیینیم.

کلاس و رتبه ویژه هر محصول را درک کنید.

خریداران، رتبه‌های متفاوتی دارند. فردی که با کوپن (کالا برگ) خرید می‌کند، ممکن است در محل چیدن سریال‌ها^(۵) نسبت به مارک بستنی (Ben & Jerry) (Ben & Jerry) (Tropicana) مورد علاقه‌ماش وفادار بماند.

جای پلاستیکی، می‌تواند در ظرف چند ثانیه توجه خریدار را به خود جلب نماید و با ایجاد یک ظاهر خاص و جذاب موجب فروش کالا شود. همچنین بسته‌بندی می‌تواند بین یک کالایی شکست خورده در بازار و یک کالایی موفق که از رنگها و نمادهای مشابه استفاده کرده است تمایز ایجاد کند.

توسعه بسته‌بندی‌های مؤثر

در شرکت پی‌آرس اس^(۳)، ما به این حقیقت دست یافتنیم که بسته‌بندی‌های مناسب هر کالا و مارک، باید با یکدیگر متفاوت باشد، اگر چه یک استثنای قابل توجه وجود دارد. تحقیقات ما نشان داده است که قدرت نوآوری بسته‌بندی باعث نفوذ کالا به بازار و در نتیجه افزایش سطح فروش کالا می‌شود. با رعایت اصولی که در بالا تشریح شد، در اینجا خطوط کلی طراحی توسعه و ارزشیابی ایده‌های بسته‌بندی ارائه می‌شود:

منتظر اعتراض و شکایت نباشید.

انتظار، علت و ریشه از دست دادن بسیاری از موقفيت‌های خوب است. بطوریکه بسیاری از تولیدکنندگان می‌پندازند که اگر کسی از محصولات آنها شکایتی نمی‌کند، به دلیل بدون عیب و ایراد بودن محصول آنها است. این برداشت و طرز تلقی درست نیست چرا که بسیاری از مردم تمایل به انکاس اشکالات ریز و کوچک مثل «حمل آن مشکل است»، ندارند و یا حتی اگر برای آنها شرایط اعتراض مهیا باشد، حاضر نیستند ایده جدیدی را ارائه دهند. در عوض به راحتی محصول دیگری را

از سوی دیگر، تولیدکنندگان تمایل دارند که بسته‌بندی را منحصر از دیدگاه عملکردی بنگرنند. از این دیدگاه ارزش بسته‌بندی به عنوان یک سلاح رقابتی پنهان می‌ماند. مثالهای زیر نمونه‌ای از این دست است:

تأثیر بسته‌بندی بر ذهنیت مشتریان از نشان تجاری (مارک)

یک نمونه قابل ذکر، شرکت کوکاکولا است که به عنوان یک شاخص در پایداری به نشان تجاری، با بطريقهای منحنی دار شناخته می‌شود و در مسیر معرفی این ساختار تلاش و سرمایه‌گذاری کرده است. نتیجه این اهتمام همه‌جانبه، افزایش فروش قابل توجهی است که به دست آورده است. این موقفيت حرکت در مسیر آینده شرکت برای حفظ یگانگی در بسته‌بندی دیگر محصولات کوکاکولا را به صورت یک الزام در آورده است.

در حقیقت بسته‌بندی‌ها واقعیت‌های بسیاری را از هویت و نگرش شرکتهای تولیدکننده آشکار می‌سازند. به همین دلیل است که تولیدکنندگان باید در برابر این سؤال که چرا محصولات با فن آوری بالای خود را، در بسته‌هایی با فن آوری پایین جای می‌دهند، دو برابر بیشتر تعقل و اندیشه کنند.

ارزش بسته‌بندی به دلیل دیده شدن و در کانون توجه قرار گرفتن آن در محل قفسه‌های فروش

بسته‌بندی می‌تواند در محل عرضه به عنوان یک سلاح مؤثر و ارزشمند برای معرفی کالا عمل نماید. جایگزینی بسته‌بندی مقوایی به

بسته‌بندی ابداع و نوآوری است. ابداعات موفق در طراحی بسته‌بندی، خود ریشه در بیشترایی دارند که بر اساس نظارت بر رفتار مشتری در هنگام خرید و صحبت با او به دست آمده باشند. دانستن این موضوع که چه وقت و چگونه اطلاعات از مشتری (۶) را جمع آوری و در طرح لحاظ کنند. با رشد و توسعه بسته‌بندی‌ها، تولیدکنندگانی که در نوآوری سرمایه‌گذاری می‌کنند، مطمئن هستند که پاداش خود را به خوبی خواهند گرفت.

ذیل نویس‌های متن:

۱- منظور بسته‌بندی است که مرحله انتها‌ی تولید یک کالا می‌باشد و فعالیتهای طراحی را باید از این مرحله آغاز کرد.

۲- الیوت یانگ، ریس پی. آ. اس در فورت لی (Fort Lee) نیوجرسی است که بیش از ۴۰۰ مطالعه تحقیقاتی بسته‌بندی را در سال به انجام می‌رساند.

۳- پی. آ. اس (PRS) نام یک شرکت تحقیقاتی در زمینه بسته‌بندی است که مخفف کلمه‌های Perception Research Services inc. می‌باشد.

۴- منظور پروتوتایپ (Prototype) است.
۵- سریال‌ها (cereal)، غذاهایی هستند که از غلات تهیه شده، با شیر به عنوان صبحانه مصرف می‌شوند.

۶- اطلاعات پس خور (feed back data) مجموعه دانسته‌ها و اطلاعاتی هستند که از رفتار استفاده کننده و یا یک جامعه‌amarی مورد نظر در رابطه با یک محصول تولیدشده به مرحله مشخصی از فرایند طراحی، که معمولاً واحد تحقیق و توسعه R&D است، تزریق می‌شود.

از آنجایی که ساخت مدل‌های عملکردی هزینه‌بر است، ایده‌های جدید بسته‌بندی معمولاً توسط ترسیمات و نوشته به مشتری ارائه می‌شوند، هر چند که یک تصویر یا یک توضیح نمی‌تواند تجربه خرید و یا استفاده از کالا را منتقل سازد، چرا که مشتری از یک بسته‌بندی حقیقی، احساس عمیق‌تری دارد.

تحقیقات ما این نتیجه را داشته است که انتخاب براساس تصویر یک طرح بسته‌بندی که بیانگر ایده‌ای جدید باشد، اغلب منجر به

تصمیم‌گیری اشتباہ شده است. سرمایه‌گذاری کم هزینه در ساخت مدل‌های نمونه بسته‌بندی واقعی را باید از دیدگاه هزینه سنگین تولید یک بسته‌بندی اشتباہ نگریست.

با در نظر داشتن وقابت، از ایده‌های جدید بهره بگیرید.

زمانی یک بسته‌بندی، عملکرد واقعی خود را دارد، که کالای مورد نظر در کنار محصولات رقیب در قسمه‌های یک فروشگاه قرار گرفته شود و آنگاه بسته‌بندی کالا موجب انتخاب آن از بین کالای رقیب شود. بنابراین وقتی از یک ایده جدید استفاده می‌کنید باید با توجه به محصولات رقیب، آن را مورد ارزیابی قرار دهید نه به صورت مجرد و تنها. هر دو تجربه خرید و استفاده از کالا و بسته‌بندی به همراه آن را آزمایش کنید. این فرصت را در اختیار مردم قرار دهید که بسته‌بندی شما را لمس کرده، با آن ارتباط برقرار سازند و پس از آن عملکردی بودن، رؤیت‌بینی، زیبایی و تأثیری را که بر اساس ذهنیت مارک کالا ایجاد کرده است را، اندازه گیری کنید. بهترین راه برای معرفی تولیدکنندگان، چه بین عرضه کنندگان و چه بین اشکال مختلف

در چهارمین بخش می‌گیرند، برای طراحی در شرایطی که مشتریان در پای قفسه‌ها بسته‌بندی الزامی است. به عنوان مثال در مورد خریدهای آنی و یا لحظه‌ای آبنبات، بسته‌بندی‌ها باید آشفتگی‌ها را بشکنند و سریعاً بتوانند ارتباط برقرار سازند. در نقطه مقابل، انواع چاپگرها هستند که رؤیت‌پذیری در طراحی بسته‌بندی آنها از اهمیت کمتری برخوردار است.

ارتباط بصورت بوقوار سازی:

طراحان باید در زمانی که اقدام به طراحی بسته‌بندی می‌کنند، بیان داشته باشند که در اولین لحظه پس از دیدن کالا، اطلاعات مورد نیاز خود را از طریق شمایل و یا تصاویری که برای آنها مفهوم معینی دارد، به دست آورند. تحقیقات پی. آ. اس نشان داده است که خریداران دو سوم وقت خود را برای دیدن عوامل بصری یک بسته‌بندی صرف می‌کنند تا نوشته‌های آن، به همین خاطر شمایل‌ها، تصاویر و ظاهر بسته‌بندی تأثیر مهمی در برقراری ارتباط با مشتری دارد.

طرح را ساده، نگاه دارید.

مقدار زمانی که مردم برای دیدن یک بسته‌بندی صرف می‌کنند با حجم اطلاعاتی که روی بسته‌بندی و برچسبهای آن درج شده، متناسب است. وقتی اطلاعات بیشتری روی بسته باشد، احتمال اینکه پیام مورد نظر طراح منتقل شود کاهش می‌یابد. در توسعه طرح یک بسته‌بندی فروشنده‌گان باید نکات کلیدی و حائز اهمیت را پیش‌بینی کرده، به طراحان ارائه دهند.

ایده‌های نو را زود تغییر ندهید.

کمپنگ لمیشن

لایه‌دهنده پلی‌اتیلن و پلی‌پروپیلن مذاب (استرولزن) بصورت رول

از ۱۰ میکرون الی ۳۰۰ میکرون تا عرض ۱۳۰ سانتیمتر

تلفاکس دفتر تهران: ۰۲۱-۸۷۵۳۱۰۵ تلفاکس دفتر اصفهان: ۰۳۱-۲۴۴۶۲۲

کارخانه: ۰۳۳۵۱(۳۲۹۵-۳۱۷۸-۳۱۷۹)

تلفن همراه: ۰۹۱۱۳۱۸۳۳۰

مدیر عامل: اخوان مقدم

نیازمندی از تولید صادراتی مواد غذایی

حدود ۱۲۰ هزار تن خرما و نزدیک به ۳۰ هزار تن انجیر تولید می‌کنیم که صنایع تبدیلی آنها به این میزان و حتی در حد ۲۰ درصد وجود ندارد. بدیهی است که ۸۰ درصد این تولیدات از بین می‌رود و یا با ارزش بسیار پایین فروخته می‌شود.

آقای شریف، رئیس اتاق بازرگانی در خصوص بسته‌بندی مواد غذایی گفت: یکی از ارکان مهم صادرات، بسته‌بندی مناسب کالا است که در صادرات با حجم کم، بهای بیشتری را حاصل می‌کند. تنوع و رنگ جذاب در صنایع بسته‌بندی، مشتری را به سوی خود می‌کشاند و در حال حاضر کشورهای پیشرفته و موفق در زمینه صادرات به خاطر بسته‌بندی مرغوب و مناسب کالاهای خود در صحنه‌های بین‌المللی جای خویش را باز نموده‌اند.

وی در خصوص برگزاری نمایشگاه گفت: نمایشگاهها جلوه‌گاه توأم‌مندی هر کشور هستند، زیرا کالاهای معرفی شده در آنها، معرف توئی ای هر نقطه از کشور است. مسلماً با توسعه آنها و ایجاد این مراکز در خارج از کشور، توأم‌ندهای مملکتمنان نیز به سایر ملل شناسانده می‌شود. لازم است با توجه به شرایط آب و هوایی و تولید محصولات گوناگون در کشورمان هر چه بیشتر به برپایی نمایشگاههای مواد غذایی همت گماریم و آنها را تقویت کنیم.

تخصصی صنایع غذایی، بسته‌بندی و محصولات کشاورزی در اردیبهشت‌ماه سال ۷۷ در شیراز، مرکز استان پهناور فارس، با تنوع آب و هوا و محصولات کشاورزی، به عنوان نخستین نمایشگاه تخصصی، جایگاه ویژه‌ای را به خود اختصاص داده است.

مدیر کل بازرگانی استان فارس نیز در زمینه نمایشگاه مذکور گفت: با ایجاد تشكیل‌های صادراتی، هم تولیدکننده شناخته می‌شود، و هم در بازار و صحنه بین‌المللی، قدرت رقابت و بازاریابی و امکان تبلیغ و فعالیت در زمینه‌های تجاری به وجود می‌آید. گفتنی است مشکلی که هم اکنون در صادرات وجود دارد این است که صادرکنندگان ما، کمتر قادرند در خارج به مذاکره پرداخته و اقدام به بستن قرارداد نمایند و کار صادرات بیشتر در غالب سنتی انجام می‌شود که ضروری است این کار به صورت علمی و مدرن درآید تا بسیاری از مشکلات صادراتی ما حل شود. باید واحدهای تولیدی صنعتی موظف شوند که درصدی از تولیدات خود را صادر کنند و نیازهای عرضی خویش را تأمین نمایند. همچنین مسئولین اقتصادی و برنامه‌ریز کشور لازم است در امر ایجاد

تسهیلات برای صادرکنندگان، معتقد باشند باید قوانین به نفع صادرکننده و افزایش صادرات غیرنفتی ایجاد و تسهیل شود و صادرکنندگان احساس امنیت نمایند.

وی افزود: استان فارس با توجه به سرمایه‌های بزرگ‌ترین در تولید مواد اولیه صنایع غذایی، متأسفانه از صنایع بسته‌بندی بسیار ضعیفی برخوردار است و برای سرمایه‌گذاری جدید و ایجاد صنایع تبدیلی، علاوه بر تبلیغ و حمایتهای دولت و استان، باید زمینه سرمایه‌گذاری مردم روی این صنایع به وجود آید و در مردم ایجاد انگیزه شود. اما متأسفانه مقررات اداره کار، بیمه، مالیات، دادن مجوزها، همه مسائلی است که برای سرمایه‌گذار وجود دارد. شایان ذکر است که در حال حاضر در استان فارس، شاید سالیانه رقم قابل توجهی از محصولات باقی، زراعی از بین می‌رود که این ضایعه در نتیجه عدم وجود صنایع تبدیلی ایجاد می‌شود. مثلاً در استان فارس سالانه رقمی بالغ بر ۱/۵ میلیون تن انواع مرکبات،

با توجه به قابلیت تولید مواد کشاورزی در استان فارس، بسته‌بندی مواد غذایی هنوز بسیار ضعیف است.

به مناسبت برگزاری اولین نمایشگاه صنایع غذایی و بسته‌بندی محصولات کشاورزی در شیراز، در اوایل اردیبهشت ماه سال جاری، مسئولین این استان در خصوص مسائل و مشکلات صادراتی و بسته‌بندی مواد غذایی به نکاتی اشاره کردند.

استاندار فارس در این زمینه گفت: صادرات خام بسیاری از محصولات و تولیدات بخش کشاورزی به خارج از کشور، منافع بسیاری را از دست مردم خارج می‌سازد و بدیهی است

چنانچه در بخش صنایع تبدیلی و بسته‌بندی توجه‌مان را تمرکز نماییم، قطعاً قادر خواهیم

بود ضمن گسترش صنایع داخلی و ایجاد اشتغال برای بیکاران، از بیشتری از کالاهای صادرشده را تحصیل کنیم. البته برای رونق بخشیدن به امر صادرات محصولات غیرنفتی، علاوه بر ثبات قوانین و مقررات و ایجاد تسهیلات لازم برای این امر، با گسترش صنایع تبدیلی و جانبی بخش کشاورزی،

می‌توان ارزش افزوده این بخش را به مردم بازگرداند و همین مسئله می‌تواند همراه با ایجاد اشتغال و کاهش نرخ بیکاری، ارزآوری مناسبی را برای کشور به همراه داشته باشد.

وی افزود: استاندار کردن کالاهای ایجاد شکل‌ها و اتحادیه‌های صادرکنندگان، با ارزیابی و مطالعه بر روی فرهنگها و گرایشات ذائقه‌های مصرف‌کنندگان دیگر کشورها و برنامه‌ریزی مناسب برای آنها و توسعه و تشویق نمایشگاهها برای معرفی کمی و کیفی محصولات تولیدی، می‌تواند ما را در این امر یاری دهد.

شرکت بین‌المللی نمایشگاههای فارس در خصوص نمایشگاه مذکور گفت: در راستای اهداف نظام جمهوری اسلامی ایران به منظور ارتقاء صادرات غیرنفتی و ایجاد زمینه‌های رقابت در امر صادرات، برگزاری نمایشگاههای تخصصی در موضوعات

مخالف بستر ساز حرکتهای مفید در فعالیتهای تجاری است. در این خصوص برگزاری اولین نمایشگاه

لزوم نگرش سیستماتیک به صنعت نوین بسته‌بندی

همیدر ضامحی

بخش دوم، جایگاه طراحی و مهندسی

- ۱۰- خصوصیات بهداشتی
- ۱۱- قیمت تمام شده کالا
- ۱۲- بازیافت پس از مصرف
- ۱۳- قابلیت‌های تکنولوژیکی در ارتباط با تکان خوردن، ضربه‌پذیری و غیره
- ۱۴- سیستم چیدمان، گذاشت و برداشت
- ۱۵- اطلاعات مورد نیاز معرفی به مشتری
- ۱۶- اثر شرایط محیطی نظیر خشکی هوا، رطوبت به کالا
- ۱۷- سهولت برداشتن
- ۱۸- استانداردهای تدوین شده در ارتباط با نگهداری و سایر موارد مورد نظر کالا
- ۱۹- شناخت بازارهای رقابتی و کالاهای همگن و رقیب
- اکنون طراح پس از اطلاع دقیق و کامل از مشخصات نامبرده کالای مورد نظر، اقدام به طراحی می‌نماید. در اولین گام می‌بایست تکنیک بسته‌بندی را مشخص نماید. این تکنیک با توجه به تکنولوژی و مашین آلات موجود در کشور و امکانات قابل دسترس و دستیابی در داخل و خارج، می‌بایست انتخاب گردد.

تکنیک بسته‌بندی از چند نظر قابل تفکیک است:

- به لحاظ مواد اولیه مصرفی در صنعت بسته‌بندی:
- ۱- بسته‌بندی فلزی
- ۲- بسته‌بندی سلولزی

- ۷- عملیات گذاشت و برداشت و چیدمان آن، به راحتی انجام پذیرد.

- ۸- از رنگها و فرم و شکل مناسب استفاده نماید.

- ۹- اطلاعات لازم کالا را به مصرف‌کننده منتقل سازد.

- ۱۰- امنیت نگهداری کالا را بیشتر کند.

- ۱۱- استفاده از کالا را راحت‌تر سازد.

- ۱۲- حتی الامکان بازیافت مواد اولیه را امکان‌پذیر سازد.

- از این رو طراحی می‌کوشد تا با شناخت کامل

- کالا و توجه به اصول مهم و اساسی بیان شده فوق، بهترین شکل ارائه کالا را برگزیند، چراکه

- این خود بهترین تبلیغ و معرفی برای کالا است.

- آنچه اصل اساسی و مهم در طراحی است،

- شناخت کامل کالا و مشخصات درونی و بیرونی آن است. این مشخصات بطور خلاصه عبارتند از:

- ۱- نام کالا- بطور دقیق (صنعتی-تجاری)

- ۲- طریقه مصرف

- ۳- جنس کالا

- ۴- نوع مصرف

- ۵- اندازه و ابعاد

- ۶- رنگ

- ۷- بازار مصرف

- ۸- روش حمل و نقل

- ۹- روش‌های نگهداری

یکی از مراحل و مهمترین مرحله نگرش سیستماتیک به صنعت نوین بسته‌بندی، جایگاه طراحی و مهندسی در این صنعت می‌باشد.

آنچه از گذشته پیدا و پیش‌رو در انجام است، نگرش سنتی و حفظ سلیقه‌ها و علائق تولیدکننده و صرفاً رعایت نظر و روش شخصی خود آنهاست که در شکل، نوع، فرم و سایر خصوصیات طراحی کالا رعایت می‌شود. امروزه کالا باید مورد درخواست و نظر مشتری باشد تا با سرعت بیشتر، کیفیت ارائه بالاتر و سود قابل ملاحظه‌تری در بازار مصرف جذب گردد.

لذا طراحی در بسته‌بندی سعی دارد کیفیت کالا را به شکل دقیق‌تری به نظر مصرف‌کننده برساند، تا علاوه بر برخورداری از اعتماد و اطمینان بیشتر سلامتی کالا، ایجاد جذابیت و گیرایی بالاتری نموده و مصرف‌کننده را مجبور به خرید نماید. این شکل طراحی امکان رقابت مطمئن کالا را در بازارهای رقابتی به راحتی فراهم می‌سازد. از طرفی این خود کالاست که براساس مشخصات خود از قبیل اندازه، ابعاد، نوع، مصرف، شکل، رنگ و غیره طراحی را برای خود برمی‌گزیند.

یک طراحی درست و اصولی می‌بایست خصوصیات زیر را دارا باشد:

- ۱- کالا را دقیقاً معرفی نماید.

- ۲- رعایت دقیق دستورالعمل‌های استانداردشده را نماید.

- ۳- ایجاد جذابیت و جلب توجه هر چه بیشتر در بازار کند.

- ۴- ارزشهای کیفی و کمی محصول را بالا ببرد.

- ۵- مسائل بهداشتی آن بطور کامل رعایت گردد.

- ۶- سلامت لازم در حمل و نقل را داشته باشد.

- ارائه به عوامل اجرایی بسته‌بندی است.
- فاز سوم- گزارش نهایی طراحی:
۱- گزارش نهایی طراحی تفضیلی و مورد تأیید فاز دوم (به شرح یادشده فوق)
  - ۲- برنامه‌های زمانبندی پیش‌بینی شده جهت اجرای امر بسته‌بندی
  - ۳- معرفی مراکز اجرایی، جهت انجام امر بسته‌بندی
  - ۴- طرحهای تحقیق و توسعه، جهت آینده
  - ۵- ارائه طرح ویژه حمل و نقل، با توجه به طراحی‌های انجام شده
  - آنچه قابل توجه و شایان ذکر است، جایگاه فعلی طراحی در صنایع بسته‌بندی امروزی است. متأسفانه بیشتر طراحی‌ها، سطحی و فقط با توجه به علایق و سلیقه‌های شخصی تولیدکنندگان صورت می‌گیرد. لذا لازم است هر واحد طراحی از پرسنل متخصص و صاحب تجربه استفاده نماید. یک سیستم کامل طراحی شامل پرسنل زیر می‌باشد:
  - * پرسنل واحد طراحی
  - ۱- کارشناس صنایع بسته‌بندی (جهت انتخاب تکنیک بسته‌بندی)
  - ۲- کارشناس گرافیک (جهت طراحی شکل، فرم، اندازه)
  - ۳- کارشناس کامپیوتری گرافیک (جهت طراحی سه‌بعدی)
  - ۴- کارشناس استاندارد (جهت جمع‌آوری و تدوین استانداردها و دستورالعملهای فازهای مختلف طراحی)
  - ۵- تکنسین فنی (جهت جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز)
  - ۶- کارشناس برنامه‌ریزی (جهت هماهنگی قسمتهای مختلف و راهبری سیستم طبق زمانبندی‌های پیش‌بینی شده)
  - * تبلیغات شاید بعد از انتخاب تکنیک در طراحی، مهمترین بخش تبلیغ و آموزش بسته طراحی شده کالا باشد. تبلیغات به منزله رساندن صحیح مشخصات کامل کالا در عین جذابیت و رقابت ارزشنه است. از این‌رو این اصل جدانشدنی در عرضه کالا پس از تولید است. چراکه در هر حال اگر کالا برای اولین بار تولید شود یا اگر می‌خواهد با وجود کالای همگن در بازار وارد شود و یا اینکه دوره ثبات خود را حفظ نموده به ارزش رقابتی خود بقیه در صفحه ۴۴

طراحی در بسته‌بندی سعنی دارد کیفیت کالا را به شکل دقیق‌تری به نظر مصرف‌کننده برساند

آنچه اصل اساسی و مهم در طراحی است، شناخت کامل کالا و مشخصات درونی و بیرونی آن است

متأسفانه بیشتر طراحی‌ها، سطحی و فقط با توجه به علایق و سلیقه‌های شخصی تولیدکنندگان صورت می‌گیرد

- ۲- اندازه و ابعاد بسته‌بندی‌های طراحی شده.
- ۳- انتخاب رنگ، فرم و شکلهای مقدماتی.
- ۴- طرح توجیهی اقتصادی- فنی طرحهای پیشنهادی.

- تست اولیه و تأثیر طراحی مقدماتی: پس از استخراج طرحهای اولیه، اولین آزمون و آزمایش سطحی برگزار گردیده و پس از این بررسی یک طرح از طرحهای پیشنهادی مورد تأثیر و به فاز دوم معرفی گردد.
- فاز دوم؛ طراحی تفضیلی- نهایی

- قسمت اول:
- ۱- طرح تفضیلی و اجرایی تکنیک بسته‌بندی و انتخاب مواد اولیه

- ۲- اندازه و ابعاد طرح نهایی جهت اجرا
- ۳- طرح نهایی چیدمان، گذاشت، برداشت
- ۴- برآورد حدودی و اقتصادی قیمت تمام‌شده اجرا

- ۵- جمع‌آوری و تدوین دستورالعملهای استانداردشده، جهت بسته‌بندی برای هر طرح

- ۶- طرح نهایی شده رنگ، شکل، فرم و مندرجات چاپی و تبلیغی روی بسته‌بندی

- طراحی شده

- ۷- تهیه نقشه‌های کارگاهی ساخت جهت اجرا و بسته‌بندی
- قسمت دوم- تأکید طرح نهایی:

- طراحی‌های فاز دوم که تفضیلی نیز بوده، مجددًا توسط عوامل تولیدی بررسی و مورد تأیید و تهیه گزارش فاز سوم شده که قابل

۳- بسته‌بندی پلاستیکی

۴- بسته‌بندی شیشه‌ای

۵- بسته‌بندی ترکیبی

● به لحاظ تکنولوژی و ماشین‌آلات ذیربط:

۱- گروه ماشین‌آلات و تکنولوژی بسته‌بندی‌های فلزی

۲- گروه ماشین‌آلات و تکنولوژی بسته‌بندی‌های سلولزی

۳- گروه ماشین‌آلات و تکنولوژی بسته‌بندی‌های پلاستیکی

۴- گروه ماشین‌آلات و تکنولوژی بسته‌بندی‌های شیشه‌ای

۵- گروه ماشین‌آلات و تکنولوژی بسته‌بندی‌های ترکیبی

● به لحاظ موارد استفاده:

۱- صنایع نساجی، پوشاک و چرم

۲- صنایع کشاورزی و غذایی

۳- صنایع شیمیایی و سلولزی

۴- صنایع کانی غیرفلزی

۵- صنایع فلزی

۶- صنایع کامپیوتر، برق و الکترونیک

۷- صنایع ترکیبی و تلفیقی

لذا طراح در همه موارد و مراحل می‌کوشد

نکات و اصول یادشده در طراحی را، سرلوحه

کار خود قرار داده و حتی در انتخاب تکنیک

که مهمترین مرحله طراحی است، تمامی

اصول یادشده را بکار گیرد و تکنیک قابل

دستیابی و دارای انعطاف بیشتر را جهت

تبیغات و همینطور رعایت هزینه پایین‌تر

انتخاب نماید.

برنامه‌های اجرایی:

رئوس برنامه‌های اجرایی، شامل شناخت

تکنیک و اقدام به طراحی‌های مقدماتی و

تفصیلی است که در سه فاز، می‌توان آن را

تشریح کرد.

□ فاز اول؛ طراحی مقدماتی

● مطالعه اولیه و جمع‌آوری اطلاعات:

۱- اطلاعات کلی نوع کالا (قابل ذکر گردید)

۲- خصوصیات فیزیکی و شیمیایی

۳- رعایت نکات ایمنی و استانداردهای مورد

نظر

۴- شناخت کامل پیام مورد نیاز کالا برای

انتقال به مشتری

● طراحی مقدماتی:

۱- انتخاب تکنیکهای بسته‌بندی

(پیشنهادی).

تقویم نمایشگاه‌های شانگهای چین

۹۸ جولای

● چهارمین نمایشگاه بین‌المللی بسته‌بندی

محل: مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شانگهای

تاریخ: ۱۷-۱۴ جولای

● چهارمین نمایشگاه بین‌المللی فن‌آوری و تجهیزات تولید

بسته‌بندی-نوشیدنیها

محل: مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شانگهای

تاریخ: ۱۷-۱۴ جولای

● نمایشگاه بین‌المللی فن‌آوری آرایشی و دارویی

محل: مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شانگهای

تاریخ: ۱۷-۱۴ جولای

● سومین نمایشگاه بین‌المللی فن‌آوری و قوطی‌سازی و قوطی‌پرکنی

محل: مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شانگهای

تاریخ: ۱۷-۱۴ جولای

● نمایشگاه بین‌المللی چاپ و بسته‌بندی

محل: مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شانگهای

تاریخ: ۱۷-۱۴ جولای

● سومین نمایشگاه فن‌آوری و تجهیزات فرآوری گوشت، ماهی و ماکیان

محل: مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شانگهای

تاریخ: ۱۷-۱۴ جولای

● سومین نمایشگاه بین‌المللی مواد غذایی و افزودنیها

محل: مرکز نمایشگاه‌های بین‌المللی شانگهای

تاریخ: ۱۷-۱۴ جولای

● نمایشگاه بین‌المللی کامپیوترهای خانگی

محل: مرکز نمایشگاهی شانگهای

تاریخ: ۱۷-۱۴ جولای

سی و سومین نمایشگاه بین‌المللی

EMBALLAGE

سی و سومین نمایشگاه بین‌المللی

بسته‌بندی "EMBALLAGE" از تاریخ ۱۶

ماه ۲۰ نوامبر ۱۹۹۸ برابر با ۲۵ الی ۲۹ آبان

ماه ۱۳۷۷ در پاریس برگزار می‌گردد. در این

نمایشگاه که دو هزار و چهارصد شرکت‌کننده

از بیش از چهل کشور جهان شرکت دارند،

تولیدات و تجهیزات زیر به نمایش گذاشته

می‌شود:

- Handing- Storage

- Machines for shipping and storage

- converting machines

- Printing, decoration, marking, coding and labeling machines

- Secondary packing machines

- Services, Contract packaging

- pacaging machines for all products

- Liquid pacjaging machines

- pakaging and containers for industrial products

- packaging machines for beauty and health products

- Packaging machines for food products

- basic materials

- packaging and containers for beauty and health products

- Packaging and containers for food products.

اتاق بازرگانی و صنایع ایران و فرانسه به

نمایشگاه از طرف برگزارکننده این

نمایشگاه‌ها ماهنگی‌های لازم را برای

بازدیدکنندگان به عمل خواهد آورد.

جهت دریافت اطلاعات بیشتر با این اتاق

تماس حاصل فرمایید.

تلفن: ۸۷۷۶۸۵۱ - فکس: ۸۷۷۶۸۹

چهارمین کنگره تجارت بین‌المللی FORUM و ششمین نمایشگاه بین‌المللی بازرگانی MUSIAD استانبول

مرکز نمایشگاهی TUYAP استانبول

از تاریخ ۱۸ لغایت ۲۲ نوامبر سال جاری،

میزبان برگزاری چهارمین نمایشگاه کنگره تجارت بین‌المللی FORUM و ششمین نمایشگاه بین‌المللی بازرگانی MUSIAD

خواهد بود. در نمایشگاه سال ۳۵۰، ۹۷ غرفه شرکت‌کننده، مشتمل بر ۵۴ شرکت

خارجی، از ۱۷ کشور جهان مورد بازدید ۶۴۲ نفر قرار گرفت که از این تعداد

۵۱ کشور حضور دارند.

بخشهای تخصصی نمایشگاه ششم عبارتند از:

- MUMAC ، ۹۸ ماشین‌آلات، اتوماسیون، قطعات و کالاهای الکتریکی

- MUTEX ، ۹۸ منسوجات، پوشاسک، چرم و فرش

- MUSCON ، ۹۸ مصالح و تجهیزات ساختمانی

- MUFOPACK ۹۸ مواد غذایی، آشامیدنی و بسته‌بندی

متقاضیان جهت دریافت اطلاعات بیشتر می‌توانند با اداره نمایشگاه‌های

زارات صنایع مستقر در طبقه نهم یا با

تلفن‌های ۰۶۰۰۸۱۰۶۲۵۷۵ و ۰۹۹۸۰۹۰۸۱۰۶۲۵۷۵ تماس حاصل نمایند.

بهنام خدا

نخستین نشریه تخصصی بسته‌بندی در ایران

فرم اشتراک ماهنامه چاپ و بسته‌بندی

شماره مودع نظر برای شروع اشتراک:

مسئولیت:

شهرستان:

پرداخت شد.

صنف:

استان:

بانک شعبه

نام و نام خانوادگی:

نشانی: محل کار منزل

خیابان:

تلفن:

مبلغ

برای اشتراک ماهنامه چاپ و بسته‌بندی

۱- فرم اشتراک را کامل و خوانا پر کنید.

۲- مبلغ ۲۸۰۰۰ ریال بابت حق اشتراک یکساله به حساب جاری شماره ۱۳۵۸-۵۰۵۴۳ با بانک تجارت شعبه اردبیله است به نام رضا نورآنی واریز نمایید.

۳- مبلغ ۲۸۰۰۰ ریال بابت حق اشتراک یکساله به حساب پس انداز شماره ۳۰۴۳۸/۰۸ با بانک ملت شعبه میدان انقلاب به نام رضا نورآنی واریز نمایید.

لطفاً از ارسال وجه نقد خودداری فرمایید.

۴- اصل رسید پرداخت را هر راه اصل یا فتوکپی فرم اشتراک به نشانی تهران صندوق پستی ۱۴۸۷ - ۱۳۱۴۵ ماهنامه چاپ و بسته‌بندی ارسال کنید.

- * پرینت رنگی طولی عرض ۵۰ | سانت
- * برش و حکاکی بر روی انواع ورقهای پلکسی گلاس، پیوی سیا و ...
- * نامینیت طولی عرض ۱۰۰ سانت
- * برش روز رنگ و شبرنگ
- * چاپ افست، مسطح، سیلک و ...
- * طراحی و ساخت انواع تابلوهای هشدار دهنده و راهنمای

مجهزترین مرکز
اجرا، کارهای گرافیک

* تلفن: ۰۹۰۰-۱۴۴۲۲
* فاکس: ۰۹۰۰-۰۹۲۲

قابل توجه دست اندکاران و علاقمندان صنعت بسته‌بندی

پیرو مکاتبه و برگزاری جلسه بین این نشریه و مسئولان وزارت تعویض، از همه صاحبنظران دعوت می‌شود درباره ایجاد تشکلهای صنفی نظیر:

انجمن صنفی صنایع بسته‌بندی

تعاونی تولیدکنندگان مواد بسته‌بندی

تعاونی تولیدکنندگان ماشینهای بسته‌بندی

تعاونی خدمات بسته‌بندی تولیدکنندگان مواد غذایی

تعاونی خدمات بسته‌بندی صادرات

و یا هر تشکل صنفی دیگر، نظر خود را اعلام نماید.

واضح است که این کار باعث سهولت و سرعت در رسیدن به نتیجه مثبت و بهره‌وری بیشتر و بهتر از امکانات بخش دولتی و خصوصی خواهد شد. نظرات مهم شما راهگشای برپایی اولین جلسات صنفی در زمینه صنایع بسته‌بندی و صنایع تبدیلی خواهد بود. با نشریه چاپ و بسته‌بندی از طریق پست و فکس تماس گرفته و نظرات و راه حل‌های خود را اعلام نمایید.

چاپ و بسته‌بندی

شرکت صنایع پسته‌بندی شادمهر

سازنده ماشین‌آلات مدرن بسته‌بندی گرانول (حبوبات، خشکبار،....) پودر و ادویه‌جات از وزن ۵ الی ۲۰۰۰ گرم و نوار نقاله و بالابرهاي مربوطه سیستم عملکرد مکانیک با نصب و آموزش رایگان و یک سال گارانتی و ۱۰ سال خدمات پس از فروش
ضمیماً پیش‌شماره‌های شرکت با اضافه شدن رقم ۲ به شرح زیر می‌باشد.

تهران - اسلامشهر، تلفکس: ۰۹۱۱۲۱۳۳۹۶۶ - ۰۲۲۸۲-۲۶۳۲۱ - ۰۲۷۷۹۳

1000 dpi HEWLETT-PACKARD
HP-5C
RAM 20 MB
۶ پرینت رنگی در دقیقه
چاپگر رنگی پیشرفته
با قیمت مناسب
تلفن ۰۹۳۷۳۶۴-۰۶۴۳۹۲۹۵-۰۶۴۳۹۲۹۴

The major items you will read in this issue:

- Nonefficiency in packing; Complexity of currency regulations and Bureaucracy are still prevailing.

Mentioning the total gardening area in the country, Mr. Mohammad ali Tahmasebi, Gardening Deputy of Agricultural Minister, said that: "the major reason for not exporting date is that packing and processing plants are not sufficient for the purpose". He then added that Bureaucracy, floating change rate of foreign currencies, unstablity of the regulations and insufficient transport facilities are the other reasons.

- Report of an interveiw with the President of Export Promotion Center made at the threshold of Tehran 24th Int'l Trade Exhibition.

Mentioning the goals of the 24th exhibition, the president said, "Regarding the acts of the government during the past several months and in order to increase the contribution of the Exhibition to the promotion of export of non oil products, some chambers and halls are particulary dedicated to export facilities."

- 'Print and packing machinery' chamber in the 24th exhibition.

Shortage in appropriate machinery for print and packing industries are nowadays one of the biggest export problems.

- Key words in print industry.

The third part of Reza Nooraei's specialized article on print industry is presented as follows:

1- Ozalid print

2- Stencil print

3- Electrostatic print

- Role of packing in food derivatires:

After "muscle-to-meat transform" and during maintenance or transportation, in spite of serious cares taken in the processing, unwanted changes are frequently observed in meat quality. The severity of these changes depends on preventive acts.

- Words, design, preservation and maintenance, advertisement and price are evaluated as the factors important in attracting customers.

- "Shrink packages " are also briefly described.

- A start from the end, power of packing;

part one of an article by Elliot Young extracted from Boxboard Containers Monthly Oct. 1997 and translated by Mohammad Razaghi.

Knowledge of customer's behaviour and purchasing psychology directs the innovation in packing Industry.

- Value of package; because it is what that is seen and is in the focus of attention on shop-shelves.

- Employ the power of observation.

- Evaluate the special class and rank of each product.

- Agrofood' 98, ups and downs;

A look on the 5th Int'l Exhibition for agricultural and food-stuff industries.

Views of some of participants.

- Necessity of a systematic look on modern packing Industry.

Part II: Position of Design and Engineering.

- Features of a corrcot and regulation-following designing.

- Internal and external characteristics of a product.

- Technical Grouping of Packages.

- Executive schedules and headlines.

- Role of government in improving packing of products.

An interesting article by Ali Asghar Taei.

- Government should supply users with specialized scientific information of packing industry in various classifications and through mass media.

- Most of the innovations can be conveyed to packing experts and managers through gatherings (seminars, conferences, etc) held by the government in related fields. It is worth considering that inviting foreign experts would be most useful and that the subjects must be presented in Farsi in a way usable for all participants.

- Declaring the priorities quickly, currency dedication on time and following justice and equality in currency dedication to all private and governmental units are of vital importance.

- It is necessary to determine preparation and packing processes for products which enjoy some relative priority in export.

- 1st Iranian Print Festival:

- For so many years, students have studied in their school books how bread is made; but no one has ever taught them how books are made!

- Ladder of print development had some missing steps in our country. These steps were print festivals, printed works selections,...

- Here and there in the festival.

- Development and Reconstruction Organization Director's visit to the festival.

- Anniversary of exalting Lithography "old chaps".

- Sessions for getting familiar with Nashr Roomizi softwares.

- "Color" by G. Shabahangi, university Art Professor.

- Having a right concept of a problem is to encounter it directly and correctly, which in turn results in acheiving the favorable goals.

It must also be considered that, in order to succeed, it's required to update personal powers and abilities according to the developments and not to lean on guesses or chance.

- Ancient Romans seem to have had mental confusions about colors, they could not tell blue from violet or gray.

Brides used to wear yellow but writers saw them in red.

Virgil has spoken of 'black' wheat.

- Judges' declaration in the 1st Print Festival

- 1373 works

- 6 sections.

Some out-of-schedule presents for the winners by the companies participated in the 11th Tehran Book fair■

*In the name of God
the Beneficent the merciful*

CHAP O BASTEBANDI

(Print and Packing)
Monthly Magazine

1st year, No.5,
May & June 1998

Editor in chief & Chairman:
Reza Nooraei

Executive Manager:
Roya Nooraei

Office add.:
**No.15, Hossein Ali Poor
Alley, Borhani Alley,
Enghelab sq.,
Kargar ave., Tehran.
P.O.Box: 13145-1487**

Telfax.:
+ 98 - 21 - 6410824

Articles printed are not
necessarily viewpoints of the
magazine's staff.
Received articles are subject
to edit or improve.

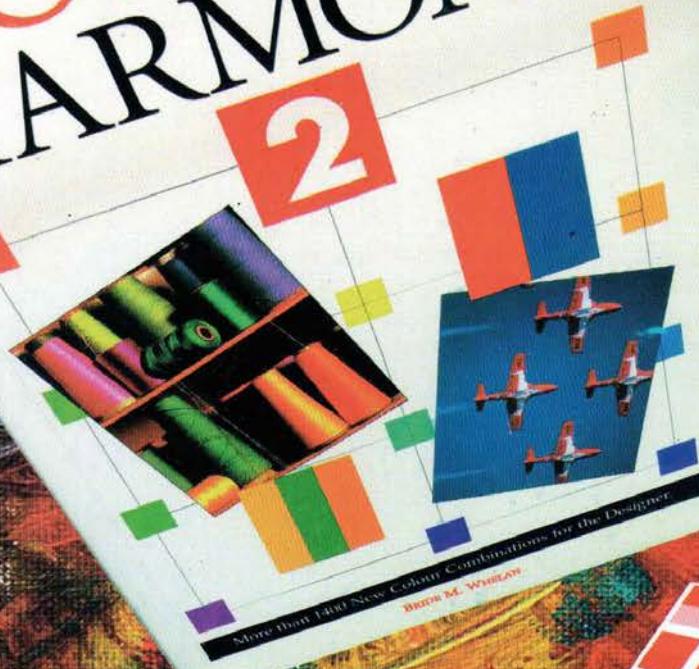
Foreign Companies and institutes,

working in the field of packing Industries, are informed that they can advertise and make themselves known in Iran's market and Industeries through "CHAP O BASTEBANDI" monthly magazine.

● Editorial (First Print Festival)	2
● Here and there in the festival	3
● The festival judges' declaration	6
● Short talks, with Seyed Mahmood Doaei and Ahmad Massjed Jamei.....	7
● Dialogue with some persons	8
● Dialogue with Mohammad Kalary, president union of printing offices.....	12
● How is everything with the supreme office of print and publication?	14
● Key words in print industry (part 3)	18
● What's the news about Graphic designers Association?	21
● Color (part 1).....	22
● Agrofood'98, ups and downs; (report of 5th Int'l (IEAFA) Exhibition for agriculturd and food-stuff industries.....	26
● Remarks of Jihad Sazandegi Minister and commercial Deputy Minister on the 5th IEAFI.....	30
● The problem of print and packing is considered as one of the important problems in export.....	32
● Non efficiency in packing, complexity of currency regulations and Bureaucracy are still prevailing	33
● Role of government in improving packing of products.	34
● Packing, a bridge between manufacturer and consumer (metal packing)	38
● Role of packing in food derivatives.(Meat)	42
● Hasir chian trade institude.....	45
● A start from the end.	46
● 1 st Exhibition of foodstuff and packing industries in Fars province.....	49
● The necessity of a systematic look on modern packing industry.....	50
● Introducing some exhibitions	52
● Call for forming a professional cooperative.....	54

قابل توجه همکاران طراح و هنرمند
برنودی

COLOUR HARMONY 2

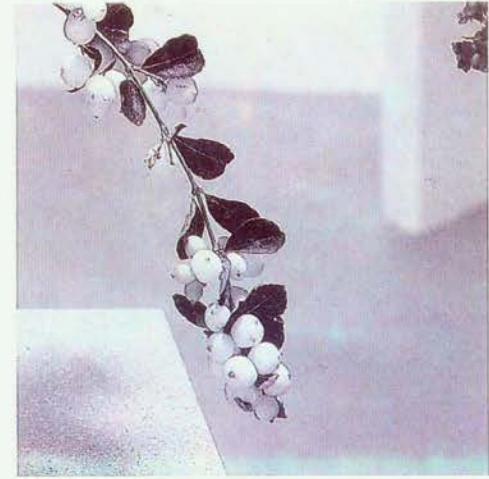
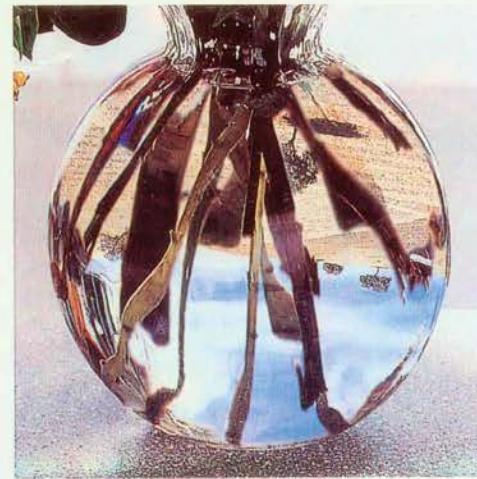
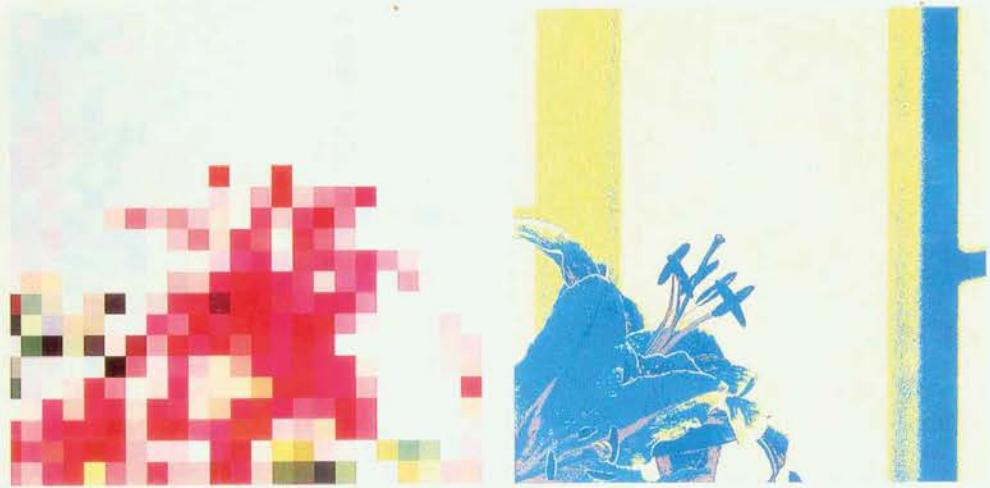
More than 1400 New Colour Combinations for the Designer
Bruce M. WHITEHEAD

ترجمه فارسی کتاب COLOUR HARMONY 2

(هماهنگی رنگی)

توسط ماهنامه چاپ و بسته‌بندی

مجتمع الکترونیک و گرافیک
البراق

19100 dpi اسکنر کراسفیلد
با قدرت تفکیک

تلفن ۰۴۵-۶۴۹۶۸۸۱-۶۴۹۶۴۳۵ فکس

تجهیز به سیستم مگنا اسکن
ورودی اسکنر ۵۰X۷۰ سانتیمتر
تهییه فیلم از ۳۱۰ dpi تا ۱۲۱۰ dpi
خروجی با انواع تراام دایره، مربع، لوزی، خط
و تراام مخصوص هلیوگرافی

تهران خیابان انقلاب خیابان حافظ انتها خیابان غزالی ساختمان فورت شماره ۴۶-۴۲